

Προκαταρκτική Μελέτη.

1910

Άρθρον 3^{ον}

“... Μόνον δὲ σφίεται Ἕλληνας εἰτε δευτοὶ εἰς ὅσας τὰς δημοσίας γενοφίας,, Προεδρίαν: “Ἐκτός τῶν σφισίων, καδ' ἄς εἰδιμὸς νόμος ἐπιζοίσει τῶν ἀναδίδεν ἰ-
 ροπέμης ἰσφισίας καὶ εἰς μὴ σφίτας Ἕλληνας.,” Τὸ
 ἀρθρον 6 ἡ 2 τοῦ Βεγγιμοῦ Συντάγματος γέμ: Les
 Belges sont égaux devant la loi; seuls ils sont ad-
 missibles aux emplois civils et militaires, sauf
 les exceptions qui peuvent être établies par une
 loi pour des cas particuliers,, Τοιαύτην διάτα-
 ξιν σφισίμ καὶ τὸ ἀρθρον 5 ἡ 2 τοῦ Ἑπαιδιμοῦ συν-
 τάγματος. Τὸ ἀρθρον 22 τοῦ Συντάγματος τῆς Κρήτης
 τοῦ 1906 γέμ ἰοίους: “εἰς τὰ δημοσία ἀξιώματα εἰ-
 σε δευτοὶ μόνον οἱ ἰθαγενῆς, ἐκτός τῶν σφισίων,
 καδ' ἄς ὁ νόμος ἐπιζοίσει τῶν σφισίων μὴ τοι-
 ούτων,, Ἐν τῇ Β' ἐν Ἀθήναις Ἐδροσφισίμ εἶμ
 ἰσφισίμ ἢ εἰς σφισίμ: “Δι' εἰδιμοῦ νόμον δύνα-
 ται τὰ γέμ δευτός εἰς τῶν δημοσίαν ἰσφισίαν καὶ
 ἀφροδασός, ὅσάμ σφισίμ σφισίμ τεχνίμ, ἰσφισίμ
 μόνιμ καὶ σφισίμ ἰσφισίμ ἰσφισίμ. Τὸ σφισίμ σφισίμ
 ἰσφισίμ σφισίμ ἰσφισίμ,, (Ἐοίε. Ἐφισίμ. τῆς Συν-
 τῆμ, τόμος 5: σ. 320).-

Άρθρον 17^{ον}

Τοῦ ἀρθρον 17 γέμτος: “Οὐδεὶς σφισίμ τῆς ἰδιο-

Acta
 4-6
 8, 10, 12
 14
 20
 (May 27 1912
 vol. 91)

2

μηνσίας του ειρήνῃ διὰ δημοσίαν ἀνάγκην κηθ.», ὁ
Ἄρειος Πάγιος ἀσπείρηται ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ
Συντάγματος μόνον τὴν «ιδιουκτησίαν», ἐν τῇ νομι-
κῇ τῆς γέφυς ταύτης σημασία, προστατεύει οὐκ ἰδί-
τὰ κευτημένα ἐνοχικά δικαίωματα, Α.Π. 150 (1896):
«... Ἐν τοῦ παντοδυνάμου τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας
ματ' οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἀρῆρέθη αὐ-
τῇ ἡ ἐξουσία τοῦ καταργεῖν κευτημένον δικαίωμα·
δὲν ὁρίζεται δὲ ἐπὶ ἀπαρέεως ιδιουκτησίας ὥστε
ν' ἀντιταχθῆ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγμα-
τος, ἀλλὰ ἐπὶ δικαίου ἐνοχιοῦ.» Α.Π. 201 (1897):
«... Ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως τοῦ Συντάγματος ἐξά-
γεται ὅτι ἀρῆρέθη ἐν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας τὸ δι-
καίωμα τοῦ καταργεῖν κευτημένα δικαίωματα.....
Διότι δὲν ὁρίζεται ἐπὶ στερείεως ιδιουκτησίας διὰ νά
λάβῃ χώραν ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγμα-
τος ἀλλὰ ἐπὶ δικαίου ἐνοχιοῦ.» Προβ. τὰς γνώμας
τῶν συγγραφέων Γ. Ἀραβαντινοῦ, Ἐργ. Συνταγματικῶν δι-
καιων, τ. II, σ. 232, 237. Ν. Ν. Σαρκοῦ, Μεγίστα ἐπὶ
ἐπὶ δημοσίων ὑπαρχίμων, σ. 66 καὶ 68. Ἐσομένης δὲ ἐπὶ
προστασίαν παντός περιουσιαστικοῦ δικαίωματος ἡ ἀ-
ναδωρηθῆ τὸ ἄρθρον 17 οὕτω: «οὐδὲς ἐπιτίθεται κευ-
τημένον δικαίωματος περιουσίας...» Ἐν Κρίσει
ἴσως προσστατῶνται οὐ μόνον ἡ ιδιουκτησία, ἀλ-

γὰ καὶ εἶναι κεντρικὸν συγκροτητικὸν δικαίωμα,
 τὰ ἑκτάματα, ἰδίως εἰς ἐπιπέδον τῆς εἰρήνης, (ἴδε
 φραγματὰ τῆς εἰρήνης παρασκευῆς ἐπιπέδου συγκροτήμα-
 τος τῆς δευτερευούσης ἐπιπέδου, ἐν Χανίοις 1901,
 σ. 9) εἶναι ὑπερῶν τὸ ἀρθρον 19 τοῦ Συντάγματος
 τῆς Κρήτης τοῦ 1899 ὡς εἶναι: "Οὐδὲν ἐπιπέδον
τῆς συγκροτήσεως αὐτοῦ εἶναι διὰ δημοσίαν ἀνάγκην."
 Τὸ ἀρθρον 31 τοῦ Συντάγματος τῆς Σαξωνίας προβα-
 τίζει οἰονόμωςτε συγκροτητικὸν δικαίωμα, ἰδίως
 τὸ ἀρθρον 30 τοῦ Συντάγματος τῆς Βυρσεμβέργου, ὁ-
 ποῦ γίγναι ὅτι οὐδὲν ἐπιπέδον "sein Eigentum
 und andere Rechte."

Τὸ Σύνταγμα τῶν Πρωσίων Προσέτιον τῆς Βορεί-
 ον Γερμανίας (I, 10, 1) ἀπαγορεύει τὴν ὑπερῶν νό-
 μων, οἷον προβάλλουσι συμβόλαια. —

Ἀρθρον 36^{ον}

"..... Νομοθετικὸν ἐπιπέδον ἐπὶ τῆς Βουλῆς καὶ
 μὴ ὑπερῶν ἐπὶ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ δύο μνησὶν ἀπὸ
 τῆς γένεως τῆς Συνόδου γίγνεται ἀμφοτέρων." Τὸ εἰ-
 ρον ἰδάριον τοῦ ἀρθρου 36, εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ
 Βασιλέως τοῦ συμμετεῖν ἐν τῇ ἐξέτασιν τῆς νομο-
 θετικῆς ἐξουσίας διὰ τῆς ἐπιπέδου τῶν νόμων, δὲν

δύναται ἢ ἀναδρωπιδῆ ὡς διμερῆς διάταξις· τὸ δὲ
 τερον ὅμως ἐδάμιον τοῦ ἀρθρου 36 δύναται ἢ ἀναδρω-
 πιδῆ καὶ προτεδῆ δι' ἡ ἐξὺς διάταξις: "... μὴ αν-
 ριδῆν ἐπὶ τοῦ βασιλέως καὶ διμοσιεύδῆν ἐντός δύο
 μηνῶν ...", Σήμερον, ἐπιγραφῶν τῆς γνώμης,
 καὶ ἔν ἡ κώρωσις εἶναι ἀνεξέλεγκτος τῆς διμοσι-
εύσεως (ἴδ. Jellinek, Gesetz und Verordnung
 S. 328, Contuzzi, Diritto costituzionale, 1907, σελ.
 183 καὶ ἐσ. Κραββᾶ, Σύστημα ἀσπινοῦ δίκαιου τομ.
 I, γρημαὶ διδασκαλίαι, 1904, σ. 63) ἡ προτεδῆ τοῦ
 ἀρθρου 36 διμυρῆται ὡς ἀρροῦσα ἐξ τῆν κώρωσιν μόνον,
 μὴ ἐπιταμένῃ προτεδῆς διὰ τῆν διμοσιεύσιν (Προβ.
 Β. Οἰκονομίδου, ἀσπινοῦ δίκαιον, τ. I. σ. 12, σελ. 8, Κα-
 γγᾶ, ῥωμαῖκόν δίκαιον, τ. I., 3 ἐκδ. σ. 75, σελ. 1, Ν. Σ. Λα-
 ροῦ, ῥωμαῖκόν δίκαιον, τ. I. σ. 406, Διομ. Κυριακοῦ,
 ἔργων τοῦ ἔγγ. Συντάγματος, τ. I. σ. 341-342). Οὕτω σφ-
 γῆν νόμοι ἐδιμοσιεύθησαν σφλοῦς μῆνας μετὰ τῆν γῆ-
 ξιν τῆς Συνόδου. Ὁ ἄσπινοῦς εἶναι βεβαίως ὑπεῖδενος διὰ
 τῆν τοιαύτην βραδύτητα τῆς διμοσιεύσεως, τοῦ σπύ-
 ματος τοῦ Συντάγματος ἐορτάζοντος τῆν εἰδῆ μετὰ
 τῆν κώρωσιν διμοσιεύσιν τοῦ νόμου, σφελ. Ν. Σ. Λαροῦ-
 οῦ ἀρροῦσιν ἐν τῆ ἔδουνην ἐξέτασι, ἐπίσ. ἔργων τῆς Συ-
 νεξέσεως, τομ. I. σ. 209. Κατὰ τῆν γνώμην τοῦ Χ. Τρι-

ουόνων, " ή κήρυξις πραγματοποιείται εν τῇ δημοσι-
είᾳ, διότι κήρυξις δὲν ὑπάρταται ἀνε δημοσίευσίς. "

Ἡ δημοσία αὐτὴ ὑποκρίσεται ἐν Γερμανία ὑπὸ τῶν
G. Meyer, Staatsrecht, 1905, σ. 569 Gerber, Grundzü-
ge des D. Staatsrechtes, p. 151, Lukas Die rechtliche
Stellung des Parlamentes 1901 σ. 185-194. -

Κατὰ τὴν δημοσίαν ταύτην ἡ προδικασία τοῦ ἀρθρου 36
ἔδει νὰ ἐφαρμοσθῆται εἰς τὴν κήρυξιν - δημοσίευσιν. Ἀγ-
γὰ τοῦτο δὲν ἐσυμπάτησεν ἐν τῇ πράξει διὰ τοῦτο κα-
θὼν δὲ ἦτο ν' ἀναδικασθῆ ἡ διάταξις αὐτὴ τοῦ ἀρ-
θρου 36, ἰδ. κ, καὶ νὰ ταχθῆ δίκηνος προδικασία διὰ
τε τὴν κήρυξιν καὶ τὴν δημοσίευσιν. Ἐν Γαλλίᾳ ἡ
διάταξις τοῦ ἀρθρου 7 § 1 τοῦ Συνταγματικοῦ νό-
μου τῆς 16 Ἰουλίου 1875, κατ' ἴν " Le Président
de la République promulgue les lois dans le
mois ... " ἐρμηνεύεται ὡς καθιερούσα ἐνός μὲ-
νός προδικασίαν οὐ μόνον διὰ τὴν ἐκδόσιν τοῦ νό-
μου ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ, ἰδὲ Du-
guet. Droit Constitutionnel 1907, σ. 1004. - Κα-
τὰ τὸ ἀρθρον 24, ἰδ. 3, τοῦ Συντάγματος τῆς Δανίας
τῆς 5 Ἰουνίου 1849, ἀναδικασθ. τῇ 28 Ἰουλίου 1866, :
" Νομοσχίδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τοῦ Rigsdag καὶ μὴ κήρυ-
θὲν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐπὶ τῇ ἐσομένῃ ἐκδόσῃ, θεω-

ρίται ως μη υπερβέν.»,

Άρθρα 37 και 54. —

Τὰ ἄρθρα ταῦτα καὶ δὴ ἔτι ν' ἀναδυομένου, μα-
 δόσον βίμερον ἐποιήθησαν ἀσάφειαν τινα ἐστρέψα-
 σαν τὴν μὴ βίμερον τῆς Βουλῆς εἰς ταυτικὴν Σύ-
 νοδον τὴν 1 Νομβρίου ἐπὶ τῷ λόγῳ οὗ συνεψήθησαν αὐ-
 τῇ «πρώτον», οὕτω δὲ συνέβη καὶ γυρίσῃ ἢ Βουλῇ τὸν
 ἐποῦσθολογικὸν ἐν ἐνταύτῃ Συνόδῳ. Τινὲς προνοοῦσιν ὅ-
 τι τὰ ἄρθρα ταῦτα ἔδει καὶ συνεγείρωσιν ὡς ἔδει ὁ
 Βασιλεὺς σημαθεῖ ἀσάφ' ἑξαετοῦ ἔτος τὴν Βουλὴν
 μεταξὺ πρώτης Δεκεμβρίου καὶ πρώτης Νομβρίου
 εἰς ταυτικὴν Σύνοδον ἐπὶ γυρίσῃ τοῦ ἐποῦσθολογικοῦ
 τῆς ἐσομένης χρόνου καὶ τῶν ἄλλων ἐναυτίων νόμων
 καὶ ἀσάφειαν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ
 60 ὀρισθέντα, ἐκτός ἂν ἕκτα διατάξεως τῆς Βουλῆς συμ-
 θέσῃ, κατὰ τὰ κατωτέρω ὀρισθέντα, ἢ βίμερον τῆς
ταυτικῆς Συνόδου ἐπὶ τῆς 1 Δεκεμβρίου, εἰς ἐνταύτην
 δὲ Σύνοδον σημαθεῖ τὴν Βουλὴν ὅσῳις κριθεῖ ὑπὸ αὐ-
 τοῦ εὔλογο ἐπὶ ἄλλα ἔργα...», «Ἡ Βουλὴ ἐνέρεξε-
ται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος εἰς ταυτικὴν Σύνοδον τὴν
πρώτην Νομβρίου, ἐκτός ἂν κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 37
ὀρισθέντα συνεψήθη ἐπὶ τὰς ἡμέρας ταύτας ὑπὸ
τοῦ Βασιλέως...», Ἡ διάκριμα ἑαίσεως ταυτι-

κὺς Συνόδου τινὲς προνοῦν ὅτι δὶόν νά ὀριεθῆ εἰς
τέσσαρας μῆνας ἐπίσης, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ νά ὀροβ-
εῖδεται ἐπὶ ὅρον εἰς μὴν διὰ τὰς ἐξαιρέσεις τῶν ἐπι-
λογῶν μετὰ τὰς γενικὰς ἐπιλογάς. —

Τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς διαμοσῆς νόο τοῦ
Βασιλέως τῶν ἔργων τῆς Συνόδου δι' ὀρίσεται. Ἄλλοι
προνοῦν ὅτι δὶόν νά διασχυοῦν τὸ μακρῶτατον
καὶ ἀνώτατον ὅρον διαμοσῆς τῆς Συνόδου. Τὸ ἀ-
νώτατον ὅρον ὀροεῖσθαι ἢ ἑνοσυνέλευσις διὰ 134
ἡμέρων κατὰ 121 μετὰ μακρὰς ἐπιτελέσεως, ἴδε ἑ-
στὸς. Ἐπιμνησὶς τῆς Συνέλευσεως, τ. σ'. σ. 439-450. —

Ἡ διαμόση τῶν ἐπιτάσεων Συνόδου δι' ὀρίσεται,
οὐδ' ὑποχρεοῦται ὁ Βασιλεὺς νά συμπλέξῃ τὴν
βουλήν ἐν ἑτακτῶν Συνόδου. Ἐν τῇ γαλλίᾳ, ἔσδα τὸ
ὀρίστωμα εἶναι διμνημοκρατικόν: Le Président de
la Republique ... a le droit de convoquer extra-
ordinairement les Chambres. Il devra les con-
voquer si la demande en est faite, dans l'in-
tervalle des sessions par la majorité absolue
des membres composant chaque chambre. —

Τοιαύτην διάταξιν δι' ὑπάρχει ἐν ταῖς συνταγματικαῖς
μοναρχίαις. —

Ἄρθρον 38^{ον}

Τινὲς προνοῦν ὅτι δὶόν νά κατασχυοῦν τὸ δικαίωμα

τοῦ Βασιλέως τοῦ ἀναβάλλειν τὴν ἐναρκύει τῆς Συνόδου,
 ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι ἀναγκαστικὸν καθόσον οὐ-
 γάνει δὲ συμβαίνει νὰ συμπέσῃ ἢ ἀναβολὴ τῆς ἐναρ-
 κείας τῶν ἐργασιῶν τῆς ταυτικῆς Συνόδου ἐπὶ τινὰς ἡ-
 μέρας. (Ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βελγίου καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς
 Γαλλικῆς Δημοκρατίας δύνανται "ajourner les Cham-
 bres...," ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἴδε ἄρθρον 72 τοῦ Βελ-
 γικοῦ Συντάγματος καὶ ἄρθρον 2, ἐδ. 3, τοῦ Γαλλικοῦ
 Συνταγματικοῦ Νόμου τῆς 16 Ιουλίου 1875). Κατὰ
 τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Συντάγματος ὁ Βασιλεὺς δυνά-
 ται ν' ἀναβάλῃ δὲς ἢ νὰ διαλύσῃ δὲς τὰς ἐργασίας
 Συνόδου ἄνω τῆς συναγωγῆς τῆς Βουλῆς, οὐδέποτε
 δὲ ἄνω τῆς συναγωγῆς τῆς Βουλῆς ἢ ἀναβολὴ ἢ ἢ
 διακοπὴ εἶναι δυνατόν νὰ ὑποβῇ τὰς 40 ἡμέρας.
 Ἐν τούτοις συνίβη νὰ διακοπῶσι δὲς αἱ ἐργασίαι
 τῆς Συνόδου ἄνω τῆς συναγωγῆς τῆς Βουλῆς, ἐπὶ ἐπ-
 ῶμοις ἡμέραις ἐν ἐπιείκῃ ἐπιπέσει. Ὅσον μαζὸν
 δὲ ἔρεο νὰ διακοπῶσιν ἔτι κατέβητον δὲ διακο-
 πὴ ἐπὶ χρόνον βραχύτερον τῶν 40 ἡμερῶν δὲν δύ-
 νανται νὰ παρασταθῶσιν οὐδέ νὰ ἐπαναληφθῶσιν δὲς ἐν-
 τὸς τῆς αὐτῆς Συνόδου, ἄνω συναγωγῆς τῆς Βουλῆς.
 Πολλαὶ διακοπαὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου ἐπὶ τοῦ
 Βασιλέως ἄνω συναγωγῆς τῆς Βουλῆς δὲ ἐπίφορον

εις τὴν βασιλίαν τὴν ἐξ ἀδελφικῆς ἐντελέως τὸ νομοθε-
τικὸν ἔργον, παρασημασμένης τῆς ἐπιγραφῆς αὐτοῦ. —

Ἄρθρον 56

« Ἡ Βουλὴ δὴν δύναται (να ἐπιτελέσῃ) καὶ ἀπο-
φασιάζει τε ἄνω εἰς παρανομίας. . . . » Ἡ ἀναρχία
διὰ τὴν ἐπιτελέσῃν προνοεῖται ὅτι εἰν οὐκ ἐπιτε-
λεῖται διατάξεις ταύτας τοῦ ἁρθροῦ 56 ἐπιτελοῦντας τὰς
ἐπιτάξεις ἐπὶ μὴ ἀναρχίας, τὴν διὰ τοῦ μέθου
τοῦτου κηρυχθῆσαν κ.τ.λ. Ἄρθρον ὅτι ἀναρχία ἀ-
ναρχία, ἢ ὅτι ἀναρχία ἢ παρανομία τῶν δύο ἐπι-
στην τοῦ ἁρθροῦ τῶν μετῶν εἰς Βουλῆς, διὰ
τὴν ἀναρχίαν μόνον εἰς Βουλῆς. Ἡ ἀναρχία αὐ-
τὴ δὲ βεβαιῶται διὰ γνησιότητος δι' ὀνομαστικῆς
ἐπιτελέως, ἢ τις δὲ γίνεται ὅταν καὶ ὅπως διατάξ-
θῶνται τὰ ἄρθρα 59 καὶ 60 τοῦ Κανονισμοῦ, κα-
τὰ τὴν γνησιότητην τῆς ἡ' Οὐκ ἐπιτελέσῃ 1909 προνο-
οῦνται. Ἡ ἀναρχία ἀναρχία εἰς τετρακοσίον
τα μετῶν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων καὶ ἐν γοῖν
ἐν τῇ Βουλῇ τῶν ἁρδων ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν τοῦ ἐνὸς γοῖ-
του τῶν μετῶν εἰς Βουλῆς ἐν Ἰαπωνίᾳ, κατὰ τὸ ἄρ-
θρον 46 τοῦ Ἰαπωνικοῦ Συντάγματος, ὅπου ἀναρχία
τὴν ἀναρχίαν ταύτην διὰ τε τὰς ἐπιτελέσῃν καὶ
τὰς ἀναρχίας (ἴδε ἐν τῇ ἐπιγραφῇ Pareste, les consti-

tutions modernes, 3 ευνδ. 1910, τ. II, σ. 692). Ἐν Ἰταλίᾳ ἀσπαιτεῖται, κατὰ τὸ ἀπόρον 53 τοῦ Συνταγματικοῦ Κόδικο, ἡ ἐπαρκοσία τῆς ἀσπαιτείας ἐπινοουμένης τῶν μετῶν τῆς Βουλῆς διὰ τὰς ἐπισημοῦς καὶ τὰς ἀσπαιτεῖς. Τοῦναντίον ἐν τῇ Γαλλίᾳ Αὐτοκρατορία καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἐπαρκοσία τῆς ἀσπαιτείας ἐπινοουμένης τοῦ ἔργου ἀσπαιτεῖται μόνον διὰ τὰς ἀσπαιτεῖς, μὴ ἀσπαιτουμένης ἀσπαιτείας διὰ τὰς ἐπισημοῦς. Ἐν Γαλλίᾳ ἄλλως τε δὲ ἀσπαιτεῖται πάντοτε ἀσπαιτεία δι' ἀσπαιτεῖν, κατὰ τὸ ἀπόρον 95, ευνδ. 4, τοῦ Κανονικοῦ τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς (ἴδε ἐν τῇ συλλογῇ Moreau & Delpach, les réglemens des assemblées législatives, t. II 1907, p. 247): Au cas d'impossibilité d'un vote par le défaut de présence de la majorité absolue du nombre légal des députés, un second tour de scrutin sur le même objet est porté à l'ordre du jour de la séance suivante et, à ce second tour, le vote est valable, quel que soit le nombre des votants. —

Ἐν βυζυῖᾳ ἀσπαιτεῖται ἡ ἐπαρκοσία τῆς ἐπινοουμένης τῶν μετῶν, διὰ τῶν ἀσπαιτεῖν, μὴ ἀσπαιτουμένης ἀσπαιτείας διὰ τῶν ἐπισημοῦν ἢ μὴ μόνον.

νον ἐν οργισμένῃ ἀναδιωκτικῇ βουλήν, ἐν αἷς ἡ ἀσφαλεία ἀσβεβήται ἐν τῇ παρανομίᾳ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὄρου ἀφαιρέσει, ἀσβεβήται δὲ διὰ τὰς ἐπιμετρήσεις καὶ τὰς ἀσφαλείας. Ἴδε τὰ άρθρα 38, ἐδ. 3 καὶ 131, ἐδ. 3 τοῦ βελγικοῦ Συντάγματος. Πρβλ. Errera, Droit public belge, 1909, p. 21 & 177.

Ἄρθρον 57

“Οἰδὴν νομοσχέδιον γίνεται δικτὸν ἂν διὰ ἐπιμετρήσεως καὶ ψηφοφορικῆς ἀφαιρέσεως ἐπὶ τὸν ὄρου τρεῖς καὶ ἑσπερίως κατὰ τρεῖς διαφόρους ἡμέρας.” Τὸ τελευταῖον Σύνταγμα τῆς Κρήτης, ἐν ἄρθρῳ 51 αὐτοῦ, γίγνεται: “Οἰδὴν νομοσχέδιον γίνεται δικτὸν ἂν διὰ ἐπιμετρήσεως καὶ ψηφοφορικῆς ἀφαιρέσεως ἐπὶ τὸν ὄρου δύο καὶ ἑσπερίως κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας.” Ἐν τούτῳ εἰσαχθεὶς ὡς ἡμῶν δὴν τὰ κατὰ τὴν μετὰ τῶν δύο ψηφοφορικῶν χρονικῶν διαστήματων ὑπερβαίνον ἡμερῶν, ο.χ. ἐν Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ, ὅπου τὰς οργισμένους κατὰ τὴν ἐβουλήν ὑπόκειται τὸ ματρώριον (“déclaration d'urgence . . .”), ὑπάρχοντες δὲ οἱ ἀγγλισμοὶ (“Lectures”) δὴν τὰ χωρίζονται ἀπὸ τῶν διὰ τὴν τὸν ἀπὸ τῶν ἡμερῶν. Ἡ ἐν Ἀθήναις Β' ἑβδομηκονταετίας ἀσφαλίσει τὸ ματρώριον, ἴδε τὸς ἐβ. ἐβ. τῆς Συνεδρι-

σως, τ. 9: σ. 522 και 523, τὸ δὲ ἄρθρον 57 γέγονε "Ὀ-
 δὴ νομοσχέδιον . . .", ἀποφασίζουσα τὸν δεσμόν τούτον.
 Τὸ ματρώγιον δυνατόν να εἰσαχθῆ δι' ἀναδικυρίσεως
 τοῦ ἄρθρου 57, ἢ ἀσπαστῆρα δὲ εὖως ὑπερβῆ τὸ μα-
 τρώγιον δημοσίαια δύο τρίτων. Ἐν ἐργασίᾳ μα-
 τρώγιοντος δ' ἀρμῶσι δύο ἀναγνώσεις ἐν εὐνασθῆς
 ἡμέρας. — Καθὼς δὲ ἔτι εἰσὶν να ματρώγιον δὴ
 εὐαν νομοσχέδιον μετὰ τὴν ἐστὶ τοῦ παραδεικτοῦ
 τῶ ἀρχῆς ὑπεροποιῶν δὴν να παρασχεῖται ἐν
 τὴν ἀρμῶσι ἐστρεφῶν, ἔτις ἐὰν ἢ βουλή ὑπερ-
 βῆ τὸ ματρώγιον. Σήμερον τὸ δίνταγμα μόνον
 ἐρομεγμένον περὶ τοῦ ἐροῦσθρογέμου, ἄρθρ. 60, ἐστ-
 λαγγε τὴν ἐσὸ τῆς ἰδίως ἐστρεφῶν ἐροῦσθρογ-
 γίαν, ἢ ἢ τὸ ἄρθρον 55 τοῦ κράτους δίνταγμα-
 τισὸν κέρτεον γέμε εὐαν νομοσχέδιον δὴν να
 ἐκτασθῆται μετὰ ἐπῶτον ἐσὸ τῆς ἀρμῶσις ἐστρεφ-
 ῶν τῆς βουλῆς. —

Ἄρθρον 60

Τινὲς ἐροῦσθρογίον εὐαν δὴν να ἐπιδῆ δὴ "ματῆ εὐος
 ἐν ταυτῆς Σινδῶ ἢ βουλή ὑπερβῆ . . .", τὸν ἐρο-
 νοσθρογέμου ἢσ. ἀσπαστῆρα, ἀλλ' ἔτις τριῶν τοῦ ἀρχίτου
 ἡμέρων. Καθὼς δὲ ἔτι εἰσὶν να ἐπιδῶν ἀρμῶ-
 σίς τῶν ἐσὸ τῶ ἀσθρογέμου. —

καὶ οὐ ἀπα τῆς κρίσεως τῆς τετραετίας βουλευτικῆς
 περιόδου διατάσσεται ἡ ἐπέμβασις γενικῶν ἐπιλογῶν,
 ἡ δὲ βουλή τότε μόνον ἐπιμαρτυρεῖται ἐν πρώτῃ
 ταυτικῇ Σύνοδον ἐπὶ τοῦ ἐν ἀρθροῖς 57 καὶ
 54 τετραμῆνου χρόνου, εἰάν κατὰ τὴν κρίσεως
 περιόδον διὰ ἐξουσιώδους τοῦ ἐν ἀρθρῷ 60 ὀρι-
 σόμενα. Ἐν ταύτῃ αἱ ἐπιλογαὶ διατάσσονται
 καὶ ἐπιγράφονται ἐπὶ τῆς κρίσεως τῆς βουλευτικῆς
 περιόδου, κατὰ τὸ ἀρθρον 6 τοῦ νόμου τῆς 16 Ι-
 ουρίου 1885. " . . . . Les élections générales
 ont lieu dans les soixante jours qui précèdent
 l'expiration des pouvoirs de la Chambre des
 députés. —

Ἄρθρον 70

Ἡ ἐν τῇ ἐπιλογικῇ περιόδῳ καταρτιζομένη ἢ ἡ ἐν αὐτῇ
 ἐπὶ δύο εἰς τὴν κοινότητα ἐπιμαρτυρεῖται κατὰ τὸ
 ἡ ἀσφαλιστικὴν ἐν τῷ ἀρθρῷ 70. Αἱ διατά-
 ξεις αὐταὶ ἀντιβαίνουν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀρ-
 θρου 67, κατ' ἣν οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι
 τὸ ἔθνος. Ταῖς εἶνα Συντάγματα, ἧν ἐξαρτέων
 εὐρωπαϊκῶν (ο.χ. ἐν Νορβηγίᾳ, ἐν Ρωσίᾳ, ἐν Τουρκίᾳ.
 Κατὰ τὸ ἀρθρον 72 τοῦ Ὀδηγητικοῦ Συντάγμα-
 τος: "Οἱ ἐπιλογαὶ ὀφείλουσι ναὶ ἐπιπέμωσι τοὺς ἀντι-

Σὺν ἀσφατεῖ ὁ νόμος ἐπισημαίνεται νόμος ΧΜΗ.
τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1877. Τὸ ἀρθρον 50 τοῦ βουλευ-
νοῦ Σωκράτους γίνεται οὕτως "..... aucune autre
condition d'élégibilité ne peut être requise. -

Ἀρθρον 71

Ἰσχύει καὶ ἐπιπέδη ὅτι ὁ νόμος δίδεται καὶ ἐπιπέδη
καὶ ἄλλας ἐπιπέδους ἀνεπιπέδους. "Τὰ κριτή-
ρια τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀνεπιπέδους ἐπὶ τὰ
τοῦ ἐπιπέδου δικασίου ἐπιπέδου...". Νὰ ἐπιπέδη
ῥητὴς ἔν τῳ ἀρθρον 78 ἐπιπέδους ἐπιπέδους ἐπιπέ-
δους ὅσον ἀρθρον εἰς τοὺς ἔπιπέδους, καὶ ἐπιπέδους
δὲ καὶ οἱ ἔπιπέδους, ἐπὶ ἐπιπέδους τοιοῦτος ἀρθρον.
Ἐπὶ ἀρθρον καὶ καὶ ἐπιπέδους ὁ ἀρθρον τῶν ἔπι-
πέδους δὲν εἶ ἀνεπιπέδους καὶ τὸ ἀρθρον καὶ τὸ
ἀρθρον 78, ὅσον ἐπιπέδους ————— ἐπιπέδους"

Ἡ ἐν τῷ ἀρθρον 71 ἐπιπέδους, ἐπὶ ἀρθρον τοὺς ἐπιπέ-
δους ἐπιπέδους δικασίου ἐπιπέδους, τοὺς ἀνεπιπέ-
δους, ἢ ἀνεπιπέδους ἐπιπέδους, ἐπιπέδους οὕτως
εἰς τοὺς ἀνεπιπέδους τοῦ πρώτου κανόνος τοῦ
ἀνεπιπέδους. Ἐν τῷ ἀρθρον 7 καὶ τὸ ἀρθρον 7
τοῦ ἐπιπέδους βουλευτῶν νόμος τῆς 30 Σεπτε-
μβρίου 1875 "..... aucun militaire ou marin
faisant partie des armées actives de terre ou

de mer ne pourra, quels que soient son grade ou ses fonctions, être élu membre de la Chambre des députés. . . . .

Τινὲς γὰρ οὐκ ἔπειθ' αἰτιώμενοι ἐν τῷ ἀπόφω 74 τοῦ Συντάγματος αἰ ἀπαί τοῦ νόμου [ΠΙ] τῆς 28 Μαΐου 1906, μὴ ἀσυνεπόμενον ἰδίως τῶν βουλευτῶν τῶν νεωτέρων βαθμῶν Συνταγματολόγου ἢ Θεολόγου ἢ ἀνώτερον τούτων.

Ἀπόφω 72

Διὸν γὰρ ὁρίσθη ὡς πρὸς τὸ ἕκπετος ἐν τῷ ἀπόφω 78 ἕξαήμερον ὅτι βουλευτῆς δικαιοσύνης Ἰσοπογός (ἢ Ἰσοπογογός, ἂν μαθησώμεθα ὁ δὲμος οὗτος) διὰ ἀσέβητος τὸ ἀτίμημα τοῦ βουλευτοῦ. Κατὰ τινὰ πρῶτον τὸ ἐν Ἀγγλίᾳ ἰσχύον εἰσάγμα τοῦ γὰρ Ἰσοπογῶτα οὗ Ἰσοπογός ἐστὶν ἕνα ἐπιπρὶν κατὰ δὲ ἔπειθ' αἰτιώμενοι ὅτι ἔπειθ' αἰτιώμενοι. Τὸ εἰσάγμα τούτου ἔπειθ' αἰτιώμενοι ἐν τῷ ἀπόφω 36 τοῦ βουλευτοῦ Συντάγματος τῆς 7 Φεβρουαρίου 1831, ἀπὸ τὸ ἀπόφω τούτου ἐπειθ' αἰτιώμενοι κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ 1893, ὅμως δὲ οἱ βουλευταὶ ἢ γρονθιαστὰι δικαιοσύνης Ἰσοπογογὶ διὰ ἔπειθ' αἰτιώμενοι ἐστὶν ἕνα ἐπιπρὶν, ἴδ. Errera, droit public belge, 1909, c. 163 καὶ c. 209. -

Άρθρον 73

Αναδυσσομένην τού άρθρου τούτου δά ή συνάρων
νά εισαχθή οαφ ήν τού εύθυμα τής ευδυσσά-
σως τού κήρος τών βουρωτιών έργογών υσού τής
έργουρίας τού Αριού Πάγου, ο.χ. ή υσού τού Δυμ-
βουίου τής Συρακίας, ή ισραήλ, ή υσού μιστού
τινος Σύμαρος, υγθ.

Έν Αγγλία υσού τού 1868 αι "αμπελοποιήμενα έρ-
γογών", ευδυσσάσονται υσού δύο ανωτάτων δυναστών.
Έν Κρίτη κατά τού άρθρου 66 τού ή έτε 1906 ανα-
δυσσομένης Συρακίας. " Η έξέγξ τών αμπε-
λοποιήμενων βουρωτιών έργογών γίνεσαι υσού τής έρ-
γουρίας είν δύο έργουρίων ενερχομένων ή κηρίος
υσού τής οροδρείαν τού αρχαιοτάτου τών Προέδρων."
Καρί δέ ήτο νά τή ή εν τής Συρακίας ή ή βου-
γί δέχεται ή άνοίτα νά δέχθ ή τής οροδρείαν
βουρωτού (υδ άρθρον 97 τού οροί έργογών βουρωτιών
νόμου ΚΜΗ. τού 1877), καδέσον τινίς προοδέν δ-
τε ο βουρωτίς ήμε δυναίωμα οροδρείαν είν-
μερον. Έν Αγγλία τού άρθρον 10 τού Συρακίας-
νού νόμου τής 16 Ιουίου 1875 ήμε δέ ή βουγί
ευδυσσάσεται τού κήρος τών βουρωτιών έργογών, οροδ-
δέσει δ' ού " Μόνα ή βουγί δέχεται νά δέχθ ή τής

παραίτων βουλευτών, ἡ βουλή δύναται ἔξω-
 μηδὲ τὴν ἀσοδοχίαν τῶν παρακλήτων καθόσον
 ἐν ταῖς ἐπιτροπῆς καὶ ἐξῆς κατακρίνει: βουλευταὶ
 ἔδιδον εἰς τινὰς ἐπιτροπὰς τὰς παρακλήτους αὐτῶν
 ἀσοδοχίας ἕως τῆς βουλῆς ἐν ἡμερομηνί-
 νιας, οἱ δ' ἐπιτροπὴς ἐπὶ πρώτῃ ἀφορμῇ ἔστειλλον
 τὰς παρακλήτους ἕως τῆς βουλῆς ἀναμαρτυροῦντες
 οὐκ ἐπὶ τῶν βουλευτῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν
 τρόπον καθύπευθε ἐπὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἐπι-
 τοχί (Mandat impératif.) ἴδε ἑστὶ τῶν "dé-
 missions en blanc", ἐν ταῖς ἐπιτροπῆς, Droit con-
 stitutionnel, 5 ἔκδ. 1909 σ. 388 καὶ 841.

ἄρθρον 75

Ἡ βουλευτικὴ ἀσοδοχία δὲν εἶναι ἔξω τῆς ἐπιτροπῆς
 ἕως τὸ ἔτος ὅσον ἀσοδοχίαν τὰς ἐπιτροπὰς
 ἐπιτροπῶν, αὐτῶν γίνεται ἕως τὸν ἕκτον τῆς βου-
 λευτικῆς ἀσοδοχίας, ἐπὶ δὲ δύναται ἀποβῆναι ἐπι-
 τροπῆς ἐπὶ ἕκτον ἐπιτροπῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιτροπῶν ἀ-
 σοδοχίας, δίδωσιν κατὰ μῆνα, δὲν εἶναι ἐπιτροπῶν
 κατὰ 15 ἢ 20 σ.χ. δρχ. διὰ τὴν ἐπιτροπῶν, κα-
 τ' ἡν δὲν παρακρίνεται ὁ βουλευτὴς ἐν δὲ δὲ δὲ δὲ
 ἡμερῶν αἰτίας. Ἐν ταῖς ἐπιτροπῆς γὰρ ἐπι-

νομὲν σήμερον 15000 ρρ. ἐκτασίως (Νόμος τοῦ 13 Νο-
 βεμβρίου 1906. Πρὸ τοῦ νόμου τούτου ἡ ἀποσυμπί-
 νυ ἦτο 9000 ρρ.), κατὰ δὲ τὸ ἀπόρον 115 τοῦ Κα-
 νονισμοῦ τῆς Γερμανίας βούβης θεωρεῖται τῆς βουβου-
 τινῆς ἀποσυμπίνας οὗς βουβουτὸς ἀπὸ ἀμυγ-
 δίας. Κατὰ τὸν νόμον τῆς 21 Μαΐου 1906 τοῦ
 Γερμανοῦς Ἀπογοργίας τὰ μέλη τοῦ Reich-
 stag παρβαίνον ἐκτασίως 3000 μέτρα, ἢ
 δ' ἀποσυμπίνας αὐτὴν ἐπαρτῶνται κατὰ 20 μέτρα
 διὰ σάβαν σκευῶν, καὶ ἢ ἀποσυμπίνας ὁ
 βουβουτὸς. Κατὰ τὸ ἀπόρον 67 τοῦ ἡμετέρου
 Συντάγματος τῆς 18 Μαρτίου 1844, οἱ βουβουτὸι,
 ἐκτασίως τὰ γόνα αὐτῶν, ἐπαρτῶνται 250
 ρρ. κατὰ μῆνα, διαποικίον τῆς βουβουτῆς ἐπι-
 δου, κατὰ δὲ τὸ ἀπόρον 19 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς
 τοῦ Ὄμου βούβης "Ὅταν τῆς τῆς βουβουτῆς αὐ-
 γύνας τὰ ἔργα ἐπὶ τὴν ἐκτασίαν κατὰ τὴν ὁ-
 ρισθεῖσαν ἔσαν, ἔργα τὰ πρῶτα οὐκ εἶναι τὸν ἀ-
 ποσυμπίνας γόνα τοῦ ἡμετέρου τὸ βουβουτῶν
 μέχρι τῆς ἐκτασίας. γόνα δὲ τούτου, ἀνδρῶν ἐπὶ
 νομῆς τῆς τοῦς ἐκτασίας ὁ Πρῶτος διατάσσῃ
 τὸν ἡμετέρου τὰ δυνάμεις ἐπὶ ἐκτασίας τῆς
 ἔργα τούτων, ἐπὶ ἐκτασίας καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα.

αριμνά. Εάν δὲ καὶ μὲνὰ ταῦτα δι' ὑπερβύσσεια τα-
αριμνός, τότε τῷ ἀγαθῶν ἐπ' ὅσον γίγνη καὶ τὸ ὑ-
μπεύειον μέρος τῆς βουλεύσεως του ἀποφασιστικῶς.»
 Διὸν καὶ ἐπιπέδῃ ἐροῦναι ὅτι δι' ἐπιπέδουσαι ἐν τῷ
 βουλεύειν καὶ ἀποφασιστικῶς τῆς βουλεύσεως ἀποφασισ-
 τικῶς, καὶ ὅσον ἐροῦναι βουλεύει δὲ ὑδὲναι καὶ ἐξ-
 υψίσσει τοῖς μὴ εἰσόδου ἐναδέσσει τῶν, καὶ διμο-
 νοῦναι καὶ. Κατὰ τὸ ἀρθρον 38 τοῦ βασιλικῶν ἐν-
 τάξεως τῆς 4 Νομβρίου 1848 ἀποφασιστικῶς ὅτι
 ἢ τοιαῦτα ἀποφασιστικῶς. Τοιαῦτα ἀποφασιστικῶς
 διατάξαι ἐροῦναι καὶ τὸ ἀρθρον 85 τοῦ νῦν ἐκτε-
 τοῦ ἐντάξεως τῆς Προβίας τῆς 31 Ἰανουαρίου
 1850. —

78 (1/2)
 0.16 (713)
 0.17 (714)

Ἄρθρον 80

«Ἡ βουλή ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ κατεργεῖ τοὺς ὑπο-
 γοῖς...» (ἄρθρον 80). Κατὰ τὸν νόμον ἐπὶ εἰδικῶν ὑ-
 πογυῖν τῆς 22 Νομβρίου 1876, ἀρθρον 10: «...Μό-
νη ἡ βουλή δικαιοῦται... Τὸς τούτου οὐδέμι-
α ἐπιπέδουσαι καὶ αὐτῶν ἀπέχουσαι ἢ καραδί-
ως.» Διὸν καὶ ἐπιπέδουσαι καὶ ἢ ἐπέδουσαι τῶν
 οὐκ ἐπιπέδουσαι ὑπὸ τῆς ἐνδέουσαι κατε-
 δικαιοῦσαι Ἄρθρον καραδίως τῶν ὑπογυῖν ἢ τῶν
 ἐπὶ τῶν ὑπογυῖν, ἐροῦναι ἐπὶ ἐπὶ ἀποφασιστικῶς

πραξων διαπραξησων εν αυτων κατα την ενφο-
ρμην των καθυμωτων των.

Οπως εν ταγια η βουλη διαταται να καταγγου-
τοις υσουργοις ενιστοιεν της Γουουβιας, διη ασοουρι-
σταλ οπως η συνοδος ενιστοιεν των συνιμων δι-
καταγγουτων καταδικωσις δια της κοινης οδοου, ουδεν
ορισωσων, καθεν εν οριουεται ογοι εδουμωται-
των διαπραξησων ενος των υσουργων κατα
την ενφορμην των καθυμωτων αυτων. Idē Esmein,
Droit constitutionnel, 5 εδ. 1909, p. 765, August,
Droit constitutionnel, 1907, p. 949 και επ.

Περί Συμβουλιου Επιουρατειας

Τινες προουθεν ου διοι η αναουσταδι το Συμβου- 83-6
λιον της Εουουρατειας (αρθρα 83-86 του Συνταγμα-
τος καταγγουδιωτα, καθα το αρθρον 108, δια τοσ
νομου της 25 Νοεμβριου 1865) ου μωτον ε ορασ
οραουωτηρ και βασανον των νομοθεδιων, (αρ-
θρον 83), αλλα και ως ανωτατον διοικητικων
δυνατειων. Προβιη τα ορασ ενταξων των νο-
μων διαταγματα διοι να οραουωταστωται υ-
πο του Συμβουλιου της Εουουρατειας. -

Αρθρον 91

Το αρθρον τοουτο αοαγοριη τα εουαυτα δυνα-

εαίρια. Πολλά ξένα Συντάγματα ἐσχημάτισαν ἐν
 ὑπερήκων ἐπιστάσεων ἢ ὑπερήκων ἔθων τῶν
 διὰ Συντάγματος ἐπισημασθῆναι ἀναστοχῆν τῶν Συντάγ-
 ματικῶν ἐπισημῶν, (σ.χ. τῶν ἐπισημῶν, ὡς εἶπε ἔξιν
 μαθητῶν καὶ ἀποδοῦ 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 20 καὶ
 21 τοῦ Συντάγματος), ἴδι, σ.χ. τὰς διατάξεις τῶν
 ἀποδοῦ 17 τοῦ Συντάγματος τῆς Γερμανίας, 89 τοῦ
 Συντάγματος τῆς Βυρτεμβέργου, 111 τοῦ Συντάγ-
 ματος τῆς Πρωσίας, ἐν τῇ συλλογῇ *Deseste, les con-*
stitutions modernes, 3 τ. 1, 1910, τ. I, σ. 697, 788, 111.
 Τινὲς προνοοῦν ὅτι ὁ ἐπαρασκευασθῆναι νόμος, ἢ «να-
 τάστασις ἐπισημῶν» (état de siège) δὲν καὶ ἐ-
 σχηματίζονται εἰς ἕνα μόνον ἐν ἐπιστάσει ἐπι-
 σημῶν μαθητῶν εἴτε διὰ τῆς γὰρ ἐπισημῶν ἐν τῶν
 χείρας τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν καὶ ἐπισημασθῆναι ἢ ἐπιση-
 μασθῆναι τοῦ ἐπαρασκευασθῆναι νόμου ὡς ἐν ταῖς.
 Κατὰ τὸν ταῖς νόμον ἐπισημῶν état de siège τῆς 3
 Νοεμβρίου 1878 καὶ ἀπὸ τῆς μόνον διὰ νόμου ὑποέ-
 στειν ὁ ἐπαρασκευασθῆναι νόμος, ἴδι γὰρ δὲ ἐπιση-
 μασθῆναι ἔθων διὰ Συντάγματος: «L'état de
 siège ne peut être déclaré qu'en cas de pé-
 ril imminent résultant d'une guerre étrangère
 ou d'une insurrection à main armée. Une loi
 peut seule déclarer l'état de siège. - (ἀποδοῦ 1^ο)»

ἔπειθ' ἔπειθ' ἐφοροῦνται καὶ μονομάχος
τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῷ Συντάγματι. —

Ἄρθρον 105

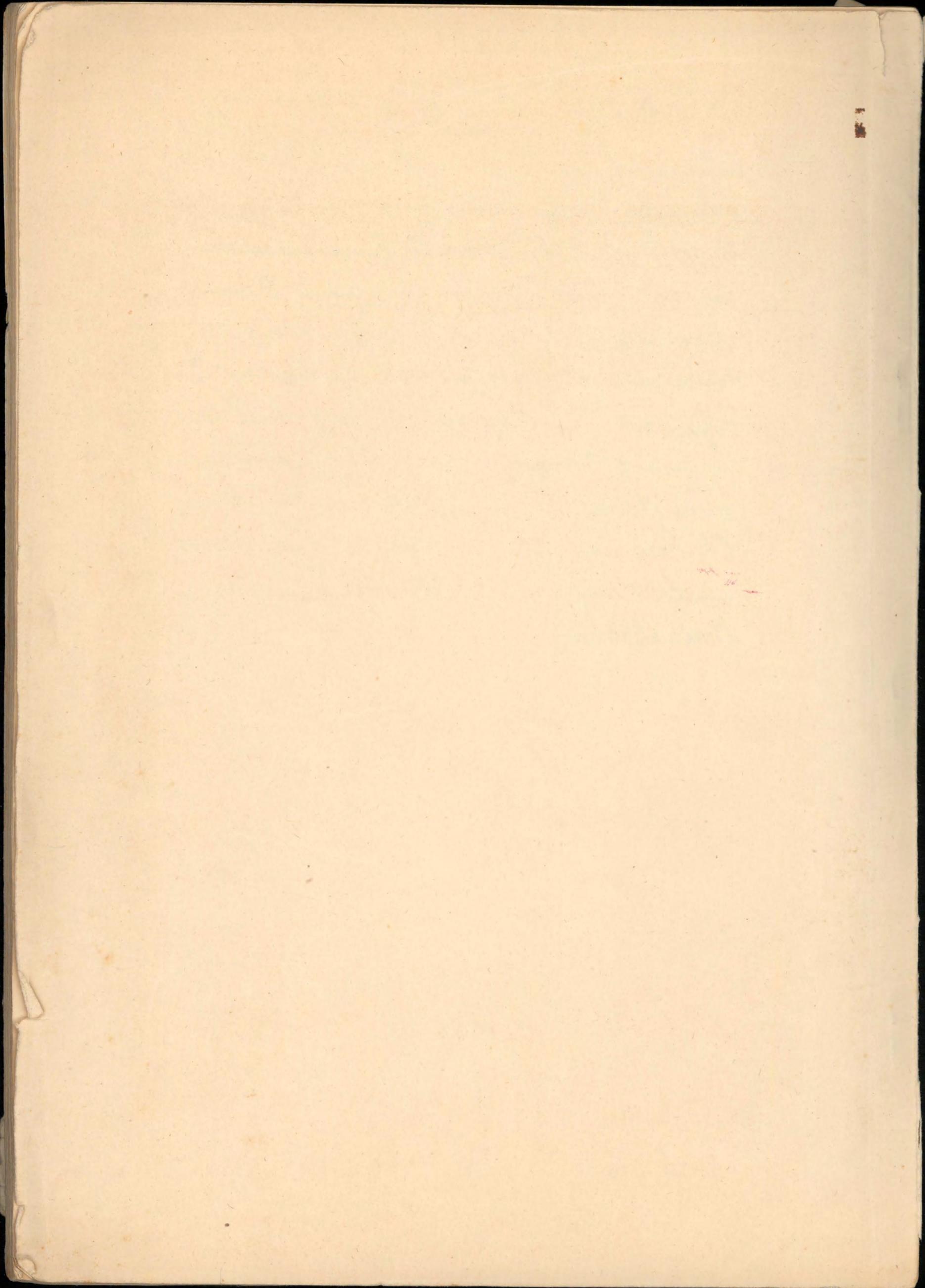
Ἡ ἐξουσίαν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν δεῖται γίνεσθαι
δι' ἀμέσου, καθ' ἑαυτὴν καὶ μὴ διὰ γρα-
φοῦν ὑποφορίας. Τοῦ ἄρθρου τούτου προ-
νοεῖται ὅτι δεόν ἐστὶ ἀναδεικνύειν. Δεόν γὰρ μὴ
ἐπίστανται ἐν τῷ Συντάγματι ὁ τρόπος τῆς ἐκ-
λογῆς τῶν ἀρχόντων, οὐδέ γὰρ ἢ συνταγματικῆς
δικτατορίας ἢ διὰ γραφοῦν ἐξουσίαν. Ἐν ταῖς
οἰς ἀρχαῖς ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Συμ-
βουλῶν. Τοῦτο γὰρ ἡμῖν δὲ εἶναι ὡς ἀποτέλεσμα
συνταγματικῶν τῶν ἡμετέρων, δι' ἐπιτακτικῶς ἐν-
τολῆς πρὸς τοὺς δημοτικῶς συμβούλους, ἐξουσίαν
τοῦ ἀρχόντου ὑπὸ τῶν δημοτικῶν. Ἀνατὸν ὅμως
να εἰσέλθῃ ἄλλος τρόπος ἐξουσίας τῶν ἀρχόντων.

Ἄρθρον 107

Τοῦ ἄρθρου τούτου, μὴ θεωροῦμενον ὡς δευτε-
ρεύου, δεόν ἐστὶ ἀναδεικνύειν πρὸς ἐξαγωγὴν ἐπιση-
τέρου τρόπου ἀναδεικνύσεως. Καλόν δὲ ἔτι να
μὴ ἀσφαλιστῆται διάκρυς τῆς βουλῆς καὶ εὐμε-
γῆς ἀναδεικνύσεως βουλῆς, καθόσον γίαν δι-

νόως Βουλή τις δ' αὐτοματούμεν, ἢ ἀπὸ τῆς δὲ δε-
 οῦσῃ ἀσφάλει, διὰ δημοκρατίας τῶν γούων τε-
 τάσεων τοῦ ἔθνους ἀποδοῦ τῶν βουλευτῶν, γαμ-
 βανομένη εἰς δύο Συνόδους ἢ καὶ ἡμὰς τῶν
 αὐτῶν Συνόδων, ὑπὸ τὸν ἔθρον αὐτῶν δύο ἀσφαλείς
 καὶ ὡς κεραισμέναι ἀπὸ τῆς διαστήματος
 διαστήματος ἐνός ο.χ. μινός. Δι' αὐτοῦ τοῦ γού-
 οῦ δὲ εὐτελεῖται ἢ ἀναδείξεις ὑπερμένων δι-
 ατάξεων ἐν τῶν μὴ δημοκρατῶν. Κατὰ τὸ ἔθρον
 107 τοῦ Προβίου Συντάγματος ἢ ἀναδείξι-
 ος γίνεται διὰ νόμον, ἀσφατεῖται δ' ὅμως δι-
 οῦσῃ δημοκρατία μινὰ διαμέσον χρονικοῦ δια-
 στήματος εἰκοσι καὶ μίας τοῦλάχιστον ἡμερῶν.
 Ἐν Γαλλίᾳ ἰσχύει ἢ ἀναδείξεις γίνεται ἐν δια-
 κρίσει τῆς Βουλῆς. Μετ' ἀσφάλει γαμβανομένη
 ἐν τῇ Βουλή καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ δι' ἀσφαίτου δημο-
 κρατίας εὐτελεῖται οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ γερου-
 βιασταὶ εἰς μίαν Συνέλευσιν, εἰς Ἐθνικὴν συνέλευσιν
 ("assemblée nationale") ἢ εἰς ὁμοῦ εἰς τὴν
 ἀναδείξεις. Ἐν Νορβηγίᾳ, κατὰ τὸ ἔθρον
 112, ἀναδεικνύσῃ ἢ ἐστὶ 1907, τοῦ Συντάγματος,
 ἢ οἱ ἀναδεικνύσῃ ὑπερμένων διατάξεων τοῦ
 Συντάγματος ὁμοῦ εὐτελεῖται εἰς τὸ Νο-

ποδευμὸν Ζῦμα κατὰ τὴν ἐπίστασιν ἢ διείρησαν
ταυτιμὴν Ζῦρον τὰς ἐπιόδους, ἀποφαίσει δὲ
ἐπιετιμὴς τὸ Νομοθετικὸν Ζῦμα κατὰ τὴν
 ἐπίστασιν ἢ τὴν διείρησαν ταυτιμὴν Ζῦρον
 τὰς ἐπιόδους βορευτιμὴς ἐπιόδου. Οὕτως ἀνα-
 δεικνύονται αἱ διατάξεις τοῦ Νομοθετικοῦ Ζῦ-
 μάματος, ἀνευ διαίξεως τὰς Βουξῆς καὶ ἀνευ
 βυξίξεως ἢ ἐνοουξεύξεως ἢ εἰδικῆς ἀναδεικ-
 τιμῆς Βουξῆς. Ἴδε ἐν γένει ἐπι' ἀναδεικτιμῆς,
 Ch. Borgeaud Etablissement et révision des
 constitutions en Amérique et en Europe,
 Paris 1893. —

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΓ'

Τῆς 18 Φεβρουαρίου 1910.

Περὶ ὧραν 5 μ. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου εὐρέ-
θη ἡ Βουλὴ ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 131 βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινεῖ τὰ ἐξῆς :

Ὁ δήμαρχος Μεθώνης ἐκφράζει τὴν εὐχὴν ἵνα ἐπιψη-
φισθῇ ἡ σταφιδικὴ σύμβασις, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ὁ λαὸς τῆς Λευκάδος δηλοῖ, ὅτι δὲν θέλει ἀνεχθῆ με-
πᾶσαν θυσίαν μέχρις ἐσχάτων νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς στρα-
τευσίμους νὰ μεταδῶσιν ἐκτὸς τοῦ τόπου των.

Οἱ δήμαρχοι τοῦ νομοῦ Ζακύνθου παρακαλοῦσιν, ὅπως
ὑποχρεωθῇ ἡ προνομιούχος εἰς τὴν καταβολὴν φόρου ἐπὶ
τοῦ εἰσχυθέντος καὶ εἰσχυθησομένου ἐν ταῖς ἀποθήκαις
σταφιδοκάσπου.

Οἱ Ἄν. Κουκόπουλος καὶ Ι. Γκαλοστάθης διαμαρτύ-
ρονται κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ δήμαρχου των, ὅσον ἀφορᾷ
τὴν πλατεῖαν τοῦ συνοικισμοῦ τῆς Ἀντικύρρας.

Ἐπιτροπὴ τοῦ λαοῦ Ἄργους ἀποδοκιμάζει ὡς ἀδικον
καὶ ἀνελεύθερον τὸ μέτρον τῆς στερήσεως τῶν ἐφημερίδων
ἐνεκεν τοῦ νόμου τῆς κυριακῆς ἀργίας.

Οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐστιατορίων παρακα-
λοῦσιν, ἵνα μὴ ἐφαρμοσθῇ ὁ περὶ κυριακῆς ἀργίας νόμος
καὶ εἰς αὐτούς.

Οἱ ἐν Ἐρμουπόλει σύλλογοι οἰνοπωλῶν καὶ ποτοποιῶν
παρακαλοῦσιν ἵνα, ἐξομοιωθῶσι πρὸς τοὺς οἰνοπώλας καὶ
καφεπώλας.

Ἐπιτροπὴ παρεκτενέδων διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ Τα-
μίου Λαρίσης.

Ὁ κ. **A. Τυπάλδος Μπασιᾶς** ὑποβάλλει τροπολο-
γίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 'ΓΦΝΔ'
ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1910 νόμου περὶ ἐκτελέσεως.

Ἐστάλη πρὸς τύπωσιν.

Ζήτ. Παράρτ. ἀριθ.

Ὁ κ. **Γ. Καρπετόπουλος** ὑποβάλλει πρότασιν νό-
μου περὶ συμπληρώσεως τοῦ πίνακος Ε' τοῦ νόμου 'ΓΦΝΓ'
(3556) περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ.

Ἐστάλη πρὸς τύπωσιν.

Ζήτ. Παράρτ. ἀριθ.

Οἱ κ. κ. **A. Πονηρόπουλος** καὶ **Γ. Καρπετόπου-
λος** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου
«περὶ τοῦ ποσοστοῦ τοῦ συμβατικοῦ τόκου».

Ἐστάλη πρὸς τύπωσιν.

Ζήτ. Παράρτ. ἀριθ.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀναγγέλλει ὅτι πρῶτον ἀντικείμενον

τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, ἀποφάσει τῆς Βουλῆς, εἶνε τὸ ζήτημα τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς :

Εὐθὺς ἀμέσως ὁ κ. **Πρωθυπουργός** φέρει τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς συγκλήσεως τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς· καὶ λέγει ὅτι εἶνε γνωστὴ ἡ γνώμη τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, παρακαλεῖ δέ, ὅπως προβῇ ἀμέσως ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σοβαροῦ τούτου θέματος, ἐξ οὗ, λέγει, ἀναμένει νὰ δώσῃ εἰς τὴν τεταραγμένην χώραν ἡμῶν τὴν διέξοδον ἐκείνην, ἣν πάντες ποθοῦσιν.

Κατόπιν ὁ κ. **Κ. Η. Μαυρομιχάλης** λαμβάνει τὸν λόγον καὶ λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ γείνη ἀναθεώρησις διότι δὲν πταίει τὸ πολίτευμα, ἀλλ' ἡ κακὴ αὐτοῦ ἐφαρμογὴ, ὅτι δέ, ἂν τὸ πολίτευμα ἔχῃ ἀτελείας τινάς, δὲν εἶνε ὀρθὸν καὶ φρόνιμον διὰ τοῦτο νὰ ῥιφθῇ ὁ τόπος εἰς τὰς ἀνωμαλίας μιᾶς ἐθνοσυνελεύσεως.

Καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους λέγει ὁ κ. Μαυρομιχάλης εἶμεθα πολέμιοι τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἔτι μᾶλλον σήμερον, ὅποτε αὕτη θὰ γείνη κατὰ παράβασιν βῆτης διατάξεως τοῦ Συντάγματος, ἀφοῦ δὲν πρόκειται καὶ ἑτέρα Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ τὴν ἀναθεώρησιν.

Σχετικῶς δὲ μὲ τὸ ζήτημα τῆς διαλύσεως τοῦ Στρατιωτικοῦ Συνδέσμου λέγει ὅτι ὡς Πρωθυπουργός συνεκάλεσε τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καθὼς καὶ τοὺς κ.κ. Ζορμπᾶν καὶ ναύαρχον Μιαοῦλην καὶ παρέστησεν αὐτοῖς τὴν ἀνάγκην τῆς διαλύσεως τοῦ Συνδέσμου.

Καὶ καταλήγει ἰσχυριζόμενος ὅτι τὴν σύγκλησιν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως δὲν ἐζήτησεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός.

Ὁ κ. **Πρωθυπουργός** ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορευθέντα λέγει ὅτι οἱ φόβοι αὐτοῦ κατὰ τῆς ἀναθεωρήσεως δὲν εἶνε βάσιμοι, καθόσον γαλήνη βασιλεύει καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα. Ἐγγύησις δὲ ἐπὶ πλέον εἶνε αὐτὸς ὁ Στρατιωτικὸς Σύνδεσμος, ὅστις ἐσεβάσθη τὸ Πολίτευμα, καὶ ὅστις μόνον μεταρρυθμίσεις ἐζήτησε πρὸς ἐπαναφορὰν τοῦ πολιτεύματος εἰς τὴν ὑγιᾶ αὐτοῦ λειτουργίαν.

Ἐξακολουθεῖ εἶτα διὰ μακρῶν ἀναπτύσσων τὰς σκέψεις του περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τοὺς λόγους, οἵτινες ἔφερον εἰς τὸ νὰ ζητηθῇ σήμερον ἢ διὰ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως λύσις, ἣν, λέγει, οὐδεὶς Ἕλλην ἀποκρούει, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Βασιλεὺς πρὸς αὐτὴν ἀποβλέπει.

Καὶ καταλήγει λέγων ὅτι ὁ φόβος ὁ ἐκφραστὴς ὅτι ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ δύναται νὰ παρεκτραπῇ τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς δὲν εἶνε βάσιμος.

Ὁ κ. **Φ. Νέγρης** λέγει ὅτι ψηφίζων ὑπὲρ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως δὲν παραβιάζει τὸν ὄρκον του ὡς Βου-

λευτῆς. Ἐὰν δὲ ἐπρόκειτο νὰ συμβῇ τοῦτο, πρῶτος αὐτός, λέγει, θὰ κατεψήφισε τὴν πρότασιν περὶ Ἐθνοσυνελεύσεως.

Ἀναγινώσκει εἶτα τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος περὶ ἀναθεωρήσεως αὐτοῦ καὶ ἀναπτύσσει τὰς ἐπ' αὐτοῦ γνώμας του.

Ὁ κ. **Α. Βοκοτόπουλος** λαβὼν τὸν λόγον ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ σύγκλησις τῆς ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς εἶναι οὐ μόνον ἀπαίτησις ἄλλων ἐκτὸς τῆς Βουλῆς δυνάμεων, ἀλλ' ἀνταποκρίνεται καὶ εἰς τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀπέκρουσεν εἶτα τὴν προσθήκην καὶ ἄλλων ἀναθεωρητέων διατάξεων, πλὴν τῶν ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ὑποβαλλομένη προτάσει καὶ προσεκάλεσε τὸν κ. Πρωθυπουργὸν νὰ βεβαιώσῃ τὴν Βουλὴν ὅτι αἱ ἐκλογαὶ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς θὰ γίνωσιν ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου, ὅπως ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ συνεδριάσῃ τὴν 1 Σεπτεμβρίου, ἡ δὲ συνήθης νομοθετικὴ Βουλὴ συνέλθῃ τὴν 1 Νοεμβρίου, ὅπως ἀπὸ τότε ἐγκαινισθῇ ἡ κανονικὴ λειτουργία τοῦ πολιτεύματος.

Ὁ κ. **Πρωθυπουργός** ἀπαντῶν δηλοῖ ὅτι ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ θὰ συνέλθῃ τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 1910.

Ὁ κ. **Γ. Θεοτόκης** λαμβάνων τὸν λόγον ἀπαντᾷ σχετικῶς εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Μαυρομιχάλη λεχθέντα καὶ λέγει ὅτι οἱ δικησάντες τὴν Ἑλλάδα δὲν ἠθέτησαν τὸ Σύνταγμα. Ἐξακολουθεῖ δὲ εἶτα ἀπαντῶν εἰς τὰ λοιπὰ σημεῖα τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Μαυρομιχάλη, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐσεβάσθη μὲν κατὰ τύπους τὰς καθεστηκυίας ἀρχάς, ὑποδούλωσεν ὅμως οὐσιαστικῶς αὐτάς, καὶ ὅτι ὑπὸ τριαύτας περιστάσεις διώκησε τὴν χώραν ὁ κ. ἐξ Οἰτύλου πολιτευτῆς.

Ἀκολουθῶν ὁ κ. **Γ. Θεοτόκης** ἀναπτύσσει τοὺς λόγους, οἵτινες ἔπεισαν αὐτὸν ν' ἀποδεχθῇ τὴν ἰδέαν τῆς συγκλήσεως Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὡς μέσου ἐξόδου ἐκ τῶν κινδύνων, οἵτινες ἐνυπῆρχον ἐν τῇ παρατάσει τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως.

Ὁ κ. **Ι. Τσίριμῶκος** λέγει ὅτι κατέστη ἀναγκαία ἡ μεταβολὴ διότι αἱ νόμιμοι ἐξουσίαι τοῦ Κράτους κακῶς ἐφαρμόστανται τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος συνετέλεσαν εἰς τὴν μόρφωσιν πεποιθήσεως παρὰ τῷ λαῷ ὅτι νοσεῖ καὶ τὸ πολίτευμα ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν ἐν γένει ὀργανισμὸν τῆς Πολιτείας. Ἐνῶ δὲ ἡμεῖς, λέγει, διετελοῦμεν ἐν ἀπογοητεύσει καὶ μαρασμῷ, ἐπῆλθεν ἡ λαϊκὴ θύελλα τῆς 15ης Αὐγούστου χειραγωγηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τῆς χώρας, διότι αὕτη εἶναι μᾶλλον εὐαίσθητος καὶ αὕτη εἶναι ἡ ὑποστᾶσα τὴν μείζονα ταπείνωσιν ἐν τῷ πα-

ρελθόντι, ὅτε ἐκλήθη νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν τιμὴν τῆς Πα-
 τρίδος. Τῆς λαϊκῆς ἐξεγέρσεως, προσθέτει ὁ κ. Βουλευτής,
 τὸ τέρμα καὶ τὸ πόρισμα εἶναι ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ.
 Εἰς ταύτην ἡ ἐπανάστασις μετοχετεύει τὴν δύναμιν αὐτῆς
 νῦν διὰ τῆς ψήφου τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἔθνους, καὶ
 οὕτως εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ λαοῦ ἀφίεται νὰ κρίνῃ περὶ
 τῆς βελτιώσεως τῶν πραγμάτων τῆς χώρας. Οὐδεὶς δὲ φό-
 βος ὑπάρχει ἐκ τῆς συγκλήσεως τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βου-
 λῆς, διότι ὁ λαὸς εἶναι κύριος ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ πο-
 λιτεύματός του ἐλευθέρως. Ἐν τέλει δὲ λέγει, ὅτι ἡ Ἀνα-
 θεωρητικὴ Βουλὴ θέλει χρησιμεύσει ὡς πολιτικὸν λου-
 τρὸν, ἐν ᾧ ἀναθαπτιζόμενοι πάντες θέλομεν ἐργασθῆ ἐν
 τῷ μέλλοντι ἐπὶ τῇ βάσει νέων πολιτικῶν ἀρχῶν.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει εἶτα ὅτι εἰς τὸ Προεδρεῖον
 κατετέθη πρότασις ὑπὸ τοῦ κ. βουλευτοῦ Σύρου ὑπογεγραμ-
 μένη καὶ ὑπὸ ἄλλων βουλευτῶν περὶ ἀναθεωρήσεως διατά-
 ξων ἄρθρων τινῶν τοῦ Συντάγματος, ἐκ τῶν μὴ θεμελιω-
 δῶν εἶς δὲ τῶν γραμματέων ἀναγινώσκει ταύτην, ἔχουσαν
 ὡς ἐξῆς.

Η ΒΟΥΛΗ

Συμμορφουμένη πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 107
 τοῦ Συντάγματος περὶ ἀναθεωρήσεως μὴ θεμελιω-
 δῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψει ὅτι,

§ 1) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 περὶ ἀποκλεισμοῦ τῶν
 μὴ Ἑλλήνων πολιτῶν ἐκ τῶν δημοσίων λειτουργιῶν
 εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, ἀπαιτοῦντα
 τὴν ἀνάθεσιν τῆς ὀργανώσεως ὀρισμένων ὑπηρεσιῶν
 εἰς ἄλλοδαπούς,

§ 2) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 περὶ τῆς ἀνευ ἀναβο-
 λῆς προσάγωγῆς τοῦ κρατηθέντος εἰς τὸν ἀνακριτὴν
 δὲν ἐξασφαλίζει ἐπαρκῶς τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν
 ἕνεκα τῆς ἀοριστίας ἐν τῇ ἐννοίᾳ αὐτῆς,

§ 3) ἡ διάταξις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5 περὶ τῆς ἐκδό-
 σεως τοῦ ἐντάλματος τῆς προφυλακίσεως εἶνε πλημ-
 μελής, διότι δὲν προσδιορίζεται σαφῶς ἡ περὶ ταύτης
 διαδικασία,

§ 4) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 περὶ τῆς ἐπὶ ἐγγυήσει
 ἀπολύσεως τῶν ἐπὶ πολιτικῶν μὴ συνθέτων ἐγκλημά-
 των προφυλακισμένων ἐφηρμόσθη ἐπὶ βλάβῃ τῆς
 προσωπικῆς ἐλευθερίας, διότι δὲν καθιστᾷ ὑποχρεωτι-
 κὴν διὰ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν τὴν ἐπὶ ἐγγυήσει
 ἀπόλυσιν αὐτῶν,

§ 5) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 περὶ κατασχέσεως τῶν
 ἐφημερίδων καὶ ἐντύπων μετὰ τὴν δημοσίευσιν ἕνεκα
 προσβολῆς κατὰ τῆς θρησκείας ἢ κατὰ τοῦ προσώπου
 τοῦ Βασιλέως ἀφίνει ἀπροστάτευτα εἰς τὰς διὰ τοῦ
 Τύπου προσβολὰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἐπικρατείας,
 διότι δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν περίπτωσιν τῆς βλά-
 βης αὐτῶν,

§ 6) κατὰ τὸ ἄρθρον 16 ἡ μὲν ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις
 δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ γίνηται δαπάνη τοῦ Κράτους, ἡ δὲ
 δημοτικὴ δέον νὰ ὀρισθῇ ὑποχρεωτικὴ, ἀκριβέστερον
 κανονιζομένης τῆς ὑπὲρ ταύτης συμμετοχῆς τοῦ Κρά-
 τος· ὅτι προσέτι δέον ν' ἀπαγορευθῇ τὸ συσταίνειν
 ἰδιωτικὰ καταστήματα ἀνωτέρας ἐκπαίδευσσεως,

§ 7) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 δέον νὰ σαφηνισθῇ,
 καθοριζομένης τῆς ἐννοίας τῆς ἰδιοκτησίας,

§ 8) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 περὶ ἐπιβόλης θανα-
 τικῆς ποινῆς ἐπὶ συνθέτων πολιτικῶν ἀδικημάτων δέον
 νὰ συμπληρωθῇ πρὸς ἄρσιν τῶν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀμ-
 φισβητήσεων,

§ 9) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 30 περὶ προέδρου τοῦ
 Ὑπουργείου εἶνε ἀναθεωρητέα, καθόσον πολλάκις τὰ
 δημόσια συμφέροντα ἤθελον ἐξυπηρετεῖσθαι τελεσφο-
 ρώτερον, ἐὰν ἐπιτραπῇ ὁ διορισμὸς τοῦ Προέδρου
 τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνευ χαρτοφυλακίου καὶ
 εἰσαχθῇ ὁ θεσμὸς τῶν ὑφυπουργῶν, περὶ ὧν νὰ γίνῃ
 προσθήκη ἐν τοῖς ἄρθροις 31, 77, 78, 79, 80, 81
 καὶ 82,

§ 10) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 35 περὶ ἐκτελεστικῶν
 διαταγμάτων κεῖται ἀσαφῶς καὶ παρουσιάζεται ἀνάγκη
 καθορισμοῦ μὲν τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐκδόσεως ἑνὸς
 ἢ πλείονων τοιοῦτων, ἐπιτρεπτοῦ δὲ τῆς διὰ τοιοού-
 των κωδικοποιήσεως νενομοθετημένων διατάξεων,

§ 11) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 36 περὶ τῆς δημοσιεύ-
 σεως τῶν νόμων ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως προθεσμίας πρὸς
 ὑποχρεωτικὴν δημοσίευσιν δύναται νὰ θέσῃ τὴν ἐκ-
 τελεστικὴν ἐξουσίαν ὑπεράνω τῆς νομοθετικῆς,

§ 12) ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 37 περὶ συγκλήσεως
 τῶν ἐκλογέων πρὸς ἐκλογὴν βουλευτῶν τάσσει δίμη-
 νον πρὸς τοῦτο προθεσμίαν, ἣτις ὑπεράγαυ μακρὰ

γίνεται επίσημος εις τὰ συμφέροντα τῆς Πολιτείας, § 13) αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 37, 38 καὶ 54 περὶ συγκλήσεως τῆς Βουλῆς εἰς τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους συνόδους, ἀναβολῆς καὶ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, δέον ὅπως διασκευασθῶσι συνοπτικώτερον καὶ σαφέστερον,

§ 14) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 56 περὶ ἀπαρτίας ἀπεδείχθη πλημμελής καὶ δέον νὰ ὀρισθῶσι τὰ κατ' αὐτὴν διὰ τε τὴν συζήτησιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἐλαττουμένου μὲν τοῦ διὰ τὴν συζήτησιν ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, διατηρουμένης δὲ τῆς ἀπαρτίας τοῦ ἡμίσεος καὶ ἑνὸς τῶν μελῶν διὰ τὴν ἀπόφασιν,

§ 15) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 57 περὶ συζήτησεως τῶν νομοσχεδίων εἶνε ἀναθεωρητέα, διότι σκόπιμον εἶνε νὰ προηγήται πάντοτε τῆς συζητήσεως ἡ παρὰ τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπεξεργασία αὐτῶν, καὶ νὰ ὀρισθῆ ὅτι τὰ αὐτὰ προαπαιτούμενα ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν ἀναβίωσιν καταργηθέντος νόμου,

§ 16) ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 59 δέον νὰ ἐξαιρεθῶσι τὰ περὶ εἰσπράξεως τελωνιακῶν ὁασμῶν,

§ 17) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 66 περὶ σφαιριδίων εἶνε ἀναθεωρητέα, ὅπως μὲν ἡ ἐλευθέρα ἢ νομοθετικὴ ἐξουσία νὰ ὀρίσῃ καὶ ἕτερον μέσον ψηφοφορίας ἐκτὸς τοῦ διὰ σφαιριδίων, ^{1/1, § 28}

§ 18) αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 67 καὶ 68 περὶ τῆς ἐπαρχίας ὡς ἐκλογικῆς περιφερείας δέον νὰ τροποποιηθῶσι, καταργηθείσης τῆς ἐπαρχιακῆς διαίρέσεως,

§ 19) ἐν τῷ ἀρθρῷ 69 δέον νὰ προσδιορισθῆ ἀκριβῶς ἡ ἐναρξίς τῆς τετραετίας ἐκάστης περιόδου,

§ 20) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 70 περὶ ἡλικίας τῶν ἐκλεκτέων βουλευτῶν εἶνε τροποποιητέα, διότι θεωρεῖται ὑπερβολικὴ ἡ ἡλικία τῶν 30 ἐτῶν,

§ 21) ἐν ταῖς διατάξεσι τῶν ἀρθρῶν 71 καὶ 72 περὶ ἀσυμβιβάστου τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος δέον νὰ καθορισθῶσιν ἐπακριβῶς καὶ περιοριστικῶς αἱ περιπτώσεις τοῦ ἀσυμβιβάστου, καὶ περιληφθῶσιν ἐν αὐταῖς οἱ ἔμμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ οἱ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικῶν ἐν γένει,

§ 22) ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἀρθροῦ 73 περὶ τῶν ὑπὸ

τῆς Βουλῆς ἀποφασίζομένων ἀμφισβητήσεων δέον νὰ περιληφθῆ καὶ ἡ δικαιοδοσία αὐτῆς περὶ ἀποδοχῆς ἢ μὴ τῆς παραιτήσεως βουλευτοῦ,

§ 23) τὸ ἀρθρον 75 περὶ βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως χωλαίνει καὶ σκόπιμος κρίνεται ὁ ἐφάπαξ προσδιορισμὸς αὐτῆς ὡς ἐτησίαις καὶ οὐχὶ κατὰ σύνοδον ἀποζημιώσεως,

§ 24) τὰ ἀρθρα 83—86, 101 καὶ 108 κρίνονται ἀναθεωρητέα καὶ εἶνε λυσιτελεῖς εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα ἡ ἰδρυσις Συμβουλίου Ἐπικρατείας πρὸς κατασκευὴν καὶ βάσανον τῶν νομοσχεδίων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν διαταγμάτων, καὶ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ,

§ 25) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 90 ὡς πρὸς τὴν μὴ ἰσοβιότητα τῶν εἰρηνοδικῶν δέον νὰ μεταβληθῆ ἵνα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἢ ἐλευθέρα νὰ κανονίζῃ καὶ ἄλλως τὰ τῆς εἰρηνοδικειακῆς δικαιοσύνης,

§ 26) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 91 περὶ ἐκτάκτων δικαστηρίων εἶνε ἀναθεωρητέα, διότι θεωρεῖται ἀπαραίτητον ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει νὰ ἐπιτρέπηται ἡ προσωρινὴ ἀναστολὴ τοῦ ἀρθροῦ τούτου καὶ τῶν ἀρθρῶν 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14 καὶ 20,

§ 27) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 98 περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποχωρήσεως τῶν ἰσοβίων εἶναι κανονιτέα σαφέστερον εἰς τὰς περὶ ταύτης περιπτώσεις,

§ 28) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 105 περὶ τῆς διὰ σφαιριδίων ἐκλογῆς, δέον νὰ καθορισθῆ ὡς πρὸς τὴν ψηφοφορίαν δι' αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰ περὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν ὡς ἀναθεωρητέα κριθέντα ἐν ἀρθρῷ 66,

§ 29) ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 107 περὶ τοῦ τρόπου τῆς βεβαίωσεως τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος εἶνε ἀναποφεύκτως μεταβλητέα,

§ 30) τὰ ἀρθρα 102 καὶ 106 περιττεύουσι, τοῦ λόγου τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν ἐκλιπόντος ἤδη,

Ἐπιφύσεις

Ν' ἀναθεωρηθῶσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἅπασαι αἱ

διατάξεις αὐται τοῦ Συντάγματος δι' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, συγκειμένης ἐκ διπλασίου ἀριθμοῦ βουλευτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 18 Φεβρουαρίου 1910.

Οἱ Βουλευταὶ

Γ. Ν. Θεοτόκης, Δ. Γ. Ράλλης, Γ. Πολυγένης, Γ. Λαναρῆς, Κ. Ι. Φλέσσας, Κ. Ι. Ἀγγελόπουλος, Ἰω. Μπακόπουλος, Κ. Αἰγιαλείδης, Σ. Κροκιδᾶς, Νικόλ. Π. Καλογερόπουλος, Δ. Κ. Βοκοτόπουλος, Α. Τ. Μπασιάς, Μ. Δ. Στεφανίδης, Ἀθ. Μιαούλης, Ἰω. Δ. Τσιριμώκος, Ἰω. Δ. Ράλλης, Β. Σ. Μαρκεζίνης.

Εἶτα λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Γ. Πετροπουλάκης** καὶ λέγει ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν βουλευτῶν πρόκειται νὰ ψηφίσῃ ἐλευθέρᾳ βουλήσει, ἀλλὰ λόγῳ ἀνάγκης.

Ὅμιλεῖ κατόπιν περὶ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ κηρύσσεται κατὰ τῆς συγκλήσεως αὐτῆς, δηλῶν ὅτι θὰ καταψηφίσῃ τὴν σχετικὴν πρότασιν.

Ὁ κ. **Δ. Κατσᾶνος** λέγει ὅτι ἐπέσθη ἐκ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Θεοτόκη περὶ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ διὰ τοῦτο θέλει ψηφίσει ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὁ κ. **Γ. Κεραϊσκᾶκης** ὁμιλῶν λέγει ὅτι διὰ τῶν ἀναθεωρητῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος δὲν θὰ ἐπέλθῃ ριζικὴ θεραπεία τῶν κακῶν τοῦ ἔθνους.

Καλιζει τὴν πρόσκλησιν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως διὰ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. καὶ λέγει ὅτι αὕτη ἔδει βραδύτερον νὰ συγκληθῇ Ἐπίσης λέγει ὅτι ὄρθον ἦτο ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει νὰ παρακαθίσωσιν ἀντιπρόσωποι τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τοῦ Ἐξωτερικοῦ ὡς καὶ τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ.

Ὁ κ. **Ἐμ. Ρέπουλης** λέγει ὅτι εἰς τὰς ἀναγνωσθείσας διατάξεις ὡς ἀναθεωρητέας δὲν ἤκουσε περιλαμβανομένην καὶ διάταξιν περὶ ἰδρύσεως καὶ δευτέρου Νομοθετικοῦ σώματος, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Δ. Βοκοτόπουλον νὰ δώσῃ σχετικὰς πληροφορίας περὶ τούτου.

Ὁ κ. **Πρωθυπουργός** λαμβάνει τὸν λόγον καὶ λέγει ὅτι συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 107 τοῦ Συντάγματος μόνον μὴ θεμελιώδεις διατάξεις αὐτοῦ δύναται νὰ τροποποιηθῶσι, καὶ ὅτι ἀσφαλῶς ἐντὸς τῶν ὁρίων τούτων θὰ περιορισθῇ τὸ ἔργον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς. Σχετικῶς δὲ μὲ τὴν ἰδρυσιν δευτέρου Νομ. Σώματος λέγει ὅτι ἀδύνατον εἶνε νὰ ἰδρυθῇ τοιοῦτον Σῶμα, καθόσον αὐτὸ τὸ Σύνταγμα ἀπαγορεύει τοῦτο.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** ἀπαντῶν λέγει ὅτι μεταξύ τῶν συμμετασχόντων εἰς τὴν κοινὴν ἐπιτροπὴν τῶν κομμάτων δὲν συνεζητήθη τὸ ζήτημα τῆς Γερουσίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀτομικὴν του γνώμην αὕτη εἶναι ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς Γερουσίας εἶναι ἀνωφελής.

Ὁ κ. **Ἐμ. Ρέπουλης** ἀνταπαντῶν εἰς τοὺς προλαλήσαντας διὰ μακρῶν ἐκθέτει τὰς γνώμας του περὶ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Εἶτα ὑποστηρίζει ὅτι ἔδει νὰ περιληφθῇ καὶ ἡ διάταξις περὶ τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος, ἵνα ἰδρυθῇ καὶ δεῦτερον τοιοῦτον.

Κατόπιν λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Ἀθ. Εὐταξίας** ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος καὶ ἐκθέτει τὰς γνώμας του περὶ Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ λέγει ὅτι πρῶτος αὐτὸς ἀπὸ τοῦ 1885 ὑπεστήριξε τοιαύτην πρότασιν. Ἀκολουθῶς ἀναφέρει τὰ αἴτια ἅτινα ἐπροκάλεσαν τὴν ἐξέγερσιν τῆς 15 Αὐγούστου, καὶ καταλήγει κατακρίνων τὴν σύγκλησιν Ἐθνοσυνελεύσεως, ὡς ἐγκυμονοῦσαν πολλοὺς κινδύνους.

Ὁ κ. **Πρωθυπουργός** προκληθεὶς λέγει ὅτι ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος ἑβδομάδων τινῶν θέλει ἐκδοθῇ τὸ περὶ Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς Βασιλικὸν Διάγγελμα, ὅπερ θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ διάλυσις τοῦ Συνδέσμου.

Ὁ κ. **Θ. Λιμπρίτης** λαμβάνει τὸν λόγον καὶ ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἐξεγέρσεως τῆς 15 Αὐγούστου καὶ τῶν ἐπακολουθησάντων ταύτην γεγονότων. Στρέφει εἶτα τὸν λόγον καὶ ὁμιλεῖ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ στρατεύματος καὶ τῆς διασταλευθείσης πειθαρχίας αὐτοῦ, λέγει δὲ ὅτι δὲν ἔχει πεποίθησιν ὅτι μετὰ τὸ Διάγγελμα ὁ Στρατ. Σύνδεσμος θὰ διαλυθῇ.

Ὁ κ. **Πρωθυπουργός** βεβαιῶν, ὅτι ὁ Στρατ. Σύνδεσμος θὰ διαλυθῇ, καὶ ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ μεσεγγυοῦχος τῆς τοιαύτης διαβεβαιώσεως.

Ὁ κ. **Θ. Λιμπρίτης** ἐξακολουθεῖ ἐκθέτων τὰς γνώμας του περὶ τῶν ἔργων τῆς κληθησομένης Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ τέλος δηλοῖ ὅτι θέλει καταψηφίσει τῆς ὑποβληθείσης προτάσεως.

Ὁ κ. **Δ. Ράλλης** λαμβάνει τὸν λόγον καὶ λέγει ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν κατελύθη ἡ προκάτοχος Κυβέρνησις, ἡ κατάστασις ἐβελτιώθη, ὑπάρχει δὲ ἐλπίς ταχέως νὰ εἰσέλθῃ τὸ Κράτος εἰς τὴν ἐντελῶς ὁμαλὴν ὁδόν. Ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι οἱ φόβοι οἱ ἐπισειόμενοι ἐκ τῆς συγκλήσεως ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς δὲν εἶνε σοβαροί, ἀντιπροσωπεύουσι δὲ μόνον τοὺς ἰδίους πόθους τῶν ἀναπτυσσόντων τὰς ιδέας ταύτας. Ὅμιλεῖ εἶτα διὰ μακρῶν περὶ τοῦ θέματος τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς καὶ καταλήγει συνιστῶν τὴν ψήφισιν αὐτῆς.

Ὁ κ. Κ. Π. Μαυρομιχάλης ἀπαντᾷ εἰς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Ράλλη, καὶ λέγει ὅτι τὸ μέλλον θὰ δικαιώσῃ τὰς προρρήσεις του περὶ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Μετὰ τοῦτο, οὐδενὸς ἐτέρου ζητήσαντος τὸν λόγον, ὁ κ. Πρόεδρος κηρύσσει περατωμένην τὴν συζήτησιν καὶ θέτει εἰς ψηφοφορίαν κατ' ὀνομαστικὴν γλῆσιν τὴν ἀνωτέρω πρότασιν περὶ συγχλήσεως Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς.

Καλοῦνται ὡς ψηφολέκται οἱ κ. κ. Ἄγ. Σχλημαν καὶ Π. Μαυρομιχάλης· μεθ' ὃ ἀργεταὶ καὶ περατοῦνται ἡ ψηφοφορία ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν.

Γενομένης εἴτα τῆς διαλογῆς εὐρέθη ὅτι ἡ πρότασις περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν ἐν τῇ προτάσει διατάξεων ἀρθρῶν τινῶν τοῦ συντάγματος ἐκ τῶν μὴ θεμελιωδῶν, ἐγένετο δεκτὴ διὰ ψήφων 150 κατὰ 11, ἐπὶ ψηφοφορησάντων ἐν ὄλῳ 161 κατὰ τὸ ἐπόμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Ἄγαμέμνων Σκλημαν	N	Ἀντώνιος Καρτάλης	N
Θεόδ. Θ. Γκόφας	N	Ἄλ. Κασσαβέτης	N
Α. Σ. Παναγιωτόπουλος	N	Νικολ. Γάτσος	N
Σωτήρ. Πολυζώης	N	Γεώργ. Λαναράς	N
Γεωρ. Μπαλτατζής	N	Ξενοφ. Μαυρομμάτης	N
Δημ. Μωραΐτης	N	Σπ. Ράγχιος	N
Ἐπαμ. Ἐμπεριῖκος	N	Ἐπαμ. Ν. Δηλιγιάννης	N
Γεώργιος Πολυγένης	N	Περικλῆς Ἀλεξάνης	N
Γεώργ. Καρπετόπουλος	N	Βασίλ. Σεραφεῖμ	N
Ἄντων. Π. Γαρουφαλιᾶς	N	Ἄριστ. Ἄντωνόπουλος	N
Κωνστ. Γ. Καραπᾶνος	N	Γεώργ. Α. Πετροπουλάκης	O
Πύρρος Κ. Καραπᾶνος	N	Μιχ. Φωτιάδης	N
Δημήτριος Γ. Ράλλης	N	Μιλ. Γ. Λιδωρίκης	N
Στέφ. Ν. Δραγούμης	N	Θεμ. Παπαϊωάννου	N
Γεώργ. Παπαθασιλείου	N	Κ. Ν. Παπαμιχαλόπουλος	N
Νικολ. Δ. Λεβίδης	N	Πάικος Ῥίτσος	N
Φωκ. Νέγρης	N	Ἐμμ. Ῥέπουλης	N
Ἀλέξανδρος Σκουζές	N	Δημήτριος Γ. Τσιτσάρας	O
Θεόδ. Γ. Ῥεσιῖνας	N	Κωνστ. Σ. Ζῶτος	N
Θεόδωρος Λέκας	N	Γεώργ. Κ. Καφαντάρης	N
Λάμπρος Καλλιφρονᾶς	N	Κων. Δ. Ἄργ. Λομβάρδος	N
Κωνστ. Ἰ. Ἀγγελόπουλος	N	Νικ. Τζαν. Μουζάκης	N
Νικόλαος Α. Στράτος	N	Ἀλέξ. Σ. Κ. Ῥώμας	O
Κωνστ. Τοπάλης	N	Ἰω. Ἐπ. Κρεστενίτης	N

Ἄνδρ. Ι. Στεφανόπουλος	N	Τζαννέτος Φωκᾶς	N
Γ. Α. Παπαγιαννόπουλος	N	Διον. Βινιεράτος	N
Γρηγόριος Ἀθ. Φούφας	N	Σπ. Ἐμ. Στάης	N
Ἰωάννης Ν. Σισίνης	N	Ἰερ. Ἐμ. Στάης	N
Ι. Στεφανόπουλος	N	Νικόλ. Τσοῦγλος	N
Δημ. Κατσίνας	N	Παναγ. Χοντζόπουλος	N
Γεώργ. Κατσίνας	N	Χαράλ. Βοζίκης	N
Βασίλ. Μαρμεζίνης	N	Γεώρ. Μαυρομιχάλης	N
Χριστόφορος Ι. Ἀσιμῆς	N	Ἄδαμ. Ῥουσόπουλος	N
Γεώργ. Φερεντίνος	N	Πέτρος Μπαρμπιτσιώτης	N
Ἀλέξανδρος Θ. Ζαίμης	N	Βρασ. Λεώπουλος	O
Παναγ. Θ. Ζαίμης	N	Νικόλ. Χ. Καραστέργιος	N
Ἄριστόβ. Α. Πετμεζᾶς	N	Ἰω. Β. Φίλιος	N
Ἄλ. Τάκης	O	Ἰω. Δ. Γιαννακίτσας	N
Ἰω. Α. Κουταντζόγλου	N	Νικόλαος Μπουσιδῆς	N
Κων. Α. Κουμουνοῦρος	N	Ἰω. Γ. Λάππας	N
Κων. Φλέσσας	N	Περ. Σ. Βαλαωρίτης	N
Ἥλ. Π. Μαυρομιχάλης	N	Πέτρ. Π. Φίλιππας	N
Ἀπόστ. Ἀλεξανδρῆς	N	Χαράλ. Εὐταξίας	O
Δημ. Τερτίπης	N	Ἀθανάσ. Εὐταξίας	O
Γεωρ. Καραϊσιδάκης	N	Νικόλ. Τριανταφυλλάκος	N
Γεώργ. Τερτίπης	N	Ἰω. Μπακόπουλος	N
Γ. Χριστάκη Ζωγράφος	N	Στέφ. Π. Βάρβογλης	N
Μιχ. Στεφανίδης	N	Ἰωάν. Π. Μανέτας	N
Νικόλ. Μπαλάφας	N	Στ. Σακελλαριάδης	N
Ἰω. Βογιατζής	N	Θεόδ. Ζέρβας	N
Ἀλέξ. Κοντόσταυλος	N	Ἰω. Δ. Ράλλης	N
Μανουήλ Καμάρας	N	Ἰω. Μ. Μαλιᾶς	N
Γεώργιος Ν. Θεοτόκης	N	Κωνστ. Τρικούπης	N
Μιχαήλ Ν. Θεοτόκης	N	Λεωνίδας Δεληγεώργης	N
Ἀλκίνοος Σ. Ζερβός	N	Σπυρίδ. Α. Κουμουνοῦρος	N
Νικόλ. Σ. Μαρκέτης	N	Γεωργ. Μπούτος	N
Σπ. Α. Ἀγάθος	N	Νικ. Νικητόπουλος	N
Σπ. Α. Παϊπέτης	N	Γεώρ. Κουλούρης	N
Σωτ. Γρ. Κροκιδᾶς	N	Πέτρ. Πρωτοπαπαδάκης	O
Παναγ. Δ. Πετρίδης	N	Νικόλ. Κρίστης	N
Ἀπόστ. Ζούζουλας	N	Περ. Σισμάνης	N
Σπυρίδων Ι. Δεληγιάννης	N	Ἰωάννης Ν. Κανναβός	N
Γεώρ. Μαρμέτος	N	Θεόδ. Κ. Φαρμακίπουλος	N

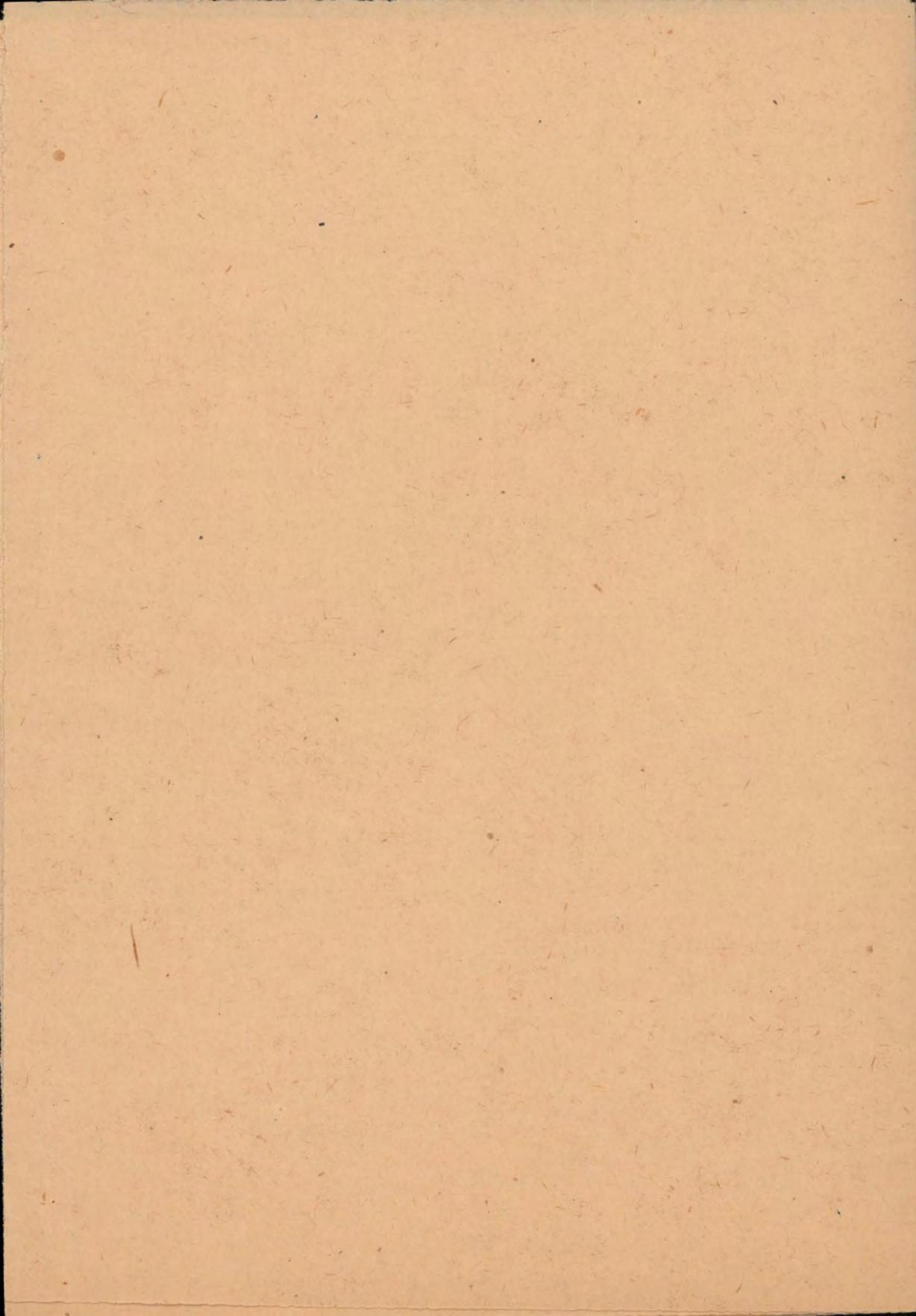
Ἄγγελος Ἀναστασίου . . .	N	Θρ. Μαυρομαρᾶς	N
Κυρ. Π. Μαυρομιχάλης . . .	O	Χρ. Χατζηπέτρος	N
Παν. Λ. Μαυρομιχάλης . . .	O	Γεώρ. Ῥαδινός	N
Φώτιος Π. Μοσχούλας . . .	N	Ἄπ. Ζάππας	
Νικόλαος Χριστόπουλος . . .		Σπ. Γεωργόπουλος	N
Νικόλ. Γερολιάνος		Ἄλεξ. Δ. Πονηρόπουλος . . .	N
Θᾶνος Τυπάλδος Μπασιάς . .	N	Ἰωάννης Γ. Σπέντζας	N
Εὐθ. Α. Βελλιανίτης	N	Νικ. Γεωργακόπουλος	N
Δημ. Κρεμιζῆς	N	Νικ. Παπαγιωάννου	N
Νικόλ. Α. Σιδρόπουλος	N	Δημ. Κατσᾶνος	N
Δημ. Γούναρης	N	Γεώργ. Κορυζῆς	
Κων. Δ. Γεροκωστόπουλος . .	N	Θεόδωρος Λιμπρίτης	O
Κωνστ. Γκότσης	N	Ἄθ. Μιαούλης	N
Κλεομ. Σπηλιωτόπουλος . . .	N	Ἰωάννης Θ. Κουντουριώτης .	N
Δ. Θ. Ρούφος Κανακάρης . . .	N	Νικόλαος Μ. Τσαμαδός	N
Νικόλαος Α. Μισυρλής	N	Νικόλαος Πλατσῆς	N
Παναγιώτης Π. Σάκης	N	Ἄλεξ. Πλατῆς	N
Μιλτ. Ἄνν. Καβαλλιεράτος . .	N	Νικόλ. Χατζίσκος	N
Κωνστ. Αἰγιαλείδης	N	Ἰω. Τσιριμῶκος	N
Χρ. Καστριώτης	N	Νικόλ. Κρίτσας	N
Ἰάσων Μπούμπουλης	N	Νικόλ. Καλογερόπουλος . . .	N
Στ. Βαφειαδάκης	N	Βασίλειος Βουδούρης	N
Ἐμμ. Ε. Λαδόπουλος	N	Σπυρ. Κριεζώτης	N
Ἰωάννης Ν. Καλαμάρης	N	Ἄλεξ. Μ. Κανάρης	N
Δημ. Βολοτόπουλος	N	Ἄνδρ. Χατζηκυριάκος	N
Κάρ. Βιτάλης			

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως ὡς καὶ τὰ παρόντα τῆς σημερινῆς καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐἶτα ὁ κ. **Πρόεδρος** ἔλυσε τὴν συνεδρίαν περὶ ὥραν 10 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Οἱ Γραμματεῖς

ὁπὸς ἐφείκει τοὺς συγκοποὺς ἐν
 ὑποκρίσει ~~ἐπιπέδου~~ ἐπὶ ~~ἐξάκτου~~ καὶ ~~ἐπιπέδου~~
 ἰσοπέδου, ~~ἐπὶ~~ ~~ἐπὶ~~ ~~ἐπὶ~~ ὑποκρίσει δὲ τὴν δι-
 ναμωμὴν ἐφοσίων ^{ὑποκρίσει} καὶ ἐφείκει ~~ἐπιπέδου~~

4) ~~5)~~ ἢ διατάξας τοὺς ἀστροὺς 14 ἐπὶ ὑποκρίσει καὶ ἐπι-
 πεδῶν καὶ ἐννοῶν ^{ἐπιπέδου} κατὰ τὴν ἀντιθέσιν, ἕνα ὑπο-
 κρίσει κατὰ τὴν ἀντιθέσιν ἢ κατὰ τὸν ὑποκρίσει καὶ
 ἰσοπέδου, ^{ἐπιπέδου} ἀποκαταστήσει καὶ κατὰ τὴν ἐξου-
 σίαν καὶ ἀντιθέσιν καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου καὶ
~~ἐπιπέδου~~ καὶ τὴν ἀντιθέσιν καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου

τὴν ἀντιθέσιν
 ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου

6) ~~7)~~ ἢ ἐπὶ ἀντιθέσιν καὶ ἀντιθέσιν ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου δια-
 τάξας τοὺς ἀστροὺς 16 κατὰ τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν ἀντιθέσιν
 ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου ^{ἐπιπέδου} καὶ ἰσοπέδου, ^{ἐπιπέδου} καὶ τὴν ἀντι-
 θέσιν καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου καὶ ἰσοπέδου, ἢ
 δὲ ἀντιθέσιν καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου

7) ~~8)~~ ἢ διατάξας τοὺς ἀστροὺς 17 ἐν ἢ ὑποκρίσει ἀντιθέσιν
 ἀντιθέσιν καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου, ἀντιθέσιν,

8) ~~9)~~ ἢ διατάξας τοὺς ἀστροὺς 18 ἐπὶ ἐπιπέδου ἀντιθέσιν
 ἀντιθέσιν καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου ἀντιθέσιν, ἕνα ἀ-
 ντιθέσιν ἀντιθέσιν καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου ἐν τῇ ἐπιπέδου
 καὶ ἰσοπέδου

9) ~~10)~~ ἢ διατάξας τοὺς ἀστροὺς 30 ἐπὶ ἀντιθέσιν καὶ ὑπο-
 κρίσει καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου κατὰ τὴν ἀντιθέσιν
 καὶ ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου καὶ ἰσοπέδου καὶ ἰσοπέδου καὶ ἰσοπέδου
 ἐπιπέδου καὶ ἰσοπέδου καὶ ἰσοπέδου καὶ ἰσοπέδου καὶ ἰσοπέδου
 καὶ ἰσοπέδου καὶ ἰσοπέδου

10) ~~11)~~ ἢ διατάξας τοὺς ἀστροὺς 35 ἐπὶ ἀντιθέσιν ἀντιθέσιν

³
~~23~~ 23) η περί του νομού ἀποφυγῶν τοῦ ἀδελφοῦ 75
ἐπὶ τῶν ~~κατὰ τὸν~~ ἐπίσης ἐπὶ ἐπιπέδων ἐπαρῶν
ποι καὶ ἐπεσοῦντος ἰσχυροῦ ~~καὶ~~ κατὰ τὸν
δοτ διακρινόμενος καὶ ἐπιπέδου παραφυρῆς εἰς τοὺς
βοῦνας, ~~κατὰ τὸν~~ καὶ ~~κατὰ τὸν~~ καὶ κατ' ἑαυτὸν
ἀποφυγῶν,

24) ~~24~~ αὐτὸς διατάξας τὸν ἀδελφόν 83-86 ~~κατὰ τὸν~~ τοῦ
καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων καὶ τῶν ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων
κατὰ τὸν ἐπιπέδου καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων,

25) ~~25~~ 25) διατάξας τὸν ἀδελφόν 90 ἐπὶ τοῦ καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων
καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων,

26) ~~26~~ ηὐτὸς διατάξας τὸν ἀδελφόν 91 ἐπὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων καὶ τῶν ἀδελφῶν 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14 καὶ 20
καὶ ἐπιπέδων ἐπιπέδων,

27) ~~27~~ ηὐτὸς ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων

28) ~~28~~ ηὐτὸς ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων
ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων ἐπιπέδων

29 ~~30~~ 1/2 διατάξεις του άρθρου 104 περί κρίσεων επί βεβα-
ιωσών επί ανέμων επί αναδρομικών επί μη δευτέρας
δὲ διατάξεις του άρθρου 105 περί βεβαίων επί κρίσεων
σπουδαίου κρίσεων ἐπιπέδων επί ἐπιπέδων γὰρ
ἀναδρομικών x

30 ~~31~~ διατάξεις 102, 104 ~~και~~, 106 και 108 εἰς
ἀναδρομικῶν ἢ διατάξεων αὐτῶν ἐν σπουδαίοις.
Ἐπιπέδων

ὅτι ἐπιπέδων ἢ ἀνέμων ἐπί ἀναδρομικών ἐπὶ μη δε-
υτέρας διατάξεις του άρθρου 105, κατὰ τὰ ἀνέμων
ἐπιπέδων, δια σφαιρικών ἀναδρομικών βεβαίων
~~ἐπιπέδων~~ ἐπιπέδων ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ἀναδρομικών, βε-
βαίων σφαιρικών ἐν διατάξεων ἀνέμων βεβαίων
ἐπὶ δευτέρας ἀναδρομικών ἐπὶ τῶν ἀναδρομικών διατάξε-
ων.

Κύριοι Βουλευταί,

Εἶναι εἰς Ὑμᾶς καλῶς γνωστοὶ οἱ ὄροι ὑφ' οὓς ἐπειγόντως ἐν Ἐκτάκτῳ Συνόδῳ ἐκλήθητε, ἵνα κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ Πολιτεύματος ἐργασθῆτε εἰς ἔργα μεταρρυθμίσεως πρὸς τὸ καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς τελεσφόρον τῶν ὀρισμῶν αὐτοῦ κανονικῶς λειτουργοῦντος.

Ἐξηκολούθει ἀπὸ τῶν μέσων Αὐγούστου ὁ σάλος ὁ ἐξ ὀδυνηρᾶς ἀφορμῆς ἐθνικοῦ προσκόμιματος αἰφνιδίως ἐκραγείς. Εἰς ἀδιέξοδον δ' ἐφέρετο ἡ μεγάλη πολιτειακὴ κρίσις, ἐν ἣ καὶ δι' ἀνωμάλου δράσεως ἐξεδηλώθη ἡ πρόθεσις τοῦ ἐξεγερθέντος δημοσίου φρονήματος, ἵνα ἐπιβάλλῃ μεταβολὴν πολιτικῶν μεθόδων, πρὸς ἐπιτυχίαν ἐπανορθώσεως τῶν ἡμετέρων πραγμάτων καὶ στερέωσιν τοῦ καθεστῶτος καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἀρρήκτως συνδεδεμένων ἐθνικῶν προσδοκιῶν.

Μία μόνη διέξοδος ἐφαίνετο ὑπολειπομένη. Καὶ ταύτην, ἐπὶ τῇ παραιτήσει τῶν τότε Ὑπουργῶν Μου, ὑπέδειξαν περιστοιχίσαντές Με οἱ κορυφαῖοι τῶν ἐν τῇ χώρᾳ πολιτευτῶν.

Κύριοι Βουλευταί,

Εὐτυχῆς λογιζομαι ὅτι καὶ τῆς Βουλῆς ἡ γνώμη σχεδὸν ἐν παμφηφία σύμφωνος ἐξεδηλώθη, ψηφισάσης τῇ 18^ῃ Φεβρουαρίου τὴν ὑποβληθεῖσαν αὐτῇ πρότασιν ἀναθεωρήσεως τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Τὸ ψήφισμα Ὑμῶν τοῦτο ὑπόσχομαι ὅτι ἐγκαίρως θέλει ἐκτελεσθῆ, συγκαλουμένης διὰ Βασιλικῶν Διατάγματος, τῇ προτάσει τῶν ὑπευθύνων Συμβούλων Μου, τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 107 τοῦ Συντάγματος Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ἣτις θέλει ἀποφασίσαι ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων.

Κύριοι Βουλευταί,

Θεομᾶς ἐκφράζω πρὸς Ὑμᾶς τὰς Βασιλικὰς Μου εὐχαριστίας ἐπὶ τε τῷ εὐγενεῖ ζήλῳ καὶ ἐπὶ τῇ πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Δυναστείαν ἀφοσιώσει, μετ' ὧν διεξαγαγόντες τὰ ὑμέτερα ἔργα κατὰ τὴν ἑκτακτον ταύτην Σύνοδον, συνεδράμετε τὴν Κυβέρνησίν Μου εἰς ἐπιτυχίαν ὀριστικῆς διευθετήσεως τῶν πραγμάτων τῆς χώρας καὶ ἐπαναφορᾶν ἐν μέσῳ ἡμῶν γαλήνης ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος.

17^η Μαρτίου 1910

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

σχεδίου περί αναθεωρήσεως διατάξεων τινων τού εν ισχύι Συντάγματος.

Πρός τὴν Διπλῆν Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν,

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ υποβάλωμεν ὑπὸ τὴν ψῆφον τῆς πρὸς τοῦτο συγκληθείσης καὶ ἐκ διπλασίου ἀριθμοῦ βουλευτῶν συγκειμένης Βουλῆς, σχέδιον περί αναθεωρήσεως τινων ἐκ τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τού εν ισχύι Συντάγματος.

I

Ἡ ἀνάγκη τῆς αναθεωρήσεως τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τού ἡμετέρου Συντάγματος, πρὸς μεταρρυθμίσιν τινων ἐκ τούτων καὶ προσθήκην ἄλλων, σαφῶς καταδειχθεῖσα καὶ καταστάσα βεβαία ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ κτηθείσης πολιτικῆς πείρας, ἀνεγνωρίσθη ἤδη καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἥτις κατὰ τὴν ἑκτακτον Σύνοδον τῆς 11^{ης} Βουλευτικῆς Περιόδου, συμμορφουμένη πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 107 τοῦ Συντάγματος ἀπερῆνατο διὰ πλειονοψηφίας ὑπερτέρας τῶν τριῶν τετάρτων, ὅπως δι' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς συγκειμένης ἐκ διπλασίου ἀριθμοῦ βουλευτῶν αναθεωρηθῶσι αἱ ἐν τῷ σχετικῷ ψηφίσματι τῆς 18 Φεβρουαρίου 1910 περιληφθεῖσαι συνταγματικαὶ διατάξεις.

Ἄλλ' οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους τὸ βουλευτικὸν τοῦτο ψήφισμα ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ἔθνους ἀποδεκτὸν κατὰ τὰς ἐπακολουθησάσας ἐκλογὰς τῆς 8 Αὐγούστου, καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὰς μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς πρώτης Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς γενομένης ἐκλογὰς τῆς 28 Νοεμβρίου 1910, διετράνωσαν κοινὴν καὶ ἀδιαιρέτην τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως ἄθικτοι μὲν παραμείνωσιν αἱ εἰς τὸ Συνταγματικὸν ἡμῶν καθεστῶς αναφερόμεναι διατάξεις, αἱ δὲ μὴ θεμελιώδεις ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ αναθεωρηθῶσι πρὸς μεταρρυθμίσιν.

Ἐπὶ τοῦτο κυρίως τὸ ἔργον καλουμένη ἢ παροῦσα Διπλῆ Βουλῆ, θὰ ἔχη κατὰ τὴν ἐπιτέλεισιν αὐτῆς ὑπ' ὄψει τὸ βουλευτικὸν ψήφισμα τῆς 18 Φεβρουαρίου καὶ τὰς δι' αὐτοῦ προτεινομένας μεταρρυθμίσεις· ἀλλ' αἱ συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις αὐτῆς θέλουσιν ἐκταθῆ βεβαίως καὶ εἰς πᾶσαν πρότασιν ἀναγομένην εἰς μεταρρυθμίσιν ἢ προσθήκην μὴ θεμελιώδους συνταγματικῆς διατάξεως, συμφώνως δὲ πρὸς τὸν κανονισμὸν υποβαλλομένην ὑπὸ τὴν ψῆφον τοῦ Σώματος.

Τὸ σχέδιον τῶν μεταρρυθμίσεων καὶ τῶν προσθηκῶν, τὰς ὁποίας ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ υποβάλωμεν εἰς τὴν Διπλῆν Βουλὴν, σκοπεῖ νὰ ἄρῃ τὰς σπουδαίας ἀμφισβητήσεις, ὅσαι ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ εν ισχύι Συντάγματος προέκυψαν· νὰ τροποποιήσῃ τὰ πλημμελῆ καταδειχθέντα· νὰ ρυθμίσῃ διὰ συνταγματικῶν διατάξεων, ὅσα ἢ πείρα ἀπέδειξε τοιαύτης δεόμενα προνοίας· καὶ ἐν γένει νὰ ἀνταποκριθῆ κατὰ τὸ ἐφικτὸν εἰς τὰς ἀνάγκας, τὰς ὁποίας ἢ μέχρι τοῦδε πολιτικῆ πείρα σαφῶς ἔκρινεν ὡς πληρώσεως δεομένης. Κατὰ τὴν διατύπωσιν δὲ τούτου, τοιοῦτον ἐπιδιώκοντος σκοπὸν, ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, ὡς ἦν ἐπόμενον, αἱ ἐν τῷ βουλευτικῷ ψηφίσματι ἐξενεχθεῖσαι γνώμαι καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖναι προσέτι, αἵτινες μετὰ ταῦτα ἐγκύρως διετυπώθησαν ὑπὸ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας.

Ὑπὸ τοιοῦτους ὅρους καταρτισθεῖσαι αἱ υποβαλλόμεναι ἐν σχεδίῳ συνταγματικαὶ διατάξεις, καὶ ἐκπροσωποῦσαι, ὡς νομίζομεν, τὴν κοινὴν τοῦ Ἔθνους συνείδησιν ὄριμον καὶ σαφῶς δεδηλωμένην, δὲν χρήζουσι μακρῶν καὶ ἀναλυ-

τικῶν ἀναπτύξεων. Σύντομοι ἐν τούτοις περὶ μιᾶς ἐκάστης τούτων ὑποδείξεις δὲν ἐκρίθησαν ὅπως παρέλκουσαι.

II

Περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3.

Τὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος κατὰ τὸν ἐν τῷ σχεδίῳ διαγραφόμενον τρόπον ἐπιβάλλει ἡ ἀνάγκη τῆς πληρεστέρας ὁργανώσεως ἐνίων τῶν παρ' ἡμῖν δημοσίων λειτουργιῶν παρ' ἀλλοδαπῶν, περιβαλλομένων ἐξουσίαν ὑπευθύνου διοικήσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ διατηρούντων τὴν ἰδίαν ἰθαγένειαν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5, ἡ κανονίζουσα τὸν ἀπὸ τῆς συλλήψεως μέχρι τῆς προσαγωγῆς εἰς τὴν καταδικαστικὴν ἀρχὴν χρόνον, καίτοι δόκιμος καθ' ἑαυτήν, ἔδωκεν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀφορμὰς εἰς παρερμηνείας τοῦ ὅρου «ἀνευ ἀναβολῆς», οὐχὶ σπανίως δὲ καὶ εἰς καταστρατηγήσεις τούτου ἐπὶ κινδύνῳ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας. Ἡ εἰσαγομένη ἐν τούτῳ μεταρρυθμίσιν, ἂν μὴ καταστήσῃ ἀδύνατα, πάντως ὅμως θέλει οὐσιωδῶς περιορίσει τὰ ἄτοπα ταῦτα.

Ἡ κύρωσις τῆς διατάξεως ταύτης ὡς πρὸς τὴν πρὸς ἀπόλυσιν ὑποχρέωσιν ἀφίεται καὶ ἤδη εἰς τὸν νόμον. Εἰδικὴ καὶ ἐν τούτῳ συνταγματικὴ πρόνοια, ἐφ' ὅσον ἀνεπίδεκτος σαφοῦς ἐκ τῶν προτέρων καθορισμοῦ ἀποβαίνει ὁ χρόνος τῆς προσαγωγῆς τῶν ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ ἀνακριτοῦ συλλαμβανομένων, κρίνεται ἀπόρροφος, δυναμένη νὰ δώσῃ ἀφορμὰς εἰς καταχρήσεις, ἐπὶ κινδύνῳ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Ἡ τελευταία τοῦ ἄρθρου παράγραφος, ἡ περιέχουσα τὴν γενικὴν τῶν διατάξεων τούτων κύρωσιν, διεσκευάσθη καὶ συνεπληρώθη κατὰ τρόπον ἐγγυώμενον μᾶλλον ἀποτελεσματικὴν τὴν προστασίαν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6.

Ἡ διακριτικὴ ἐξουσία, τὴν ὁποίαν τὸ ἄρθρον τοῦτο παρέχει εἰς τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, ὅπως ἐπιτρέπη ἢ μὴ τὴν ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσιν τοῦ ἐπὶ πολιτικῷ ἀδικήματι προφυλακισθέντος, συνδυασθεῖσα πρὸς ἄτεχνον ἐν πολλοῖς διατύπωσιν, ἀπῆδει πρὸς τὴν περὶ διώξεως τῶν ἀδικημάτων τούτων σύγχρονον ἐπιστημονικὴν συνείδησιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν κοινὴν περὶ τούτου πεποιθήσιν ἣν διέπλασε παρ' ἡμῖν ἡ μέχρι τοῦδε ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως.

Ἡ διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου σχεδίου προτεινομένη μεταρρυθμίσιν, καταλείπουσα εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν τὴν ρυθμίσιν τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς ἐπιτρέπεται ἡ προφυλάκισις, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπολύσεως, αἶρει τὴν ἐκ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου τούτου ἀσάφειαν, ἥτις τοσαύτας παρ' ἡμῖν ἐγέννησεν ἀβεβαιότητας ἐν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ πράξει, καὶ ἀσφαλίξει τὴν μετὰ δῶ το βραδύτερον μῆνας λῆξιν τῆς προφυλακίσεως, καὶ καθ' ἃς ἔτι περιπτώσεις ἤθελε κριθῆ αὕτη ἐπιβεβλημένη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9.

Τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναγεγραμμένον δικαίωμα πάντοτε τοῦ ἀναφέρεσθαι πρὸς τὰς ἀρχάς, ἐνέχει αὐτονόητον τὴν ἀντίστοιχον τούτων ὑποχρέωσιν πρὸς ἐνέργειαν καὶ ἀπάντησιν, ὧν ἀνευ κενὸν ἐν πολλοῖς καὶ ἄσκοπον ἤθελεν ἀποβῆ ἐκεῖνο. Ἡ διὰ τοῦ Συντάγματος ἀναγνώρισις τῆς ὑποχρεώ-

σεως ταύτης, καὶ ἀλλαχοῦ ὁμοίως τυχοῦσα προνοίας, ἐκρίθη κατ' ἐξοχὴν ὑπαγορευομένη παρ' ἡμῖν, παρ' οἷς τοῦ πολιτικοῦ βίου ἡ παραφθορὰ πρὸς τὴν ἀθέτησιν ἐκείνης σπουδαίως συνδέεται.

Εἰδικοί νόμοι, ἀναγόμενοι εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, θέλουσι κανονίσει τὰ καθέκαστα καὶ τὴν κύρωσιν τῆς ἀναγραφείσης Συνταγματικῆς ὑποχρεώσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14.

Τὸ ἡμέτερον Σύνταγμα καθιερώσαν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου καὶ ἀπαγορεύσαν πᾶν κατ' αὐτοῦ προληπτικὸν μέτρον, ἀνεγνώρισε διὰ τὴν περίπτωσιν προσβολῆς κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἢ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως τὴν ἀνάγκην ἐξαιρετικῆς τινος προνοίας, λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῆς προσβολῆς καὶ τοῦ μεγέθους τῆς βλάβης, ἥτις ἀνεπικροθώτως ἠδύνατο ἐκ ταύτης νὰ προκύψῃ. Ἡ αὐτὴ ἐν τούτοις ἐξαιρετικὴ πρόνοια τυγχάνει ἐνδεδειγμένη καὶ εἰς προστασίαν τῶν συμφερόντων τῆς Ἐπικρατείας ἐν ἐξαιρετικαῖς περιστάσει. Διότι ἐντυπα φέροντα εἰς τὴν δημοσιότητα λ. χ. σχέδια ἐπιστρατεύσεως, ἢ πολεμικῶν κινήσεων, ἢ ἄλλης φύσεως ἀναλόγου εἰδήσεις, δυνατὸν κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ προξενήσωσι κινδύνους καὶ βλάβας ἐθνικὰς, καθ' ὧν οὐδὲν δύναται τῶν κατασταλτικῶν μέτρων ἡ ἐφαρμογὴ.

Τοῦτον ἔχει τὸν λόγον ἢ ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 γενομένη προσθήκη, ἣν ἀπὸ χρόνου πολλοῦ καὶ ἐξ ὀρισμένων ἀφορμῶν ἐπιτακτικῶς ἠξίωσεν ἡ κοινὴ παρ' ἡμῖν συνείδησις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διάταξις ἢ ἐπιβάλλουσα εἰς τὸ Κράτος τὴν δαπάνην τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως κατέστησεν ἀδύνατον παρ' ἡμῖν τὴν λήψιν νομοθετικῶν μέτρων, ἅτινα ἀλλαχοῦ εἰσαχθέντα καὶ εὐδοκίμως λειτουργοῦντα, ἦσαν κεκλημένα νὰ ὑπηρετήσωσι μεγάλως τὴν ἀκαδημαϊκὴν διδασκαλίαν. Σκόπιμον ἄρα ὅπως ἀπαλειφομένης τῆς διατάξεως ταύτης ἀρθῇ ὁ συνταγματικὸς περιορισμὸς, ἀρεθῇ δὲ ἐλευθέρῃ ἢ νομοθετικῇ ἐξουσίᾳ εἰς διακανονισμὸν τοῦ θέματος ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε περιστάσεων.

Τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ ἡ δωρεὰν πρὸς πάντας παροχὴ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἅτινα ἀνεγράφησαν ἐν τῷ ὑποβαλλομένῳ σχεδίῳ, ἐκρίθησαν πανταχοῦ σχεδὸν ὡς ἀγαθὰ δεδόμενα συνταγματικῆς ἐξασφαλίσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου συνταγματικὴ περὶ τῆς ἰδιοκτησίας πρόνοια καταδείκνυται ὑπὸ μίαν κυρίως ἐποψὴν ἀνεπαρκῆς ἐν τῇ πράξει.

Ὁ ὅρος τῆς «προηγούμενης» ἀποζημιώσεως, οὕτως ἀπολύτως κείμενος, δύναται ἐν τῇ ἐφαρμογῇ εἶτε τὴν δημοσίαν ἀνάγκην νὰ προσβάλῃ εἶτε τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἰδιοκτησίας νὰ ἀναιρέσῃ. Διότι τῆς προσηκούσης ἀποζημιώσεως, μὴ δυναμένης ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως νὰ ἐξευρεθῇ ἄλλως ἢ δι' ἀποφάσεως τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἢ ἀπαγορεύσεως τῆς πρὸ τούτου ἀφαίρεσεως τῆς ἰδιοκτησίας, δύναται πολλάκις νὰ καταστήσῃ ἐπὶ χρόνον μακρὸν ἀνεφικτὸν τὴν πλήρωσιν μεγάλης δημοσίως ἀνάγκης ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἢ ἀνευ προηγούμενου ἀνταλλάγματος ἀφαίρεσις δύναται νὰ ἀναιρέσῃ πᾶσαν τῆς ἰδιοκτησίας προστασίαν.

Εἰς ἐπινόρθωσιν τῶν ἀτελειῶν τούτων μετερρυθμίσθη τὸ ἄρθρον 17 κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν καὶ ἀλλαχοῦ διδασκόμενων καὶ κρατούντων. Ὅπως δ' ἐκλίπη πᾶσα ἀμφι-

βολία ὅτι ὁ ὅρος «δημοσία ἀνάγκη» δὲν κυριολεκτεῖται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀπολύτως ἀναγκάσιου, ἀλλὰ καὶ περιλαμβάνει καὶ τὴν δημοσίαν ὀφέλειαν, ἀνεγράφη οὗτος ὁ ὅρος, τοῦ ὁποῦ εἰς πάντα σχεδὸν τὰ νεώτερα συντάγματα γίνεται χρῆσις. Ἡ τελευταία περὶ τῶν μεταλλείων, ὄρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν καὶ ἱαματικῶν ὑδάτων προσθήκη ἐκρίθη ἀναγκάσιον, τοῦτο μὲν λόγῳ τῆς σπουδαιότητος καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀξίας τῶν δημοσίων τούτων νομημάτων, τοῦτο δὲ ὅπως ἐκλίπη πᾶσα περὶ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος αὐτῶν ἀμφισβήτησις.

III

Περὶ τοῦ Βασιλέως

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 31.

Ἐὐλόγος ἐκρίθη ἡ γνώμη ὅπως ἐπιτραπῆ καὶ παρ' ἡμῶν ὁ διορισμὸς τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνευ χαρτοφυλακίου καθ' ὅσον ἀπαλλασσομένου τούτου τῶν ἀσχολίῶν τῆς διευθύνσεως Ὑπουργείου, θὰ ἦτο δυνατὸν ἐν δεδομέναις περιστάσεσι νὰ ἐξυπηρετηθῶσι τελεσφορότερον τὰ δημοσία συμφέροντα. Ἐπὶ τούτῳ δὲ διεσκευάσθη τὸ ἄρθρον 31.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 36.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναγραφὴ προθεσμίας πρὸς κύρωσιν μόνον τῶν ψηφισθέντων νόμων, καὶ ἡ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἀμφισβήτησις ἀν' ἡ κύρωσις καὶ συνεπῶς ἡ πρὸς ταύτην προθεσμία περιλαμβανῆ καὶ τὴν δημοσίευσιν, γενεᾶ κενὸν ὅπερ ἐν τῇ πράξει δύναται διὰ τῆς ἐπ' ἀόριστον ἀναβολῆς τῆς δημοσιεύσεως κυρωθέντος νόμου, νὰ θέσῃ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ὑπεράνω τῆς νομοθετικῆς. Τοῦτον ἔχει τὸν λόγον ἡ προτεινομένη τοῦ ἄρθρου τροποποίησις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 38.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου τούτου προέκυψαν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀμφιβολίαι· τοῦτο μὲν ἐὰν τὸ τεσσαρακονθήμερον ἀναγέρεται κοινῶς εἰς τε τὴν ἀναβολὴν καὶ εἰς τὴν διακοπὴν ἢ εἰς ἑκατέραν τούτων· τοῦτο δὲ ἐὰν ἡ ἐφάπαξ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναβολῆς ἢ διακοπῆς διὰ χρόνον βραχύτερον τῶν 40 ἡμερῶν ἐξαντλῆ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, ἢ ἀν' δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ ταύτην μέχρι συμπληρώσεως τοῦ χρόνου τῶν 40 ἡμερῶν ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

Εἰς ἄρσιν τῶν ἀμφιβολιῶν τούτων ἐγένετο ἡ τῷ σχεδίῳ προτεινομένη διασκευὴ τοῦ ἄρθρου, ἐν ᾗ τοῦ ὅρου «ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν» ἐγένετο χρῆσις ἐν τῇ γενικῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐναρξέως ἢ τῆς διακοπῆς τῆς ἐξακολουθήσεως, ὅπως εὐχερεστερα καταστῆ ἡ διατύπωσις καὶ μᾶλλον σαφὴς ἡ ἐννοία.

Τὸ ἐν τῷ ἰσχύοντι ἄρθρῳ χρονικὸν διάστημα τῶν 40 ἡμερῶν ἐθεωρήθη λίαν μακρόν, πανταχοῦ δὲ σχεδὸν ὠρίσθη τοῦτο εἰς τριάκοντα μόνον ἡμέρας. Ἡ μεταρρυθμισίς αὕτη ἐθεωρήθη ἐνδεδειγμένη μάλιστα παρ' ἡμῶν, παρ' οἷς οὐχὶ σπανίως αἱ Κυβερνήσεις ἀνευ ἀνάγκης ἐποιήσαντο χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, ἥτις ἀπέβη ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἐργασιῶν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 39 καὶ 32.

Ὡς εἶνε διατετυπωμένα τὰ ἄρθρα ταῦτα δικαιολογοῦσι τὴν ὑποστηρικθῆσαν καὶ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ γνώμην, καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς δὲν δικαιούται μὲν ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς ν' ἀπονέμῃ χάριν εἰς καταδικασθέντα Ὑπουργόν, οὐδαμῶς ὅμως κωλύεται νὰ χορηγήσῃ εἰς τούτον πρὸ πάσης καταδικῆς ἀμνηστειάν. Τοιαύτη τις ἄμως ἐκδοχὴ, εἰς ἣν εὐλόγον παρέχει βᾶσιν ἡ ὑφισταμένη τῶν ἄρθρων τού-

των διατύπωσης, ἤθελεν ἀναιρέσει ὁλόκληρον τὸν περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν θεσμόν, τὸν συνταγματικῆς κυρώσεως τυχόντα. Ἐκ τούτων λόγων, περὶ ὧν συνηγορεῖ καὶ ἡ ἐν τῇ ἐπιτημῇ κρατοῦσα γνώμη καὶ ἡ ἀλλαχοῦ κτηθεῖσα ἐν τούτῳ πολιτικῇ πεῖρα, ὑπηρευῆθη ἡ προτεινομένη τῶν ἄρθρων τούτων διασκευή.

IV

Περὶ διαδοχῆς καὶ ἀντιβασιλείας.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 53.

Οἱ ὅροι, ὑπὸ τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν κειμένην συνταγματικὴν διάταξιν, καταρτίζεται ἡ ἀντιβασιλεία ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως, παρέσχον πολλάκις πράγματα ἐν τῇ πράξει. Διότι τῆς ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως μὴ ἐξαρτωμένης ἐκ τῆς περὶ ταύτης γνώμης τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ τοῦ Βασιλέως δικαιομένου νὰ προκλήσῃ εἰδικὸν περὶ ἀντιβασιλείας νόμον, μόνον ἂν ἐνεκα τῆς ἀποδημίας κρίνῃ ἀναγκαστικὰ τὴν σύστασιν ἀντιβασιλείας, συνέβη πολλάκις ν' ἀποδημῆσῃ ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, χωρὶς νὰ προκληθῇ νόμος περὶ ἀντιβασιλείας, νὰ ἐξακολουθῇ δὲ ἐνασκῶν Αὐτὸς Οὗτος ὁ Βασιλεὺς τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ὅπου καὶ ὑπέγραφε τὰ πρὸς τοῦτο στελλόμενα Αὐτῷ Δικτάγματα.

Προφανῆ εἶσι τὰ ἐντεῦθεν παρεμβλλόμενα προσκόμματα εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἧτις περιῆλθεν ἐνίοτε εἰς δυσπερβλήτους δυσχερείας πρὸς ὑπογραφήν ἐπαιγόντων Βασιλικῶν Δικταγμάτων. Πρὸς ἄρσιν τῶν ἀνωμαλιῶν τούτων ἐγένετο εἰς τὸ ἄρθρον 53 διασκευή, καθιστῶσα δυνατὸν ὅπως διὰ παγίου νόμου κανονισθῶσι τὰ περὶ ἀντιβασιλείας, ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως.

V

Περὶ τῆς Βουλῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 54.

Ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου τούτου περιέχει ἀσάφειάν τινα ἐπιτρέψασαν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τὴν μὴ σύγκλησιν τῆς Βουλῆς εἰς τακτικὴν Σύνοδον τὴν 1 Νοεμβρίου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη εἶχε συγκληθῆ «πρότερον» ἐκτάκτως. Οὕτω δὲ συνέβη νὰ ψηφίσῃ ἡ Βουλὴ τὸν προϋπολογισμόν τοῦ Κράτους ἐν ἐκτάκτῳ συνόδῳ παρὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 37, 54 καὶ 60 τοῦ Συντάγματος. Εἰς ἄρσιν τῆς ἀσάφειας ταύτης καὶ ἄλλων ἀμφιβολιῶν, αἵτινες ἐγεννήθησαν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, ἐγένετο ἡ ἐν τῷ σχεδίῳ διασκευή τοῦ ἄρθρου τούτου, ἐξηλείφθη δὲ καὶ ὁ καθορισμὸς τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῆς διαρκείας τῆς Συνόδου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 55.

Πρὸς τὴν δημοσιότητα τῶν συνεδριάσεων τῶν Βουλῶν συνεδυσθῆ πνευματικῶν καὶ ἡ ἐλευθέρᾳ δημοσίευσίς τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων τούτων· καὶ τοῦ μὲν ἡ περὶ τύπου νομοθεσίας, τοῦ δὲ, ὡς ἐν Γερμανίᾳ, αὐτὸ τὸ Σύνταγμα, περιέλαβον διάταξιν ἀσφαλίζουσαν τὸ ἀνεύθυνον εἰς τὴν πιστὴν δημοσίευσιν τῶν πρακτικῶν τῶν δημοσίων συνεδριάσεων.

Ἐντεῦθεν ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 55 προσθήκη.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 56.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαχίτουν διὰ τε τὰς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις καὶ διὰ τὰς ἀποφάσεις, α') ἀπαρτίαν συνισταμένην εἰς τὸ ἥμισυ πλέον τοῦ ἐνὸς τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς καὶ β') ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν, διηκούλυε παρ' ἡμῶν ἀτυχῶς τὸ πνεῦμα τῆς κωλυσιεργίας, πολλάκις δὲ οὐχὶ ἀνευ σπουδαίας βλάβης τοῦ κοινῆ συμφέροντος. Κατὰ τοῦ ἀτόπου τούτου, καθ'

οὐ ἐνίοτε προσέκοψαν σπουδαίως αἱ ἐργασίαι τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, ἐπομένως δὲ καὶ ἡ εὐρύθμος λειτουργία τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος. ἐνδείκνυται, κατὰ τὰ κρατοῦντα καὶ εἰς τὰ πλεῖστα τῶν Ἑυρωπαϊκῶν Συνταγματῶν ἡ ἀρχὴ ὅπως μὴ ἀπαιτῆται οἰαδήποτε ἀπαρτία διὰ τὰς συζητήσεις, ἢ ἀπαιτῆται δὲ τοιαύτη μόνον διὰ τὰς ἀποφάσεις· καὶ αὕτη δὲ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Βουλῆς.

Τούτοις συναρδᾷ ἐγένετο τοῦ σχετικοῦ ἄρθρου ἡ προτεινομένη μεταρρυθμίσις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 57.

Συνταγματικὴ ἀπαίτησις τῆς «ἄρθρου πρὸς ἄρθρον» συζητήσεως καὶ ψηφοφορίας τῶν νομοσχεδίων ἤθελε καταστήσει πάντως δυσχερῆ τὴν ἐπιψήφωσιν μακρῶν καὶ ἐκ πολλῶν ἑκατοντάδων πολλὰκις ἄρθρων ἀποτελουμένων κωδίκων· ἐξ ἄλλου προκειμένου περὶ τοιούτων νομοθετικῶν ἔργων, παρασκευαζομένων πάντοτε ὑπὸ ἐπιτροπῶν ἐξ ἐιδικῶν ἐπιστημόνων ἀποτελουμένων, ἄγονος, ἂν μὴ καὶ ἐπικίνδυνος, δείκνυται ἡ ἄρθρον πρὸς ἄρθρον ἐν ταῖς Βουλαῖς συζητήσεις καὶ ψηφοφορία. Τούτου ἕνεκα προτείνεται, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἐκδηλωθεῖσαν εὐχὴν καὶ τὰ ἀλλαχοῦ κρατοῦντα, ἡ σχετικὴ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ τροπολογία, κυρούσα συνταγματικῶς, ὅτι ἐν τῇ πράξει καὶ παρ' ἡμῖν ἐνίοτε ἐγένετο, κατὰ παρέκβασιν βεβαίως συνταγματικὴν, εἰς τοιαύτας περιστάσεις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 58.

Ἡ γινομένη διασάφησις τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου τούτου ἀποβαίνει ἀναγκαστικῶς κυρίως, ὅτε ἡ καθιέρωσις τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐπικρατείας θέλει ἐμφανίσει περιπτώσεις πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 59.

Ἡ ἀνάγκη, ὅπως μὴ περιγράφηται τὸ δημόσιον συμφέρον ὑπὸ τῆς κερδοσκοπίας, ἀφ' ἧς ἤθελε γίνεαι γνωστὴ ἡ ἐπιχειρημένη τελωνιακὴ μεταρρυθμίσις μέχρι τῆς εἰς νόμον ἐπιψήφισεως καὶ ἰσχύος αὐτῆς, ὑπηγόρευσε καὶ παρ' ἡμῖν τῆς ἰσχυρούσης νομοθεσίας τὴν διάταξιν, καθ' ἣν ὅταν εἰσαγῆται εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ σχέδιον νόμου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ τελωνιακοῦ δασμολογίου τὰ δι' αὐτοῦ προτεινόμενα νέα ἢ ἠξιεημένα τέλη εἰσπράττονται εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἂν καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ὁρίζεται ἐν αὐτῷ· διάταξιν οὐσιωδῶς παρεκκλίνουσαν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 59 τοῦ Συντάγματος θεμελιουμένης ἀρχῆς. Ὅπως καταστή δυνατὴ ἡ συνταγματικὴ πλήρωσις τῆς ἀνάγκης ἐκείνης, ἐγένετο ἡ προτεινομένη εἰς τὸ ἄρθρον 59 τροποποίησις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 60.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 54 ἐκτεθέντα ἐνδεικνυμένη ἐκρίθη καὶ τοῦ ἄρθρου 60 ἡ μεταρρυθμίσις.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 66 καὶ 103.

Τὸ σύστημα τῆς διὰ σφαιριδίων ψηφοφορίας τυχόν συνταγματικῆς κυρώσεως κατέστησε μέχρι τοῦδε ἀδύνατον εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν τὴν μεταβολὴν τοῦ ἰσχύοντος ἐκλογικοῦ συστήματος κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς παρ' ἡμῖν καὶ τῆς ἀλλαχοῦ κηθείσης κοινοβουλευτικῆς πείρας.

Ἡ προτεινομένη τροποποίησις σκοπεῖ ἢ ἀπαλλάξαι τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τῆς τοιαύτης δεσμεύσεως.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 67 καὶ 68.

Ἡ ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις μνεία τοῦ ὅρου «ἀπαρτία» ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ γνώμη ὅτι τὸ Σύνταγμα

υποχρεωτικῶς καὶ ἀμεταβλήτως καθιεροῖ τὴν ἐπαρχίαν ὡς ἐκλογικὴν περιφέρειαν. Ἐκ ταύτης τῆς ἀφορμῆς ἐνδείκνυται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ὅρου.

Ἐξ ἄλλου ὁ ἐν ἄρθρῳ 68 συνταγματικὸς καθορισμὸς τοῦ κατωτάτου ὅριου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν δεσμεύων τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν εἰς εἰσαγωγὴν ἐκλογικοῦ συστήματος, ὅπερ θὰ ἀπήτει ἐλάσσονα ἀριθμὸν βουλευτῶν, δέον ν' ἀφαιρηθῆ. Ὅρθως δ' ἐκρίθη σκοπιμώτερον νὰ ὀρισθῆ ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ λόγον τοῦ πληθυσμοῦ, τιθεμένων δὲ ὀρίων, ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου, περιοριζόντων τὸ ἤδη ἰσχύον συνταγματικὸν ὄριον.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 69.

Ἡ ἐν τῷ σχεδίῳ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐγένετο πρὸς ἄρσιν τῶν ἀμφισβητήσεων, αἵτινες προέκυψαν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἐκ τῆς ἀπολύτου ἀριστίας αὐτοῦ, κυροῖ δὲ τὰς ἐπικρατούσας ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ παρ' ἡμῖν λύσεις. Τῆς τελευταίας προτάσεως ἡ προσθήκη ἐκρίθη ἐνδεδειγμένη πρὸς ἀποφυγὴν ἐκλογῶν, ἐξ ὧν συνέβη ἐνίοτε νὰ προέλθωσι βουλευταὶ μὴ δυναθέντες οὐδὲ νὰ ὀρισθῶσιν ὡς τοιοῦτοι.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 70

Ἡ ἐλάττωσις τοῦ ὅριου τῆς ἡλικίας διὰ τὸν ἐκλόγιμον καὶ ἡ μὴ ἀναγραφὴ τῆς καταγωγῆς ἢ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτοῦ ὡς προσόντων ἐκλεξιμότητος εἶνε τοσοῦτον σύμφωνοι πρὸς τὴν σύγχρονον ἐπιστημονικὴν καὶ πολιτικὴν συνήθειαν καὶ τοσοῦτον σταθερῶς παρ' ἡμῖν ὑποδεδειγμένη, ὥστε παρέλκει πᾶσα αἰτιολογία τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 70 προτεινομένων μεταρρυθμίσεων. Τῆς τελευταίας προτάσεως ἡ προσθήκη σκοπεῖ νὰ τάμη ζήτημα στασιαζόμενον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ἀναρῶν δὲ καὶ παρ' ἡμῖν καὶ πολλὰς γεννήσαν ἀμφισβητήσεις.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 71 καὶ 72

Ἡ συνταγματικὴ καθιέρωσις τοῦ ἀσυμβιβάστου τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος πρὸς τὰ καθήκοντα τῶν ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης βαθμοφόρων ἀποτελεῖ τὴν κύρωσιν ἐπιθυμίας αὐτοῦ τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ καὶ κοινῆς ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους ἀπαιτήσεως, ἥτις ἀπὸ δεκαετηρίδων ἤδη ἐναργῶς ἐξεδηλώθη καὶ εἰς νομοθετήματα ἀκόμη, ὧν ἡμφεσβητήθη ἡ πρὸς τὸ ἰσχύον σύνταγμα ἀρμονία.

Ἄλλ' ὁμοίως ἡ νομοθετικὴ συνείδησις τῆς χώρας ἐπαρκῶς ἐξεδηλώθη ὑπὲρ τῆς καθιερώσεως καὶ ἄλλων τινῶν ἀσυμβιβάστων, ἅτινα περιελάβομεν ἐν τῷ μεταρρυθμιζομένῳ ἄρθρῳ 71.

Ἀνάλογος τροποποιήσις ἐνδείκνυται καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 72.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 73

Ἡ ἀρχὴ τῆς παρ' αὐτῶν τῶν Βουλῶν ἐξελέγξεως τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν ζωηρῶς ἐπολεμήθη, ἀφ' ἧς κυρίως ἡ μὲν δικαστικὴ ἐξουσία διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ἰσοβιότητος καὶ τῶν προσόντων ἀπηλλάγη πάσης ἐκ μέρους τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιθράσεως, αἱ δὲ Βουλαι ἐξώκειλαν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐκλογῶν εἰς ὑπερβασίας ὑπαγορευθείσας ἐκ τοῦ πολιτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ καὶ τῶν ἐκ τούτου παθῶν. Ἐκτοτε ἐπεκράτησεν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ, ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ ἐκδικασίς τῶν ἐκλογῶν εἶναι ὑπόθεσις καθαρῶς δικαστικῆς φύσεως, ξένη πρὸς τὰ ἔργα σώματος πολιτικοῦ, οἷον ἡ Βουλὴ. Ἡ θεωρία δὲ αὕτη ἔτυχε πολλοῦ καὶ συνταγματικῆς κυρώσεως.

Δὲν ὑπάρχει βεβαίως δευτέρα γνώμη ὅτι παρ' ἡμῖν τελείως ἀπέτυχεν ὁ θεσμὸς τῆς παρ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς ἐξελέγξεως τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν, πλεῖστα δὲ εἶναι τὰ πα-

ραδείγματα ακυρώσεων ή επικυρώσεων αυθαίρετων, ή συναλλακτικῶν εκδηλώσεων καθ' ὧν σφοδρά εξηγήθη ή κοινή ἀγανάκτησις.

Ἐντεῦθεν ἐμορφώθη καί παρ' ἡμῖν ή γνώμη ὅτι ή ἀνάθεσις τῶν ἐκλογῶν ἐκείνων, καθ' ὧν ἠγέρθησαν ἐνστάσεις εἰς δικαστήριον εἰδικόν συγκροτούμενον λ. χ. διά κληρώσεως ἐκ τῶν ἀρεοπχιτῶν, τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν καί τῶν ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου θά ἦτο ἀδύνατον νά παρουσιάσῃ τὰς ὑπερβασίαις, αἱ ὁποῖαι ἤδη παρατηροῦνται ἐν λειτουργίᾳ σπουδαιοτάτῃ, οἷός ἐστιν ὁ καταρτισμὸς τοῦ νομοθετικοῦ σώματος.

Ἐκ τοιούτων σκέψεων ὑπηγορεύθη ή προτεινομένη τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 73, εἰς ὃ προσετέθη ή τελευταία πρότασις, ὅπως τάμη ζήτημα καί παρ' ἡμῖν γεννηθέν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 75.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ὀριζομένη διςχιλιόδραχος δι' ἐκάστην τακτικὴν σύνοδον ἀποζημίωσις, παραλλήλως πρὸς τὸ επικρατήσαν ἐν τῇ πράξει σύστημα νά καταβάλληται καί διά τὰς ἐκτάκτους συνόδους σχεδὸν πλήρως ή αὐτὴ ἀποζημίωσις ὑπὸ τύπον πληρωμῆς ἐξόδων ἀφίξεως καί ἐπανόδου, παρήγαγεν ἄτοπα, τὰ ὁποῖα οὔτε τοῦ πολιτεύματος τὴν κανονικὴν λειτουργίαν ὑπεβοήθησαν, οὔτε τὸ γόητρον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει προήγαγον.

Ἡ προτεινομένη διαρρυθμισις τοῦ ἄρθρου, συνδέουσα ὡς εἶναι εὐλόγον, τὴν ἀποζημίωσιν πρὸς τὴν πραγματικὴν παρουσίαν τῶν βουλευτῶν, θέλει ἀποτρέψῃ ἐφεξῆς καί τῶν ἄτόπων ἐκείνων τὴν ἐπανάληψιν.

VI

Περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 82—86 καί 101

Ἄν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὡς νομοπαρασκευαστικὸν σῶμα, ἐκρίθη πανταχοῦ σχεδὸν ἀπαραίτητον ἀντίρροπον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας τῶν Βουλῶν, προφανές εἶναι ὅτι ή ἀνάγκη τούτου ἔτι μᾶλλον ἐπιτακτικὴ ἀποβαίνει παρ' ἡμῖν, ἐφ' ὅσον διεπόμεθα ὑπὸ τὸ σύστημα τῆς παντοδυναμίας μιᾶς Βουλῆς. Ἐχορύφωσε δὲ τὴν ἀνάγκην ταύτην ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει ή ἐκ τοῦ μέχρι τοῦδε νομοθετικοῦ ἔργου τῆς Βουλῆς κτηθεῖσα πείρα· καί ή εἰς ἰσχὺν ἐπάνοδος τῶν ἄρθρων 82—86 τοῦ Συντάγματος, ἅτινα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 108 τούτου εἶχον καταργηθῆ διὰ τοῦ νόμου ΠΙΒ' τοῦ 1865, ἀπέβη κοινῇ τοῦ Ἔθνους εὐχῇ.

Ἄλλ' ὁ περιορισμὸς τοῦ ἐπανιδρυμένου συμβουλίου εἰς νομοπαρασκευαστικὰ καί γνωμοδοτικὰ ἀπλῶς καθήκοντα δὲν ἐκρίθη ἐπαρκές.

Καί ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν προτεινομένην συνταγματικὴν πρόνοιαν τῆς μονιμότητος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καί τῆς ἐποπτείας τούτων ὑπὸ εἰδικῶν συμβουλίων (ἄρθρον 102), ἐθεωρήθη ἐνδεδειγμένη ή εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνάθεσις τῆς ἀνωτάτης πειθαρχικῆς δικαιοδοσίας ἐπὶ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθήκοντα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὡς διοικητικοῦ δικαστηρίου ἐτηρήσαμεν μέσσην τινὰ λύσιν. Ἀνεγνωρίσθη τὸ Συμβούλιον ὡς ἀνωτάτον διοικητικὸν δικαστήριον (ἄρθρ. 83 ἐδ. β'). Ἄλλ' ή εἰς τοῦτο ἄμεσος ἀνάθεσις πασῶν τῶν λεγομένων ὑποθέσεων τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ἐθεωρήθη πολλαχῶς ἄσκοπος καί ἐπικίνδυνος· οὐ μόνον διότι αἱ ὑποθέσεις αὗται μὴ καθοριζόμεναι ἐν τῷ νόμῳ θά χαρακτηρίζωνται ἐκ τῆς ἀσταθείας τῶν ἐπιστημονικῶν γνωμῶν· ἀλλὰ καί διότι πρὸς τὸ

μέγα πλήθος τῶν τοιούτων ὑποθέσεων οὔτε ὑπάρχει οὔτε ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη εἶναι πιθανόν νὰ ὑπάρξῃ τὸ ἀναγκαιοῦν πρὸς σύστασιν κατωτέρων ἰδίᾳ διοικητικῶν δικαστηρίων προσωποικόν, ὅπερ ἀλλαχοῦ μικρὰ σειρὰ ἐτῶν ἐδημιούργησεν.

Ἐνεκὰ τούτου ἐτηρήσαμεν ἐν ἄρθρῳ 101 τὴν ὑπάρχουσαν βᾶσιν, ἀποσαφήσαντες τοῦ ὅλου τὴν διατύπωσιν πρὸς ἄρσιν τῶν ἐν τῇ ἐρμηνεύῃ γεννηθεισῶν ἀμφισβητήσεων καὶ καταστήσαντες οὕτω δυνατὴν τὴν βαθμιαίαν διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ συστηματοποίησιν τοῦ πλήθους τῶν ἰσχύοντων ἤδη ὑπὸ ποικίλης διοικητικῆς δικαιοδοσίας νόμων, καὶ τὴν ὀργάνωσιν διοικητικῶν δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν τῶν τοιούτων διαφορῶν. Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων ἀφέθη εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, μέχρις οὗ ἡ σύνθεσις καὶ ἡ λειτουργία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας πείσῃ ὅτι παρέχει καὶ τοῦτο τὰς τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐγγυήσεις, ὅτε νόμος ὀργανικὸς θέλει ἰδρῦσει μικτὸν πρὸς ἄρσιν τῶν συγκρούσεων δικαστήριον.

VII.

Περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 88—90 καὶ 93.

Ἡ ἰδέα τῆς ἐξισώσεως τῶν εἰσαγγελέων καὶ τῶν ἐιρηνοδικῶν πρὸς τοὺς δικαστὰς ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῆς θέσεως αὐτῶν καὶ τὴν συνταγματικὴν ταύτης προστασίαν, ἔχουσα ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ὑγιεστέρην ἐπιστημονικὴν ἀντίληψιν, τυγχάνει σύμφωνος καὶ πρὸς τὴν κρατούσαν παρ' ἡμῖν νομοθετικὴν συνείδησιν, ἥτις τοσοῦτον ἐναργῶς ἐξεδηλώθη διὰ τῶν τελευταίων περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων νομοθετημάτων. Ἡ τὸ ἄρα ἐνδεδειγμένη ἡ κατάργησις τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 90 καὶ ἡ σύμφωνος πρὸς τὰς ἀνωτέρω συμπλήρωσις τοῦ ἄρθρου 88, ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου ἡ συνταγματικὴ ἐξασφάλισις τῆς βᾶσεως τοῦ ἰσχύοντος νόμου, δι' οὗ θεμελιώθη ἡ δικαστικὴ ἀνεξαρτησία, ἀπέβη κοινὴ εὐχή. Ἐντεῦθεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 90.

Τοῦ ἰσχύοντος νόμου περὶ ἀποχωρήσεως τῶν ἰσοβίων δικαστῶν καὶ τῶν ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καθιεροῦντος καὶ τὰς πειθαρχικὰς ποινὰς ὡς λόγον παύσεως, ἐφιλονεικήθη ἡ συνταγματικότης· ἐντεῦθεν ἐκρίθη ἐνδεικνυμένη ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἄρθρου 98 κατὰ τὸν ἐν σχεδίῳ τρόπον.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 91.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο καθιερώσαν εὐλόγως τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συστηθῶσι δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια ὑφ' οἷον δήποτε ὄνομα, οὐδεμίαν ἔλαβε πρόνοιαν περὶ τῶν ἐκτάκτων ἐκείνων περιστάσεων, καθ' ἃς ἄμεσοι ἐξωτερικοὶ κίνδυνοι ἀπειλοῦσι τῆς πολιτείας τὴν ὑπαρξίν καὶ καθιστῶσιν ἀναγκαίαν τὴν πρόσκαιρον ἀναστολὴν τῶν συνταγματικῶν δικαιωμάτων. Εἰς πλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης, ἥτις συνέβη καὶ παρ' ἡμῖν νὰ καταστῇ αἰσθητὴ, διευτυπώθη συμφώνως καὶ πρὸς τὰ ἀλλαχοῦ κρατοῦντα τὸ ἄρθρον 92 τοῦ σχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 97.

Ἡ μέριμνα προσηκούσης ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης ἀποκρούει τὸ μέτρον ἵνα ἡ ἀρμοδιότης τῶν στρατοδικείων καὶ ναυτοδικείων ἐκτείνηται πέραν τῶν ὁρίων τῶν καθαρῶς στρατιωτικῶν ἀδικημάτων. Ἐντεῦθεν ἐκρίθη ἐνδεικνυμένη ἡ μεταρρυθμισις τοῦ ἄρθρου 97.

VIII

Γενικὰ διατάξεις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 102.

Αἰ τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ θεμελιού-

τος τὴν μονιμότητα τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ὑπαγορεύ-
σασαι σκέψεις τυγχάνουσιν ἐμφανεῖς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ
πολιτεύματος ἡμῶν καὶ τῆς μέχρι τοῦδε κτηθείσης ἐν
τούτῳ πολιτικῆς πείρας. Ἄλλ' ἡ ἄμεσος τῆς διατάξεως
ταύτης ἐφαρμογὴ πρόκειται ἀνέφικτος, κυρίως διὰ τὴν ἔλ-
λειψιν εἰδικῶν συμβουλιῶν ἐκάστης ὑπηρεσίας προϊσταμέ-
νων καθ' ἅπαντας τοὺς κλάδους. Τούτου ἕνεκα ἡ ἤδη ισχύ-
ουσα νομοθεσία θέλει διέπει τὰ περὶ τούτου, μέχρι τῆς
συγκροτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῆς
ἐν τῷ μεταξύ ὀργανώσεως τῆς ἐποπτείας τῶν κατ' ἴδιαν
ὑπηρεσιῶν πάντων ἐν γένει τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

IX

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 107.

Ἡ μέχρι τοῦδε πείρα ἐναργῶς ἀπέδειξε πόσον ἄστο-
χος ὑπῆρξεν ἡ ἐν τῷ ἰσχύοντι Συντάγματι διατύπωσις τοῦ
ἄρθρου 107, ἡ καταστήσασα ἀδύνατον τὴν κανονικὴν ἀνα-
θεώρησιν τῶν μὴ θεμελιωδῶν αὐτοῦ διατάξεων. Ἐν τῷ προ-
τεινομένῳ σχεδίῳ τηροῦμεν τὴν μεταξύ τῶν θεμελιωδῶν
διατάξεων καὶ τῶν μὴ τοιούτων διάκρισιν, ἣτις οὐδὲν πα-
ρέσχεν ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ καὶ τῇ ἐφαρμογῇ ἀνυπερέβλητον κω-
λυμα· ἐπιτρέπομεν δὲ τὴν ἀναθεώρησιν μόνον τῶν μὴ θεμε-
λιωδῶν, ἀλλ' ὑπὸ προϋποθέσεις, αἰτινὲς καθιστώσας ταύ-
την ὀλιγώτερον ἢ μέχρι τοῦδε δυσχερεῖ, ἐξασφαλίζουσι συγ-
χρόνως καὶ τὴν πρὸς τοιαύτας ἀποφάσεις ἀπαιτουμένην ὀρι-
μότητα.

X

Αὐτὰ εἰσὶν αἱ μεταρρυθμίσεις καὶ αἱ προσθήκαι εἰς τὸν
Συνταγματικὸν ἡμῶν χάρτην, αἳ αἱ κρατήσασαι παρ' ἡμῖν
γνώμαι ἔκριναν ὅτι ἐνεστώτως ἀξιοὶ ἢ κοινῇ τοῦ ἔθνους
συνειδήσεις. Ἡ προσοχὴ ἡμῶν ἐστράφη εὐμενῶς καὶ ἐπὶ
ἄλλα σημεῖα, ἀλλ' ἡ γνώμη ὅτι ἐπὶ τοιούτων μεταρρυθμί-
σεων δέον νὰ ἦ ὡς οἷόν τε παρῆς, ὄριμος καὶ σαφῶς δεδηλω-
μένη ἢ δημοσία πεποίθησις, ἀπέτρεψεν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὑπο-
βολῆς καὶ ἐτέρων σχετικῶν προτάσεων· τοσοῦτω μᾶλλον,
ὅσον ἡ γινομένη μεταρρύθμισις τοῦ ἄρθρου 107 καθιστῶσα
δυνατὴν δι' ἀπλῆς πλέον Βουλῆς τὴν ἀναθεώρησιν, οὐδε-
μίαν θέλει παρεμβάλλει ἐφεξῆς σπουδαίαν δυσχερείαν, ὅπως
τοιαῦται τῆς κοινῆς συνειδήσεως ἀξιώσεις τυγχάνουσι συν-
ταγματικῆς κυρώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ Ἰανουαρίου 1911.

Οἱ ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας Βουλευταὶ

**Ἐλευθέριος Βενιζέλος, Λάμπρος Κορομυλάς,
Ἐμμ. Μπενάκης.**

Ὁ ἐξ Ἀρκαδίας Βουλευτὴς

Νικ. Π. Δημητρακόπουλος.

Ὁ ἐξ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας Βουλευτὴς

Ἐμμ. Ρέποιλος.

Ὁ ἐκ Τρικκάλων Βουλευτὴς

Ἄπ. Ἀλεξανδρῆς.

Βασιλεύς τήν συγκαλέσῃ πρότερον εἰς τοιαύτην. Ἡ διάρ-
κεια ἐκάστης Τακτικῆς Συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βρα-
χυτέρα τῶν τριῶν μηνῶν, εἰς οὓς δὲν λογίζεται ὁ χρόνος
τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 38 ἀναστολῆς.

Ἄρθρον 55.

Εἰς τὸ ἄρθρον 55 προστίθεται καὶ ἕτερον ἐδάφιον ἔχον
οὕτω:

«Πιστὴ δημοσίευσίς τῶν πρακτικῶν τῶν δημοσίων συ-
νεδριάσεων τῆς Βουλῆς, οὐδεμίαν ἐπάγεται εὐθύνην».

Ἄρθρον 56.

Τὸ ἄρθρον 56 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀπορρασίῃ τι ἄνευ τῆς πα-
ρουσίας τουλάχιστον τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν
μελῶν αὐτῆς καὶ ἄνευ ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόν-
των μελῶν ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας, ἢ πρόταξις ἀπορρί-
πτεται».

Ἄρθρον 57.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 57 προστίθεται δεύτερον ἐδάφιον
ἔχον οὕτω:

«Προκειμένου ὅμως περὶ ἐπιψηφίσεως κωδικῶν ἀστικῶν,
ἐμπορικῶν, ποινικῶν δικαίου, ἢ πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δι-
κονομίας, ἐπιτρέπεται, κατόπιν συζητήσεως, ψήφισις αὐτῶν
δι' ἰδιαίτερου νόμου κυροῦντος τοὺς εἰρημένους κώδικας ἐν
συνόλῳ».

Ἄρθρον 58.

Τὸ πρῶτον κῶλον τοῦ ἄρθρου 58 διασκευάζεται ὡς
ἐξῆς:

«Οὐδεὶς ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς ἐμφανίζεται ἐνώπιον
ταύτης διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι ἢ μετὰσχῆ τῶν συζητήσεων».

Ἄρθρον 59.

Εἰς τὸ ἄρθρον 59 προστίθεται ἐδάφιον δεύτερον, ἔχον
οὕτω:

«Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπὶ τῆς ἐπιβολῆς ἢ ἀυξήσεως εἰσα-
γωγικῶν δασμῶν, ἢ εἰσπραξίς αὐτῶν ἄρχεται ἅμα τῇ ὑπο-
βολῇ τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλὴν. Ἡ εἰσπρα-
ξίς αὕτη δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐν περιπτώσει
μὴ ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου κατὰ τὴν αὐτὴν τῆς ὑπο-
βολῆς Συνόδον κατὰ τὴν περίπτωσιν ὅμως ταύτην τὰ τυ-
χόν εἰσπραχθέντα ἀποδίδονται».

Ἄρθρον 60.

Ἐν τῇ πρώτῃ προτάσει τοῦ ἄρθρου 60 μετὰ τὴν λέξιν
«ψηφίζει» προστίθενται αἱ λέξεις «ἐν Τακτικῇ Συνόδῳ».

Ἄρθρον 66.

Τὸ ἄρθρον 66 μεταρρυθμίζεται ὡς ἐξῆς:

«Ἡ Βουλὴ σύγκαιται ἐκ Βουλευτῶν, ἐκλεγομένων ὑπὸ
τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου κα-
θολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφίας, Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ
διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταυτόχρονως καθ' ὅλην τὴν
Ἐπικράτειαν».

Ἄρθρον 67.

Τὸ ἄρθρον 67 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Οἱ Βουλευταὶ ~~δὲν~~ προσωπεύουσι τὸ ἔθνος καὶ οὐχὶ
τὴν ἐκλογικὴν παιφίσειαν ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται».

Ἄρθρον 68.

Τὸ ἄρθρον 68 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Ὁ ἀριθμὸς τῶν Βουλευτῶν προσδιορίζεται διὰ νόμου,
ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους, κατ' ἀναλογίαν
ἐνὸς Βουλευτοῦ ἐπὶ δεκαεξὶ μέχρι εἴκοσι πέντε χιλιάδων κα-
τοίκων».

ἐπιψηφίσεως κωδικῶν ἀστικῶν, ἐμπορικῶν, ποινικῶν δικαίου, ἢ πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικονομίας, ἐπιτρέπεται, κατόπιν συζητήσεως, ψήφισις αὐτῶν δι' ἰδιαίτερου νόμου κυροῦντος τοὺς εἰρημένους κώδικας ἐν συνόλῳ

+ πρὸς ἐπιψηφίσειαν κωδικῶν ἀστικῶν, ἐμπορικῶν, ποινικῶν δικαίου, ἢ πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικονομίας

κατὰ νόμον

26/11 123 105

105 - 160

*εὐων
ὄσα
ῶν μ
ὄριζ*

Ἄρθρον 82.

Τὸ ἄρθρον 82 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:
«Ὁ Βασιλεὺς μόνον τῇ συγκαταθείσῃ τῆς Βουλῆς δύναται νὰ ἀπονεύμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἢ νὰ χορηγήσῃ εἰς τοῦτον ἀμνηστίαν ἐπὶ πολιτικῶν ἀδικημάτων».

Περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας

Τὰ ἄρθρα 83—86 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, καταργηθέντα διὰ τοῦ νόμου ΡΙΒ' τῆς 25 Νοεμβρίου 1865, τοῦ ψηφισθέντος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 108 τοῦ Συντάγματος, ἐπανέρχονται ἐν ἰσχύϊ, τροποποιούμενα καὶ συμπληρούμενα ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 83.

«Καθίσταται σῶμα συμβουλευτικὸν καὶ διοικητικὸν ὀνομαζόμενον «Συμβούλιον Ἐπικρατείας» ἐδρεῖον ἐν Ἀθήναις καὶ ἔργον ἔχον: α') τὴν παρασκευὴν καὶ βάσανον τῶν νομοσχεδίων, καὶ τῶν νομοθετικῶν ἢ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν νόμοι ἐκδιδόμενων διαταγμάτων· β') τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὑπαχθσομένων αὐτῷ διαφορῶν τοῦ ἀμεισθητουμένου διοικητικοῦ, καὶ γ') τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀνωτάτης πειθαρχικῆς δικαιοδοσίας ἐπὶ τῶν ~~διοικητικῶν~~ ὑπαλλήλων, κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας περὶ τούτου διατάξεις τῶν ἐκδοθησομένων νόμων».

Ἄρθρον 84.

«Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνατίθεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἡ παρασκευὴ ἢ βάσανος τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰσαχθησομένων εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχεδίων. Τὰ μὴ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐπεξεργασμένα κυβερνητικὰ νομοσχέδια, ὡς καὶ αἱ παρὰ Βουλευτῶν ὑποβαλλόμενα προτάσεις νόμων, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισιν τῆς ἀρχῆς αὐτῶν, παραπέμπονται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ ταύτης εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Ὡσαύτως ἡ Βουλὴ δύναται νὰ παραπέμπῃ ἐκ νέου εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ πάντα τὰ ὑπ' αὐτῆς τροπολογηθέντα νομοσχέδια.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, λαβὼν τὰ ὡς εἴρηται διαβιβάσθοντα εἰς αὐτὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς νομοσχέδια, θέλει μελετᾶ τὰς διατάξεις αὐτῶν καὶ διαβιβάζει τὴν ἐφ' ἑκάστης τούτων γνώμην του εἰς τὴν Βουλὴν διὰ λεπτομεροῦς ἐκθέσεως ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν. Κατ' ἐξαιρέσιν ἐν κατεπειγούσαις περιστάσεσιν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ συντέμνῃ τὴν προθεσμίαν μέχρι τριῶν ἡμερῶν.

Ἐὰν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δὲν ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπὶ τῶν διατάξεων νομοσχεδίου τινός γνώμην του ἐντὸς τῆς εἰρημένης προθεσμίας, ἡ Βουλὴ προβαίνει καὶ ἄνευ ταύτης εἰς τὴν περαιτέρω συζήτησιν καὶ ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου».

Ἄρθρον 84 ~~δ~~

«Οὐδὲν Βασιλικὸν Διάταγμα κατὰ νομοθετικὴν ἐντολήν ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν νόμου ἐκδίδεται, ἂν μὴ προηγουμένως προκληθῇ ἐπὶ τούτου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἥτις ὅμως δὲν εἶνε ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Ὑπουργόν.

Ὁ Ὑπουργός, προκαλὼν τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τάσσει αὐτῷ πρὸς τοῦτο προθεσμίαν τοῦλάχιστον ὀκτῶ ἡμερῶν, εἰς κατεπειγούσας δὲ περιστάσεις τοῦλάχιστον τριῶν. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, τὸ Διάταγμα ἐκδίδεται καὶ ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 85.

«Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶνε τακτικά καὶ ἑκτακτά. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, ὀριζόμενος διὰ νόμου, τῶν μὲν τακτικῶν δὲν δύναται νὰ ᾖ ἐλάσσων τῶν ἐπτά, οὐδὲ μείζων τῶν δεκαπέντε, τῶν δὲ ἑκτάκτων οὐχὶ μείζων τῶν δεκαπέντε. Τὰ τακτικά μέλη ἔχουσι βαθμὴν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὰ δὲ ἑκτακτά, λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πλὴν τῶν δικαστικῶν, ἐπὶ ἐπιμισθίῳ ὀριζομένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου.»

Ἄρθρον 86.

«Τὰ τακτικά μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου αὐτῶν εἶνε δεκαετής, ἐκεῖνοι δὲ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία ἔληξε, δύναται νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου.

Τὰ καθήκοντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσὶν ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἰοῦδήποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου, πλὴν τῶν τοῦ Ὑπουργοῦ. Οὐδέποτε δὲ ἐπιτρέπεται ἡ σύγχρονος ἐνάσκησις τῶν ἔργων τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ συμβούλου τῆς ἐπικρατείας.

Ἰδιαιτέρος νόμος θέλει κανονίσει τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως τούτων διαρκούσης τῆς δεκαετοῦς θητείας τῶν, καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας».

Περὶ δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρον 88.

Τὸ ἄρθρον 88 μεταρρυθμίζεται ὡς ἐξῆς:

«Οἱ Ἀρεοπαγῖται, Ἐφέται, Πρωτοδίκαι, Εἰσαγγελεῖς, Ἀντεισαγγελεῖς, Εἰρηνοδίκαι καὶ εἰδικοί Πταισματοδίκαι καθίστανται ἰσόβιοι, καὶ δὲν δύναται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως».

Ἄρθρον 89.

Τὸ ἄρθρον 89 διασκευάζεται ὡς ἐξῆς:

«Τὰ προσόντα τῶν δικαστικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων καὶ τῶν ψῆφον ἔχοντων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὀρίζονται διὰ νόμου.»

Ἄρθρον 90.

Τὸ ἄρθρον 90, καταργούμενον, ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς:

«Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀπολαύοντες τῶν δικαιωμάτων τῆς ἰσοβιότητος μετατίθενται, προάγονται καὶ παύονται δι' ἀποφάσεως, ὑποχρεωτικῆς διὰ τὸν Ὑπουργόν, Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου κανονιζομένου διὰ νόμου.»

Ἄρθρον 91.

Εἰς τὸ ἄρθρον 91 προστίθενται δύο ἐδάφια, ἔχοντα οὕτω:

«Ἐν περιπτώσει πολέμου ἢ γενικῆς ἐπιστρατεύσεως, δύναται δι' εἰδικοῦ νόμου, συζητουμένου καὶ ψηφίζομένου διὰ μιᾶς κατ' ἄρθρον καὶ ἐν τῷ συνόλῳ συζητήσεως, νὰ κηρυχθῇ ἡ χώρα ἢ τμημα αὐτῆς εἰς κατάστασιν πολιορκίας, νὰ ἀνασταλῇ προσωρινῶς ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4, 5, 6, 8, 10—12, 14 καὶ 20 τοῦ Συντάγματος, καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ σύστασις καὶ λειτουργία δικαστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἑκτάκτων δικαστηρίων.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ μέτρα δύναται, πρὸς ἀποτροπὴν ἀμέσου κινδύνου, νὰ ληθῶσι καὶ διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ, δεόν νὰ συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν, καὶ ἂν ἔτι ἔλη-

υπερδία

16

Και ἐκείνη

Πισ. μέλ.

Ἡ ἀποφάσις καὶ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐργῶν τῆς ἐπικρατείας

ξεν ή περίοδος αὐτῆς, ἢ διελύθη, πρὸς διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν διαταχθέντων μέτρων.

Ἄρθρον 97.

Τὸ ἄρθρον 97, συμπληρούμενον, τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:
«Τὰ περὶ Στρατοδικείων, Ναυτοδικείων, πειθαρχείας καὶ ναυταπάτης κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων, οἵτινες ὅμως δὲν δύνανται νὰ υπαγάγῳσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ναυτοδικείων καὶ Στρατοδικείων, εἰ μὴ τὰ καθαρῶς στρατιωτικὰ ἀδικήματα».

Ἄρθρον 98.

Τὸ ἄρθρον 98, διασκευάζεται ὡς ἐξῆς:
«Τὰ περὶ ἀπογορήσεως τῶν ἰσοβίων δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐνεκα γήρωσ, νοσημάτων, ἢ πειθαρχικῆς τιμωρίας, κανονίζονται διὰ νόμου».

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 101.

Τὸ ἄρθρον 101 μεταρρυθμίζεται ὡς ἐξῆς:
«Αἱ τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις ἐξακολουθοῦσιν υπαγόμεναι εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, πλὴν ἐκείνων δι' ἃς εἰδικοί νόμοι συνιστῶσι διοικητικὰ δικαστήρια. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας. Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων δικάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαιτέρος νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδίκασιν ταύτης Μικτὸν Δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ Ἀρεοπαγιτῶν καὶ τακτικῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης».

Ἄρθρον 102.

Τὸ ἄρθρον 102, μεταρρυθμιζόμενον, ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς:

«Ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι καθίστανται μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Πλὴν τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως, δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, δὲν παύονται οὐδὲ μετατίθενται, εἰ μὴ μετ' ἀπόφασιν Εἰδικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀσκουμένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ἐντὸς προθεσμίας ὀριζομένης διὰ νόμου.

Αἱ ὡς ἄνω περὶ μεταθέσεως ἢ παύσεως ἀποφάσεις εἰσὶν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργόν.

Τῆς μονιμότητος ἐπιτρέπεται νὰ ἐξαίρεθῶσι δια τὸν ἄρσον, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι, οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς τῶν Ὑπουργείων, οἱ προϊστάμενοι τῶν παρὰ ξένας Αὐλαῖς Διπλωματικῶν ἀποστολῶν, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, οἱ Νομάρχαι καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 105.

Τὸ ἄρθρον 105 μεταρρυθμίζεται ὡς ἐξῆς:
«Ἡ ἐκλογή τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν θέλει γίνεσθαι διὰ καθολικῆς μυστικῆς ψηφοφορίας».

Ἄρθρον 107.

Τὸ ἄρθρον 107, μεταρρυθμιζόμενον, ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς:

«Ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐπιτρέπεται μετὰ πενταετίαν, ὡσάντις Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν δι' ἰδίας πράξεως ὀριζομένης τὰς ἀναθεωρητέας διατάξεις».

Περί τῆς ἀποφάσεως

(ἀπόφασις)

Ἡ ἀ' ε' τῶν 107 αἰα. φαίνεται

*Επισημ. Κωνσταντίνου
Αιγυπτίου υπαλλήλου*

Ἀποφασισθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως, διαλύεται αὐτο-
δικαίως ἡ ὑφ' ἑστῶσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἥτις, δι'
ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐ-
τῆς, ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων».

Ἄρθρον 108.

Τὸ ἄρθρον 108 καταργεῖται, ἀντικαθιστάμενον διὰ τοῦ
ἑξῆς :

*ἀντὶ τῆς ἐπισημ. ἐξ
ἀρ. 109 - ἔκδοσις
ἀρ. 3, 4, 5 ἐκ 1911.
ἐκ 107.*

« Ἡ ἰσχὺς τῶν συνταγματικῶν τούτων διατάξεων ἄρ-
χεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα
τῆς Κυβερνήσεως ».

Ἀθήνησι, τῆ Ἰανουαρίου 1911.

Οἱ ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας
βουλευταὶ

Ἐλευθέριος Βενιζέλος

Λάμπρος Κορουμλάς

Ἐμμ. Μπενάκης

Ὁ ἐξ Ἀρκαδίας Βουλευτῆς

Ν. Π. Δημητρακόπουλος

Ὁ ἐξ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας
βουλευτῆς

Ἐμμ. Ρέπουλης

Ὁ ἐκ Τρικκάλων βουλευτῆς

Α. Ἀλεξανδροῦς

Si vous le voulez, je le vous envoie à la commande

ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων

(ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς)

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἰσχύων ἤδη κανονισμὸς, καθ' ὃν ἡ Βουλὴ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα αὐτῆς, θέλει ἰσχύσει καὶ διὰ τὴν ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς προστίθεται, μετὰ τὸ ἄρθρον 24, ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 24 δις, ἔχον οὕτω :

«Μετὰ δωδεκάωρον συζήτησιν ἐπὶ προτάσεως, ἀφορώσης μεταρρυθμίσει ἢ προσθήκῃ συνταγματικῆς διατάξεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Διπλῆς Βουλῆς θέτει χρονικὸν ὄριον, 15 λεπτῶν δι' ἐκάστην τῶν ἀκολουθῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἀγορεύσεων».

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς προστίθεται, μετὰ τὸ ἄρθρον 34, ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 34 δις, ἔχον οὕτω :

«Πᾶσα πρότασις περὶ μεταρρυθμίσεως ἢ προσθήκης συνταγματικῆς διατάξεως ὑπάγεται εἰς τὰς περὶ τῶν προτάσεων νόμων διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἁρθρου, δὲν δύναται ὅμως νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοιαύτη πρότασις, ἂν μὴ προηγουμένως παρὰπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπὴν, εἰς ἣν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ τᾶξῃ ὠρισμένην προθεσμίαν πρὸς ὑπόβολήν τῆς ἐκθέσεώς της».

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς προστίθενται, μετὰ τὸ ἄρθρον 35, ἄρθρα 35 δις καὶ 35 τρίς, ἔχοντα οὕτω :

«Ἄρθρον 35 δις. Πᾶσα πρότασις περὶ μεταρρυθμίσεως ἢ προσθήκης συνταγματικῆς διατάξεως θεμελιώδους ἀποκρούεται ὡς ἀπαράδεκτος. Περὶ τοῦ θεμελιώδους καὶ συνεπὼς τοῦ παραδεκτοῦ, ἢ μὴ, ἀποφαίνεται ἡ Βουλὴ, τῇ προτάσει τοῦ προέδρου ἢ βουλευτοῦ τινος».

«Ἄρθρον 35 τρίς. Προτάσεις περὶ μεταρρυθμίσεως ἢ προσθήκης συνταγματικῶν διατάξεων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ἄρθρον πρὸς ἄρθρον ἀπαξ μόνον».

Ἄρθρον 5.

Ἐν τέλει τοῦ ἁρθρου 39 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς προστίθενται ταῦτα : «Παραπέμπονται δὲ πάντοτε εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν αἱ τροπολογίαι, αἱ ἀναγόμεναι εἰς συνταγματικὰ σχέδια ἢ προτάσεις».

Ἄρθρον 6.

Εἰς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς προστίθεται ἐδάφιον τελευταῖον, ἔχον οὕτω :

«Ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ αὕτη, ὡς καὶ ἡ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπὴν παραπομπὴ εἶνε πάντοτε ἀναγκαῖα, προκειμένου περὶ τροπολογίας, ἀναγομένης εἰς συνταγματικὴν πρότασιν».

+
Εἰς τὸν Κανονισμὸν — ἄρθρον 24
Ἄρθρον 24 δις ἔχον οὕτω :

ἐπιτροπὴν ἐπιτροπῆς — διὰ ἀναθεωρήσεως

+
ἄρθρον 35 τρίς

(Πρότασις μειονοψηφίας)

Ἄρθρον 35 τρίς. «Προτάσεις περὶ μεταρρυθμίσεως ἢ προσθήκης συνταγματικῶν διατάξεων ψηφίζονται κατ' ἄρθρον δις. Ἡ β' συζήτησις ἐπὶ τινος ἁρθρου δὲν δύναται νὰ ἀρχίσῃ πρὸ τῆς παρελεύσεως πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς α' ἀνάγνωσιν ψηφίσεως αὐτοῦ. Τροπολογίαι δύναται νὰ ὑποβληθοῦν τὸ βραδύτερον 48 ὥρας πρὸ τῆς ἐνάξεως τῆς β' συζήτησεως, ἐκτὸς ἐὰν ᾖ ὑπογεγραμμένην παρὰ τριάκοντα βουλευτῶν, ὅποτε δύναται νὰ ὑποβληθοῦν καὶ κατὰ τὴν β' συζήτησιν».

» Ἡ εἰς β' ἀνάγνωσιν ψηφίσις τῶν ἀνωτέρω προτάσεων γίνεται δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως».

+

+

Ἄρθρον 7.

Εἰς τὸ ἄρθρον 42 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς προστίθεται ἐδάφιον τελευταῖον, ἔχον οὕτω :

« Ἐπὶ τῶν συνταγματικῶν σχεδίων ἢ προτάσεων ἢ συναρμολόγησις γίνεται ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς ».

Ἄρθρον 8.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς προστίθεται, μετὰ τὸ ἄρθρον 55, ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 55 δις, ἔχον οὕτω :

« Ἄρθρον 55 δις. Διὰ τὴν ἀναθεωρητικὴν ἐργασίαν τῆς Διπλῆς Βουλῆς ἐκλέγεται παρὰ τοῦ Προέδρου, ἐπινεύσει τῆς Βουλῆς, εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ τριάκοντα τακτικῶν καὶ πέντε ἀναπληρωματικῶν μελῶν, εἰς τὴν ὁποίαν παραπέμπονται πρὸς ἐπεξεργασίαν πάντα τὰ εἰς τὴν Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν ὑποβαλλόμενα σχέδια περὶ ἀναθεωρήσεως ἢ προσθήκης συνταγματικῶν διατάξεων.

» Τὰ ἄρθρα 52-53 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην, συνεδριάζουσαν ἐν ἀπαρτίᾳ, παρόντος τοῦ ἐνὸς τοῦλάχιστον τῶν μελῶν αὐτῆς, δυναμένην οὐχ ἥττον καὶ ἄλλας νὰ λάβῃ ἀποφάσεις, κανονιστικὰς τῶν ἔργων τῆς, ἐναντίον τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 52-53 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰανουαρίου 1911.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

**Ν. Στράτος, Ἀριστ. Θεοδωρίδης, Γ. Πώπ,
Σ. Σῆμος, Ι. Ἀθινογένης, Α Παπαναστασίου,**
εἰσηγητής.

Τῆς πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ σχεδίου Κανονισμοῦ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος Σχεδίου Κανονισμοῦ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ θεωρεῖ μὲν ἐπίσης, ὡς καὶ οἱ ὑποβαλόντες τὸ ἀνωτέρω σχέδιον ἐντιμοὶ συναδελφοί, ὅτι ὁ ὑπάρχων Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς, ὅπως χρησιμεύσῃ τελεσφόρος καὶ ὡς Κανονισμὸς τῆς Ἀναθ. Βουλῆς, ἔχει ἀνάγκη μεταρρυθμίσεων τινῶν, ἀλλὰ δὲν νομίζει ὅτι εἶνε σύμφωνον πρὸς τὴν ἐξαιρετικὴν σπουδαιότητα τῶν συνταγματικῶν διατάξεων νὰ χωρήσῃ αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ διευκολυνθῇ εἰς μέγαν βαθμὸν ἡ ψήφισις συνταγματικῶν προτάσεων, ὡς ἐπιδιώκεται διὰ τοῦ ὑποβληθέντος σχεδίου.

Ἡ εἰς τὸ 2ον ἄρθρον τοῦ σχεδίου περιλαμβανομένη διάταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀρκεῖ ἡ παρουσία τοῦ τρίτου τῶν βουλευτῶν, ὅπως προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις, εἶνε, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, λίαν ἐπικίνδυνος. Δὲν δικαιολογεῖται δὲ ποσῶς ἡ τοιαύτη ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ἄρθρ. 56 τοῦ Συντάγματος ἀναγραφόμενης ἀρχῆς, ἥτις μετ' ἐλαχίστων ἀσημάντων παραλλαγῶν ἰσχύει σχεδὸν πανταχοῦ, οὔτ' ἐκ τῆς συνθέσεως, οὔτε, κατὰ μείζονα λόγον, ἐκ τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς. Ὅπως τὸναντίον μάλιστα ἡ ψήφισις συνταγματικῶν προτάσεων θὰ ἠδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ μᾶλλον τὸν καθορισμὸν αὐστηροτέρων ὅρων ἀπαρτίας, ὡς συμβαίνει εἰς ἕνια Κράτη, ὅπου ἄλλως διὰ τὰς νομοθετικὰς ἐργασίας ἰσχύουν ἠπιώτεροι ὅροι ἀπαρτίας, ἢ παρ' ἡμῖν.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνει ἡ Ἐπιτροπὴ παμψηφεί τὴν ἀπάλειψιν ἐκ τοῦ σχεδίου τοῦ δευτέρου ἄρθρου.

Πρὸς τούτοις καὶ διὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 (ἄρθρῳ 35 τρις) περιλαμβανομένην διάταξιν, δι' ἧς καθιεροῦται ἡ κατόπιν μιᾶς συζητήσεως καὶ διὰ μιᾶς ψηφοφορίας ἀποδοχῆ τῶν συνταγματικῶν προτάσεων ὑπεστηρίχθη ἡ γνώμη, ἥτις ὅμως δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι εἶνε οὐ μόνον ἀδικαιολόγητος, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβής. Διότι, ἐὰν ἡ κατ' ἐπανάληψιν συζήτησις καὶ ψήφισις τῶν νομοθετικῶν μέτρων—ἀρχὴ ἰσχύουσα γενικῶς εἰς τὰ συνταγματικῶς κυβερνώμενα Κράτη—θεωρεῖται δικαίως ὡς ἀπαραίτητος ἐγγύησις τῆς ψήφισεως ὡρμῶν νομοθετημάτων, κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐσιώδης ὅρος πρὸς ψήφισιν ἐπωφελῶν συνταγματικῶν διατάξεων. Τὴν κατ' ἐπανάληψιν δὲ ψήφισιν τῶν συνταγματικῶν προτάσεων δὲν ἔμπορεῖ, κατὰ τὴν μειοψηφίαν τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ καταστήσῃ περιττὴν, ὡς δέχεται ἡ πλειοψηφία, ἡ ἀναγκαστικὴ παραπομπὴ αὐτῶν εἰς εἰδικὴν πολυμελῆ ἐπιτροπὴν, μέτρον ἄλλως λίαν σκόπιμον, ἐπιβαλλόμενον ἐνιαχοῦ καὶ διὰ τὰς νομοθετικὰς μεταρρυθμίσεις. Οὐδ' ἐπίσης τὸ παράδειγμα τῶν παρελθουσῶν ἑλληνικῶν καὶ τινῶν ξένων συνελεύσεων, ἐργασθεισῶν κατὰ κανόνα ὑπὸ ἐντελῶς ἀλλοίας συνθήκας ἢ αἱ σημεριναὶ παρ' ἡμῖν, δύναται νὰ δικαιολογηθῇ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν τοῦ ὑποβληθέντος σχεδίου.

Ἐπὶ τῶν σκέψεων αὐτῶν στηριζομένη ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ δεχθῇ διὰ τὰς συνταγματικὰς μεταρρυθμίσεις τὴν διπλὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν, ὑπὸ τὸν ὅρον μεσολαβήσεως χρονικοῦ διαστήματος πέντε τοῦλάχιστον ἡμερῶν μεταξύ τῆς ψήφισεως εἰς α' ἀνέγνωσιν καὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς β' συζητήσεως καὶ περιορισμοῦ τῆς ὑποβολῆς τροπολογιῶν κατὰ τὴν τελευταίαν συ-

ζήτησιν συμφώνως πρὸς τὰ ἀλλαχοῦ κρατοῦντα πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεων καὶ πρὸς ἐπιμελεστέραν ἐξέτασιν τῶν συνταγματικῶν προτάσεων. Ἐπὶ πλέον ἢ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς θεωρεῖ σκόπιμον, πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν, νὰ καταστῇ ἀναγκαστικὴ ἡ δι' ἀνωμαστικῆς κλήσεως τελευταία ψήφισις τῶν συνταγματικῶν προτάσεων, ὅρος περιληφθεὶς καὶ εἰς τὸ κατὰ τὴν διαλυθεῖσαν Ἀναθ. Βουλὴν ὑποβληθὲν Σχέδιον Κανονισμοῦ αὐτῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ Σχεδίου, ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὰς ἀκολουθοῦσας τροποποιήσεις. Προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρον 3 διατάξεως, ἐπιτροπύσεως εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐξαναγκάζῃ τὴν ἐπίσπευσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς. Ἀπάλειν ἐν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 (ἄρθρ. 35 τρις) διατάξεως περὶ μὴ ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος, ὡς περιττῆς, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Συντάγματος προνοεῖ μόνον περὶ νομοθετικῶν μεταρρυθμίσεων. Ἀπάλειν τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 6 περιλαμβανομένης διατάξεως, τῆς ἐπιτροπύσεως ἀπορρίψιν τροπολογίας τινὸς ἄνευ πάραπομπῆς αὐτῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς, διότι οὕτω θὰ ἐδημιουργεῖτο κίνδυνος εὐχεροῦς ἀπορρίψεως σκοπίμων τροπολογιῶν.

Ἐν τέλει ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀπαραίτητον νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Ἀναθ. Βουλὴν νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ περιορισμοῦ τινος τῆς ἀδικαιολογήτου παρατάσεως τῶν συζητήσεων, διότι ἄλλως διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ προσκόψῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς εἰς τὴν ἀπεραντολογίαν. Μετὰ τοῦ τοιοῦτου κινδύνου ἔχει ἀλλαχοῦ ἐφαρμοσθῆ τὸ μέτρον τῆς κηρύξεως τῆς λήξεως τῆς συζητήσεως, ἀπορραϊζομένης ὑπὸ τῆς Βουλῆς προτάσει ὠρισμένου ἀριθμοῦ βουλευτῶν. Ἄλλ' ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐνόμισεν ὅτι τοιοῦτό τι μέτρον, ξένον πρὸς τὰς παρ' ἡμῖν κρατούσας κοινοβουλευτικὰς συνηθείας, θὰ ἦτο ὀρθὸν νὰ εἰσαχθῇ διὰ τῆς πρὸς μεταρρυθμίσειν τοῦ Συντάγματος ἐργασίας ἡμῶν, κατὰ τὰς ὁποίας εἶνε συμφέρον νὰ ἀκουσθῶσι πάντες οἱ θέλοντες νὰ ἐκφράσωσι τὰς γνώμας τῶν ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους. Διὰ τοῦτο προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Βουλὴν ὡς τὸ μόνον ἐφαρμόσιμον κατὰ τῆς ἀπεραντολογίας μέτρον τὸ δυνατόν τοῦ περιορισμοῦ ἐκάστης ἀγορεύσεως ἐντὸς λογικῶν χρονικῶν ὁρίων μετὰ πολὺ ὄρον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος συζητήσιν.

Ἐν Ἀθήναις 29 Ἰανουαρίου 1911.

Ἡ ἐπιτροπὴ

**Ν. Στράτος, Ἀριστ. Θεοδορίδης, Γ. Πώπ,
Σ. Σίμος, Ι. Ἀθηνογένης, Α. Παπανα-
σταδίου, εἰσηγητής.**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ σχεδίου κανονισμοῦ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων.

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ὁ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 65 τοῦ Συντάγματος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἰσχύων ἤδη κανονισμὸς ρυθμίζει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς ὡς νομοθετικοῦ καὶ πολιτικοῦ σώματος. Δὲν ἀφορᾷ δὲ τὰ ἔργα τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος συγκαλουμένης Βουλῆς ἐκ διπλασίου ἀριθμοῦ Βουλευτῶν.

Ἡ ἀναθεωρητικὴ ἄρα Βουλὴ, σῶμα ἴδιον ἀποτελοῦσα, διάφορον τῆς ἀπλῆς Βουλῆς κατὰ τε τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν ἀποστολήν, δεῖται κανονισμοῦ ἰδίου ρυθμίζοντος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὴν φύσιν αὐτῶν.

Ὁ κανονισμὸς τῆς ἀπλῆς Βουλῆς πρέπει βεβαίως νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν καὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς. Οὐσιώδεις ὅμως προσθήκαι καὶ μεταρρυθμίσεις εἰσὶν εἰς τοῦτον ἐνδεδειγμέναι διὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἔργων τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ἀναθεώρησιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος.

Πρὸς τοῦτο ὑπ' ὄψιν ἔχοντες καὶ τὰ ἀλλαχθῶς κρατήσαντα πρὸς κανονισμὸν τῶν ἔργων συνελεύσεων ὁμοίας ἀποστολῆς, συνετάξαμεν σχέδιον κανονισμοῦ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὅπερ λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν ὑπὸ τὴν ψῆφον τοῦ σώματος.

Δὲν δύναται βεβαίως νὰ ὑπάρξῃ σπουδαία ἀμφιβολία ὅτι ἡ Διπλῆ Βουλὴ ἔχουσα δικαίωμα ὅπως ἀναθεωρήσῃ καὶ μεταβάλλῃ πάσας τὰς μὴ θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἔχει κατ' ἰσχυρότερον λόγον καὶ τὸ δικαίωμα ὅπως ψηφίζουσα τὸν κανονισμὸν ὅστις θέλει ρυθμίσῃ τὰ ἔργα αὐτῆς ἀπομακρυνθῆ τῶν διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, τροποποιήσῃ οὕτω ταύτας προσωρινῶς μέχρις οὗ ὀριστικῶς ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτων.

Ἀθήνησι τῇ 26 Ἰανουαρίου 1911.

Οἱ ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας βουλευταὶ

Ἐλ. Βενιζέλος, Α. Κορομηλάς,

Ἐμμ. Μπενάκης.

Ὁ ἐξ Ἀρκαδίας βουλευτῆς

Νικ. Π. Δημητρακόπουλος

Ὁ ἐξ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας βουλευτῆς

Ἐμμ. Ρέπουλης

Ὁ ἐκ Τρικκάλων βουλευτῆς

Α. Ἀλεξανδρῆς

ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων.

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἰσχύων ἤδη κανονισμὸς, καθ' ὃν ἡ Βουλὴ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα αὐτῆς, θέλει ἰσχύσει καὶ διὰ τὴν Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 15 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς.

« Ἡ Διπλῆ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τι ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ἄνευ ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, μὴ ἐφαρμοζομένου ὡς πρὸς ταύτην τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ Συντάγματος ».

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς προστίθεται, μετὰ τὸ ἄρθρον 34, ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 34 δις, ἔχον οὕτω :

4B ὑποκατάσταται Ἐξ (ἢ ἄλλο) ἡμετέρας (ἢ ἄλλο) ἡμετέρας αὐτῶν τῶν 15...
 4C ἀπὸ τῆς ἀπλῆς Βουλῆς ἢ ἀπὸ τῆς ἀπλῆς Βουλῆς ἢ ἀπὸ τῆς ἀπλῆς Βουλῆς...
 4D ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4E ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4F ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4G ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4H ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4I ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4J ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4K ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4L ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4M ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4N ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4O ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4P ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4Q ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4R ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4S ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4T ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4U ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4V ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4W ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4X ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4Y ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...
 4Z ἡ ἀπλῆς Βουλὴ (ἢ ἡ ἀπλῆς Βουλὴ) ἀναθεωρεῖ τὸν κανονισμὸν...

262 13 2625
 17 87 12 54
 104 13 52
 105 ἡμετέρας
 53

«Πᾶσα πρότασις περί μεταρρυθμίσεως, ἢ προσθήκης συνταγματικῆς διατάξεως ὑπάγεται εἰς τὰς περί τῶν προτάσεων νόμων διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου. Δὲν δύναται ὅμως νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοιαύτη πρότασις, ἐν μὴ προηγουμένως παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπὴν.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς προστίθενται, μετὰ τὸ ἄρθρον 35, ἄρθρα 35 δις καὶ 35 τρίς, ἔχοντα οὕτω :

«Ἄρθρον 35 δις. Πᾶσα πρότασις περί μεταρρυθμίσεως ἢ προσθήκης συνταγματικῆς διατάξεως θεμελιώδους ἀποκρίνεται ὡς ἀπαράδεκτος. Περὶ τοῦ θεμελιώδους καὶ συνεπῶς τοῦ παραδεκτοῦ, ἢ μὴ, ἀποφάνεται ἡ Βουλὴ, τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου, ἢ βουλευτοῦ τινος.

«Ἄρθρον 35 τρίς. Προτάσεις περί μεταρρυθμίσεως ἢ προσθήκης συνταγματικῶν διατάξεων συζητοῦνται καὶ ψηφίζονται ἄρθρον πρὸς ἄρθρον ἅπαξ μόνον (μὴ ἐφαρμοζομένου ὡς πρὸς ταύτας τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος).

Ἄρθρον 5.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς προστίθενται ταῦτα :

«Παραπέμπονται δὲ πάντοτε εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν αἱ τροπολογίαι αἱ ἀναγόμεναι εἰς συνταγματικὰ σχέδια ἢ προτάσεις.

Ἄρθρον 6.

Εἰς τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς προστίθεται ἐδάφιον τελευταῖον ἔχον οὕτω :

«Ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ αὕτη, ὡς καὶ ἡ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπὴν παραπομπὴ εἶναι πάντοτε ἀναγκαία, προκειμένου περὶ τροπολογίας ἀναγομένης εἰς συνταγματικὴν πρότασιν (ἐκτός ἐν ἡ Βουλὴ ἀποφάνθῃ ταύτην ἄνευ τινὸς συζητήσεως ἀμέσως ἀπορριπτέαν.)

Ἄρθρον 7.

Εἰς τὸ ἄρθρον 42 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς προστίθεται ἐδάφιον τελευταῖον ἔχον οὕτω :

«Ἐπὶ τῶν συνταγματικῶν σχεδίων ἢ προτάσεων, ἢ συναρμολόγησις γίνεται ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 8.

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς προστίθεται, μετὰ τὸ ἄρθρον 55, ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 55 δις, ἔχον οὕτω :

«Ἄρθρον 55 δις. Διὰ τὴν ἀναθεωρητικὴν ἐργασίαν τῆς Διπλῆς Βουλῆς ἐκλέγεται παρὰ τοῦ Προέδρου, ἐπινεύσει τῆς Βουλῆς, εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ τριάκοντα μελῶν, εἰς τὴν ὁποίαν παραπέμπονται πρὸς ἐπεξεργασίαν πάντα τὰ εἰς τὴν Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν ὑποβαλλόμενα σχέδια περί ἀναθεωρήσεως, ἢ προσθήκης συνταγματικῶν διατάξεων.

Τὰ ἄρθρα 52—53 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην, συνεδριάζουσαν ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντος τοῦ ἐνὸς τοῦλάχιστον τρίτου τῶν μελῶν αὐτῆς, δυναμένην οὐχ' ἥττον καὶ ἄλλας νὰ λάβῃ ἀποφάσεις κανονιστικὰς τῶν ἔργων τῆς, συμπληρούσας δέ, ἢ καὶ μεταρρυθμιζούσας τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 52—53 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἀθήνησι τῇ 26 Ἰανουαρίου 1911.

Οἱ ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας βουλευταὶ

Ελ. Βενιζέλος, Α. Κορομπλάς, Ἐμμ. Μπενάκης.

Ὁ ἐξ Ἀρχαδίας βουλευτὴς

Νικ. Π. Δημητρακόπουλος

Ὁ ἐξ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας βουλευτὴς

Ἐμμ. Ρέπουλις

Ὁ ἐκ Τρικκάλων βουλευτὴς

Α. Ἀλεξανδρῆς

Παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς τὸ 57 καὶ παραπέμπεται

ΠΡΟΤΑΣΙΣ

Περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 21, 21 δὶς, 22, 22 δὶς, 22 τρίς καὶ 22 τετράκις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.
 Τὰ ἄρθρα 21, 21 δὶς, 22, 22 δὶς, 22 τρίς καὶ 22 τετράκις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἐφεξῆς διατάξεων.

Ἄρθρον 21.

§ 1. Κατὰ τὴν ἑναρξιν πάσης συνεδρίας ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀνακοινοῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τὰς ὑποβληθείσας αὐτῷ ἀναφορὰς καὶ πᾶσαν ἄλλην πληροφορίαν, ἣν ἤθελε θεωρήσῃ χρήσιμον.

Γνωρίζει εἴτα εἰς τὴν Βουλὴν τὰς κατατεθείσας προτάσεις, τροπολογίας καὶ σχέδια νόμων ἢ προτάσεις περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς. Ἐγγραφα ἀνώνυμα ἢ λοῖδωρα δὲν ἀνακοινοῦνται.

§ 2. Ἐὰν βουλευτὴς ἐπιθυμῇ νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐξ ἀφορμῆς ἀναφορᾶς, παρ' αὐτοῦ εἰσαχθείσης ἢ εἰς τὴν Βουλὴν ἀνακοινωθείσης, ἢ ἐξ ἀφορμῆς ἄλλης ἀνακοινώσεως, εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὅστις δίδει αὐτῷ τὸν λόγον κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην συνεδρίαν κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου, κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ, ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ περὶ τούτων ἡμερησίᾳ διατάξει.

§ 3. Αἱ ἀναφοραὶ, αἱ σχετιζόμεναι πρὸς σχέδια νόμων παραπέμπονται εἰς τὰς ἀκείας ἐπιτροπὰς, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, ἣτις καθ' ἑκάστην δεκαπενθημερίαν ὑποβάλλει ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν πρὸς τὴν Βουλὴν. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἐγγράφεται ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου τὴν ἀμέσως ἐπομένην τῇ ὑποβολῇ ἡμέραν καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν πᾶς βουλευτὴς δύναται νὰ λάβῃ τὸν λόγον.

Ἄρθρον 22.

§ 1. Αἱ συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς διαιροῦνται εἰς συνεδρίας νομοθετικῆς ἐργασίας καὶ συνεδρίας κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου, ὧν ἀντικείμενα εἶναι ἡ ἀνάπτυξις ἐρωτήσεων, συστάσεων καὶ ἐπερωτήσεων πρὸς τοὺς Ὑπουργούς. Συνεδρία κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου ὀρίζονται δύο τὴν ἑβδομάδα, καθ' ἑκάστην Δευτέραν καὶ Πέμπτην.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς τρεῖς ὥρας. Μετὰ τὴν πάροδον τούτων τὰ ὑπολειπόμενα ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου θέματα ἀναβάλλονται διὰ τὴν ἀμέσως προσεχῆ συνεδρίαν κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου, πλὴν ἂν, ἐπὶ ἐπείγουσῶν περιπτώσεων, προτάσει τῆς Κυβερνήσεως ἢ αἰτήσῃ πεντήκοντα βουλευτῶν ἢ Βουλὴ ἀποφασίσῃ ὅπως ἡ συζήτησις αὕτη ἐξακολουθήσῃ τὴν αὐτὴν ἢ ἄλλην ἡμέραν.

Κατὰ τὰς συνεδρίας κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου μετὰ τὴν παρὰ τῶν τούτου προβαίνει ἡ Βουλὴ εἰς τὴν περὶ τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας Ἡμερησίαν Διατάξιν.

§ 2. Ἐρωτήσεις καὶ συστάσεις. Βουλευτὴς προτιθέμενος, ἴνα, σχετικῶς πρὸς δημοσίαν ὑπόθεσιν, ὑποβάλλῃ σύστασιν ἢ ἐρώτησιν ἢ ζήτησιν τὴν κατάθεσιν ἐγγράφων, παραδίδει εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς ἐγγραφοὺς περὶ τούτου αἰτήσιν, παρ' αὐτοῦ ὑπογεγραμμένην καὶ ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν ἀρμοδίον Ὑπουργόν. Ἡ ἐρώτησις συνίσταται εἰς αἰτήσιν πληροφορίας ἂν περιστατικόν τι εἶναι ἀληθές, ἂν εἰδησίς τις εἶναι ἀληθὴς καὶ ἂν ἔλαβε γνῶσιν ταύτης ἢ Κυβερνήσις: ἂν ἡ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἐγγραφα χρήσιμα ἢ ὄχι: ἂν ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ἢ μέλλει νὰ λάβῃ ἀποφασίαν τινὰ περὶ ὀρισμένου ἀντικειμένου.

Ἡ σύστασις συνίσταται εἰς ὑποβολὴν σχέσεων καὶ γνωμῶν τοῦ συνιστῶντος περὶ δημοσίων ὑποθέσεων ἢ ἀντικειμένων δημοσίας ὠφελείας ἢ συμφερόντων τοῦ Κράτους.

§ 3. Τὸ Γραφεῖον τῆς Βουλῆς πρῶτοκολλοῦν τὴν αἴτησιν, διανέμει πάραυτα ταύτην ἢ ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργόν. Ὁ Ὑπουργὸς οφείλει ν' ἀποστείλῃ ἐντὸς ἐξ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν διαβιβάσεως τῆς αἰτήσεως τοῦ βουλευτοῦ, τὰ ζητούμενα ἔγγραφα νὰ δώσῃ προφορικῶς ἐν τῇ Βουλῇ τὰς αἰτουμένας πληροφορίας καὶ ν' ἀναφέρῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡ κατάθεσις ἐνίων ἢ πάντων τῶν ἐγγράφων καὶ τίνων, ἢ ἡ χορηγία πασῶν ἢ ἐνίων τῶν πληροφοριῶν καὶ τίνων, κρίνεται μὴ δυνατὴ, ἢ μὴ ἐφικτὰ πρὸ τῆς παρόδου ὀρισμένου χρόνου, νὰ δηλώσῃ δὲ ἂν ἔλαβε ἢ μέλλει νὰ λάβῃ ἀπόφασιν τινὰ περὶ ὀρισμένου ἀντικειμένου καὶ ἂν θὰ εἰσακούσῃ τὴν γενομένην σύστασιν ἢ διὰ τίνους λόγους δὲν δύναται νὰ τὴν παραδεχθῇ.

§ 4. Τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς ἀποστέλλει πάραυτα τὰ ὑποβληθέντα ἔγγραφα πρὸς τὸν Βουλευτὴν ἐὰν οὗτος τυγχάνει ἐν Ἀθήναις, προκειμένου δὲ περὶ ἐγγράφων εἰλημμένων ἐκ τῶν δημοσίων Ἀρχείων, τὸ Γραφεῖον τῆς Βουλῆς παρακαλεῖ ἐγγράφως τὸν Βουλευτὴν, ὅπως λάβῃ γνῶσιν τῶν ἐγγράφων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 56 τοῦ Κανονισμοῦ τούτου.

Ἐὰν ἡ δοθεῖσα ἀπάντησις δὲν κριθῇ ἐπαρκῆς παρὰ τοῦ βουλευτοῦ, δύναται οὗτος νὰ ζητήσῃ, κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἀνωτέρω ὀριζόμενον τρόπον, συμπληρωτικὰς πληροφορίας.

§ 5. Κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπιτρέπεται συζήτησις μόνον μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἐρώτησιν ἢ τὴν σύστασιν βουλευτοῦ, τοῦ τελευταίου μὴ δυναμένου νὰ παρατείνῃ τὸν λόγον πέραν τῶν δέκα πρώτων λεπτῶν τῆς ὥρας.

§ 6. Ὁ ὑποβαλὼν ἐρώτησιν ἢ σύστασιν βουλευτῆς μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ παροχὴν τῶν πληροφοριῶν, δικαιούται νὰ προβῇ εἰς ἐπερώτησιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου κατὰ τὰ κατωτέρω ὀριζόμενα.

§ 7. Ἐπερωτήσεις: Ἡ ἐπερώτησις, σκοποῦσα τὸν ἔλεγχον τῆς Κυβερνήσεως, συνίσταται εἰς τὴν ἔρευναν τῶν αἰτίων ἢ τοῦ σκοποῦ Κυβερνητικῆς τινος πράξεως ἢ παραλείψεως. Γίνεται δὲ παρὰ παντὸς βουλευτοῦ εἴτε μετὰ τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις, εἴτε ἀπ' εὐθείας, γνωστοποιούντος τοῦτο τοῦ προτιθεμένου νὰ ἐπερωτήσῃ βουλευτοῦ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὅστις τηρεῖ ἴδιον βιβλίον καὶ ἐγγράφει κατὰ σειρὰν τοὺς γνωστοποιούντας καὶ τὸ θέμα τῆς ἐπερωτήσεως, ὀρισμένως διατυπούμενον. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῆς ἐπερωτήσεως διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου.

Ἡ συζήτησις περιορίζεται μεταξὺ τοῦ ἐπερωτῶντος καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ὀρισμένου τῆς ἐπερωτήσεως θέματος ἀπαγορευμένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ παντὸς ἄλλου θέματος, εἴτε ὁμοίου εἴτε συναφοῦς ὅπωςδῆποτε πρὸς τὸ θέμα περὶ οὗ ἡ ἐπερώτησις. Γενικὴ συζήτησις δύναται νὰ γείνη. ἐὰν αἰτήσωσι τοῦτο ὁ ἐπερωτῶμενος Ὑπουργὸς ἢ ἐγγράφως 20 τοῦλάχιστον βουλευταί. Ἐὰν ὁ ἐπερωτήσας, κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων ἡμερησίας διατάξεως πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐπερωτήσεως, δὲν παρίσταται κπτὰ τὴν συνεδρίαν, θεωρεῖται ἀνακαλέσας τὴν ἐπερώτησίν του, ἂν μὴ ἐγγράφως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνεδρίας ἠτήσατο παρὰ τοῦ Προέ-

δρου τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπερωτήσεως δι' ἄλλην ἡμέραν.

Πίναξ τῶν ἐπερωτήσεων ἐν γένει κατὰ σειράν ἐγγραφῆς ἀναρτᾶται ἐν τῇ αἴθουσῃ τῶν συνεδριῶν τῆς Βουλῆς.

Τῇ προτάσει 10 Βουλευτῶν ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀναστάσεως νὰ μεταβάλλῃ τὴν τάξιν τῶν ἐπερωτήσεων, ἐὰν κρίνῃ ἐπείγουσαν τὴν συζήτησιν ἐπερωτήσεώς τινος. Κατὰ τὴν περὶ τούτου συζήτησιν οὐδεὶς δύναται νὰ παρατείνῃ τὸν λόγον πέρα τῶν δέκα πρώτων λεπτῶν τῆς ὥρας.

§ 8. Προτάσεις: Πᾶσα πρότασις, ἢτοι αἴτησις, ἐφ' ἧς ζητεῖται ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, δύναται νὰ ὑποβληθῇ, κατόπιν ἐρωτήσεως ἢ ἐπερωτήσεως, ἢ καὶ ἄνευ αὐτῆς, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ δέκα Βουλευτῶν, συζητεῖται δὲ εἴτε καθ' ἑαυτὴν εἴτε μετ' ἄλλων συναφῶν, τὴν αὐτὴν τῇ ὑποβολῇ ἢ τὴν προσηχῇ συνεδρίαν κοινοβουλευτικοῦ ἐλέγχου.

Ἐὰν μία ἢ πλείονες ἐρωτήσεις ἢ ἐπερωτήσεις καὶ προτάσεις ἀποτελῶσι τὸ ἀντικείμενον μιᾶς μόνης συζητήσεως, αἱ προτάσεις συζητοῦνται κατὰ προτίμησιν τῶν ἐπερωτήσεων. Ἡ συζήτησις γίνεται κατὰ τὰς γενικὰς ἐν ἄρθρ. 29 ἐπομ. διατάξεις, εἶναι δὲ δεκταὶ πρὸς συζήτησιν καὶ τροπολογίαι· ἐπὶ πλείονων δὲ προτάσεων προηγεῖται ἡ ἀπωτέρα πασῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1911

Ὁ Βουλευτὴς Ἀχαΐας καὶ Ἡλιδος
Ἀνδρέας Μιχαλακόπουλος

ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Εἰς τὸ Σχέδιον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς.

Εἰς τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς προστίθεται ὡς τελευταία παράγραφος ἡ ἐξῆς :

« Ἐξαιρετικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ὁ κυβερνητικὸς ἐλεγχὸς διενεργεῖται δις τῆς ἐβδομάδος, κατὰ Δευτέραν καὶ Πέμπτην. Ἡ διάρκεια ἐκάστης ἀγορεύσεως ἐπὶ ἐπερωτήσεων δεόν νὰ μὴ ὑπερβαίνει τὰ 10' λεπτὰ τῆς ὥρας, δυνάμενα νὰ παραταθῶσιν ἐπὶ 5' ἔτι λεπτὰ ἀδεία τοῦ Προέδρου καὶ ἐπινεύσει τῆς Βουλῆς.

Ἀθῆναι 4 Φεβρουαρίου 1911.

Σ. Θεοδωρόπουλος βουλευτῆς Ἀττικοβοιωτίας
Κ. Μέσσηγκας βουλευτῆς Λακωνίας
Ἰωάννης Μπουρνιάς βουλευτῆς Εὐβοίας
Γ. Πετροπουλάκης βουλευτῆς Λακωνίας
Γ. Κατσιμπίρης βουλευτῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος
Ἰ. Βαββανάκος βουλευτῆς Λακωνίας
Χ. Μ. Κορύλλος βουλευτῆς Ἀχαιοῦλιδος
Ν. Χρυσόγελος βουλευτῆς Αἰτωλοακαρνανίας
Β. Κ. Ἀντωνόπουλος βουλευτῆς Ἀχαιοῦλιδος
Κ. Πανουτσόπουλος » »
Θ. Ψυχανινὸς » »
Ὅθων Τετενὲς βουλευτῆς Κεφαλληνίας
Γ. Ἐξαρχόπουλος βουλευτῆς Κυκλάδων
Ι. Ἀκρίδας βουλευτῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας
Θεμ. Ι. Μιχαλόπουλος βουλευτῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας

Winters 1862

11

Dec. 27. 2-27 00's 232-80

12 Jan. (KB') 241-248
249

(KT') 250

(11 Jan) 1-7 249-250

(11 Jan) 49 (KA) 266

16 " 50-3 (KE) 296

18 " 9-27 (KZ) 258

19 " — (KH) 209

28-44 ( ) 217

44-44 ( ) 221

54-70 ( ) 226-228

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Του νομοσχεδίου περί μη ενεργείας εκλογών, διαρκουσών των εργασιών της Διπλής Αναθεωρητικής Βουλής, διά τας όπωσδήποτε κενωθείσας θέσεις.

Πρός την Βουλήν,

Η ανάγκη να μη ενεργηθώσιν εκλογαί προς πλήρωσιν των κενωθείσων θέσεων εν τῇ Βουλῇ, ως εκ του θανάτου ἐξ Βουλευτῶν τῶν 1) Ν. Μακρῆ, 2) Γ. Κολοσοῦκα, 3) Ἰ. Αἰδρ. Παπαγιαννακοπούλου, 4) Γ. Κόρπα, 5) Θ. Λάζου, καὶ 6) Δ. Καπετανάκη, καὶ τῶν ἀκυρωτικῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς δι' ἑτέρους τέσσαρας τῶν 1) Θ. Σκούρου, 2) Α. Κεφαλήνου, 3) Μιλτ. Δάλλα, καὶ 4) Κ. Κανάρη, προκαλεῖ τὴν ὑποβολήν τῶ παρόντος νομοσχεδίου.

Εἰς 9 νομοὺς τοῦ Κράτους : 1) Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, 2) Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, 3) Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, 4) Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, 5) Λαρίσης, 6) Λακωνίας, 7) Κερκύρας, 8) Κυκλάδων, καὶ 9) τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν Νέων Ψαρρῶν, ἐπίκειται ἡ ἐνέργεια ἐκλογῶν, πᾶς τις δὲ δύναται νὰ φαντασθῇ εἰς τίνα σάλον ἐκλογικὸν θὰ ῥιφθῇ τὸ Κράτος

Οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει, ἵνα μὴ ἀπὸ τοῦ νῦν ἰσχύσῃ ἢ ἐν τῷ προσχεδίῳ τῶν Ἀναθεωρητέων διατάξεων τοῦ Συντάγματος διάταξις, καθ' ἣν, διαρκούσης τῆς τελευταίας Συνόδου, δὲν ἐνεργοῦνται ἐπαναληπτικαὶ ἐκλογαί περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ὁποίας κοινὴ ἐμορφώθη συνείδησις.

Μίαν δὲ καὶ μόνην Σύνοδον θὰ διαρκέσῃ ἡ παρούσα Βουλὴ, ἥς αἱ ἐργασίαι δὲν πρέπει νὰ παραλύσουν ἐκ τῆς ἐνεργείας ἐκλογῶν, ἀσφαλῶς δὲ νῦν θὰ παραλύσουν, ὄντων ἠναγκασμένων τῶν Βουλευτῶν, 9 ὁλοκλήρων ἐκλογικῶν περιφερειῶν, νὰ κατέλθωσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας των πρὸς ἐνεργείαν τῶν ἐκλογῶν.

Πλὴν τούτου δὲ βραχὺς φαίνεται ὁ βίος τῆς παρούσης Βουλῆς, καὶ δὲν πρέπει τὸ Κράτος νὰ ὑποστῇ δαπάνας ὑπερόγκους πρὸς ἐνεργείαν ἐπαναληπτικῶν ἐκλογῶν, ἀφοῦ ἐντὸς ὀλίγου θὰ κληθῇ πάλιν πρὸ τῶν καλπῶν ὁ Ἑλληνικὸς λαός.

Οἱ σοβαροὶ οὗτοι λόγοι μᾶς ἐμπνέουν τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ θελήσῃ ἡ Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ τὸ σχετικὸν νομοσχεδίον, τὸ ὁποῖον λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν ὑπὸ τὴν ψῆφον αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1911.

- Γ. Ι. Ἐξαρχόπουλος**, Βουλευτῆς Κυκλάδων
- Καλομενόπουλος**, »
- Δ. Καρέλλας**, Βουλευτῆς Ἀρκαδίας
- Ε. Κυταριόλος**, Βουλευτῆς Ἀττικοβοιωτίας
- Ἰ. Ὁθων Τετενές**, Βουλευτῆς Κεφαλληνίας
- Ἰω. Κασδόνης**, Βουλευτῆς Κυκλάδων
- Μ. Μπουφίδης**, Βουλευτῆς Λαρίσης
- Ι. Κ. Μπριδιμιτζάκης**, Βουλ. Ἀττικοβοιωτίας
- Ι. Χρυσοβελώνης**, Βουλευτῆς Λαρίσης

ΣΧΕΔΙΟΝ ΝΟΜΟΥ

Περὶ μη ἐνεργείας ἐπαναληπτικῶν Ἐκλογῶν διαρκουσῶν τῶν εργασιῶν τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον μόνον.

Διαρκούσης τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, δὲν

Παραίτησις εὐνοίας τῆς βουλῆς

*αερανομένη ἐν μὴ εἰς τὸ εὐνοίαν
μὴ εὐνοίαν.*

διατάσσεται, οὐδ' ἐνεργεῖται Ἐκλογή, πρὸς πλήρωσιν νε-
νωθείσης ὅπωςδήποτε Βουλευτικῆς θέσεως.

Ἡ Ἴσχυς τοῦ παρόντος Νόμου ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως αὐτοῦ, ματαιοῦται δὲ ἡ ἐνέργεια τῶν ἐν τῷ με-
ταξὺ προκηρυχθεισῶν ἐκλογῶν εἰς τὰς σχετικὰς ἐκλογι-
κὰς περιφερείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1911.

Γ. Ι. Ἐξαρχόπουλος, Βουλευτῆς Κυκλάδων

Κ. Καλομενόπουλος » »

Δ. Καρέλλας, Βουλ. Ἀρκαδίας

Ε. Κυταριόλος, Βουλευτῆς Ἀττικοβοιωτίας

Ὁθων Τετηνές, Βουλ. Κεφαλληνίας

Ἰω. Κασδόνης, Βουλευτῆς Κυκλάδων

Μ. Μπουφίδης, Βουλ. Λαρίσσης

Ι. Κ. Μπριδιμιτζάκης, Βουλ. Ἀττικοβοιωτίας

Ι. Χρυσοβελώνης Βουλευτῆς Λαρίσσης

διατάσσεται, οὐδ' ἐνεργεῖται Ἐκλογή, πρὸς πλήρωσιν ζε-
νωθείσης ὁποσδήποτε Βουλευτικῆς θέσεως.

Ἡ Ἴσχυς τοῦ παρόντος Νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημο-
σιεύσεως αὐτοῦ, ματαιοῦται δὲ ἡ ἐνέργεια τῶν ἐν τῷ με-
ταξὺ προκηρυχθεισῶν ἐκλογῶν εἰς τὰς σχετικὰς ἐκλογι-
κὰς περιφερείας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1911.

Γ. Ι. Ἐξαρχόπουλος, Βουλευτῆς Κυκλάδων

Κ. Καλομενόπουλος » »

Δ. Καρέλλας, Βουλ. Ἀρχαδίας

Ε. Κυταριόλος, Βουλευτῆς Ἀττικοβοιωτίας

Ἦθων Τετηνῆς, Βουλ. Κεφαλληνίας

Ἰω. Καθδόνης, Βουλευτῆς Κυκλάδων

Μ. Μπουφίδης, Βουλ. Λαρίσσης

Ι. Κ. Μπρισιμιτζάκης, Βουλ. Ἀττικοβοιωτίας

Ι. Χρυσοβελώνης Βουλευτῆς Λαρίσσης

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπὴ παρόντων τῶν ὑπογεγραμμένων ἐσκέφθη ἐπὶ τῆς παραπεμφθείσης εἰς αὐτὴν προτάσεως τῶν Βουλευτῶν κ. κ. Γ. Ι. Ἐξαρχοπούλου, Κ. Καλομενοπούλου, Δ. Καρέλλου, Ε. Κυταριόλου, Ο. Τετенеύ, Ι. Κασδόνη, Μ. Μπουφίδου, Ι. Κ. Μπρισιμιτζάκη καὶ Ι. Χρυσοβελώνη ὡς ἐξῆς.

Καίτοι τὸ μέτρον τῆς μὴ ἐνεργείας ἀναπληρωματικῶν ἐκλογῶν ἐν γένει δὲν συνάδει πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ ἀντιπροσωπευτικοῦ πολιτεύματος, ἐν τούτοις ὅμως ἐξαιρετικαὶ περιστάσεις συντρέχουσιν ἐν προκειμένῳ πρὸς παραδοχὴν τοῦ μέτρου τούτου ἐκ λόγων πολιτικῆς σκοπιμότητος ἧτις πρὸ πάντων δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει ἐν ἐκαστῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, καὶ νὰ ὀδηγῇ τὰς ἀποφάσεις τῶν πολιτικῶν σωμάτων. Αἱ δις ἐν βραχεῖ διαστάματι διεξαχθεῖσαι ἐκλογαὶ καὶ δαπάναι τοῦ Κράτους καὶ ἀπασχολήσεις τῶν πολιτῶν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν ἐπήνεγκον. Ριζικαὶ διαστάσεις γνωμῶν περὶ ἀρχὰς ἀναγομένης εἰς τὸ κύριον ἔργον τῆς παρούσης Βουλῆς, τὸ τῆς ἀναθεωρήσεως δὲν ὑπάρχουσιν, οὐδ' ἐκδηλοῦνται. Εἶναι δεδομένον ἐπίσης, ἀφ' ἑνὸς ὅτι μέχρι τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν καὶ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ἐκλεγθεσμένων θὰ μεσολαβήσῃ ἰκανὸς ἔτι χρόνος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ Διπλῆ Βουλὴ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ τοῦ προορισμοῦ τῆς, ἔσται βραχείας διαρκείας, ὥστε μικρὸν θὰ ᾔηται τὸ διάστημα τῆς συμμετοχῆς τῶν Βουλευτῶν τῶν ἐκλεγθεσμένων εἰς τὰ ἔργα τῆς Διπλῆς Βουλῆς. Τὸ δὲ Κράτος θὰ ὑποβληθῇ ἐκ νέου εἰς δαπάναις σημαντικὰς, ἐν σῆσει πρὸς τὰς οἰκονομικὰς αὐτοῦ συνθήκας.

Γνωματεύει ἐντεῦθεν κατὰ πλειοψηφίαν (13 κατὰ 10 ψήφων) ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι σκόπιμον εἶναι ἵνα ἡ Διπλῆ Βουλὴ ἐνασκούσῃ τὴν ἀναθεωρητικὴν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐξουσίαν αὐτῆς, ἀποφασίσῃ διὰ προσωρινοῦ ψηφίσματος ὅτι διαρκουσῶν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διπλῆς Βουλῆς δὲν θέλουσιν ἐνεργηθῆ ἔκλογαὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν θέσεων τῶν κενουμένων ἐνεκα θανάτου τινὸς τῶν ἐκλεγέντων Βουλευτῶν ἢ ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ ἐξ ἐλλείψεως προσόντων.

Τὸναντίον ἡ μειοψηφία ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Σ. Δραγούμη, Ν. Τριανταφυλλάκου, Ι. Μάνου, Κ. Ζαβιτσάνου, Θρ. Πετμεζᾶ, Π. Ἀραβαντινοῦ, Θ. Κουτούπη, Ε. Κουλουμβάκη, Δ. Καλλέργη καὶ Χ. Βοζίκη φρονεῖ ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Διπλῆς Βουλῆς παρακλόσις τῆς ἐνεργείας ἐπαναληπτικῶν ἐκλογῶν ἀντιβαίνει εἰς αὐτὰς τὰς βάσεις καὶ τὰ θεμέλια τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ πολιτεύματος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου ἡ σύνθεσις καὶ ὑπόστασις τῆς κατηρητισμένης Βουλῆς δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ δι' ἀποφάσεως τῶν μελῶν τῆς.

Καὶ ἀναντίρρητον μὲν εἶναι ἐν τῷ βίῳ τῶν πολιτειῶν ἡ ἀναπότρεπτος πολιτικὴ ἀνάγκη δύναται νὰ ἐπαγάγῃ τὴν ἐξαιρετικὴν ἀναστολὴν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μεγάλων ἀρχῶν, ἐφ' ὧν ἐδράζεται μία πολιτικὴ κοινωνία, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ οὐδὲν στοιχεῖον τίθεται ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, πεῖθον ὅτι πρόκειται περὶ πολιτικῆς ἀνάγκης, ἧς ἀρμόδιος κριτὴς εἶναι κατὰ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων μόνη ἡ Κυβέρνησις ἧτις ἔχει καθῆκον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ν' ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῶν ἐξ ἀναποδράστου ἀνάγκης ἐπιβαλλομένων μέτρων.

Δὲν δύναται δὲ νὰ ἐγκρίνη ἡ μειοψηφία τὰς ἐν τῇ ὑπὸ συζήτησιν προτάσει ἀναγραφόμενας αἰτιολογίας, τὰς μὲν στηριζόμενας ἐπὶ τῆς κοινῆς συνειδήσεως καὶ τῆς ἐνδεχομένης παραλύσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Διπλῆς Βουλῆς ὡς ἐστερημένης νομικῆς καὶ πολιτικῆς σπουδαιότητος, τὴν δὲ στηριζομένην ἐπὶ οἰκονομικῶν λόγων ὡς κατωτέραν τῆς σημαντικότητος τοῦ θέματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Φεβρουαρίου 1911

Ὁ Πρόεδρος
Σ. Δραγούμης
Ὁ Εἰσηγητὴς

Ὁ Γραμματεὺς

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'

Τῆς 11ης Φεβρουαρίου 1914.

Ὄρα 4.40' μ. μ. ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου, ἡ Βουλὴ εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 185 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. Προέδρος ἀνακοινεῖ πρὸς τὴν Βουλὴν τὰ ἐξῆς :

1) Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Μπάνης τῆς Ἀρτης ὑποβάλλουν ἀναφορὰν περὶ τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος. 2) Οἱ κάτοικοι Σελιάδων τοῦ δήμου Πέτας ὑποβάλλουτιν ἀναφορὰν περὶ τοῦ ἀγροτικοῦ ζητήματος. Ἐγγράφεται ἐπ' ἀμφοτέρων, ὅπως ὀμιλήσῃ ὁ κ. Σῆμος. 3) Ὁ Κτημ. Σύλλογος Κυμαίων παρακαλεῖ ὅπως ἐπαναληφθῇ ἡ διακοπεῖσα συγκοινωνία Βόλου—Σκιᾶθου—Σιοπέλου—Σκύρου καὶ Κύμης. Ἐγγράφονται ὅπως ὀμιλήσουν οἱ κ.κ. Μαυρίκης, Μπουριᾶς, Μπένος καὶ Χρυσοστάλης. 4) Ὁ Γ. Μπλίτος κάτοικος Ἀρτης ὑποβάλλει ἀναφορὰν διὰ διάφορα ἀγροτικὰ ζητήματα καὶ περὶ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἀμβύκων. Ἐγγράφονται οἱ κ. κ. Σ. Σῆμος, Δογάνης καὶ Μαμάης. 5) Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Καλαμῶν ἐκφράζει εὐχὴν, ὅπως ἡ Κυβερνησις μεταξὺ τῶν ἄλλων τῆς μέτρων συμπεριλάβῃ καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ δικαστικοῦ σώματος ἀναστέλλουσα τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ Συντάγματος. 6) Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Σπάρτης παρακαλεῖ, ὅπως μὴ ἐπιψηφισθῶσι τὰ δικαστικὰ νομοσχέδια. 7) Οἱ κάτοικοι Σκουροχωρίου παρακαλοῦσιν, ὅπως τακτοποιηθῇ ἡ κοίτη τοῦ χειμάρρου «Κυρᾶς Λαγκάδι». 8) Διάφοροι φοιτηταί, οἵτινες διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς των δὲν ἐπρόφθασαν ν' ἀνανεώσουν τὴν ἐγγραφὴν των, παρακαλοῦσιν ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ τοῦτο. Ἐγγράφεται ὅπως ὀμιλήσῃ ὁ κ. Μαυρίκης καὶ 9) Ἐπιτροπὴ ἐκ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλων ὑποβάλλει ἀναφορὰν ἐν σχέσει πρὸς τὸ γλωσσικὸν ζήτημα. Ἐγγράφονται ὅπως ὀμιλήσουν οἱ κ.κ. Κουλουμβάκης, Γκλαβᾶς, Κλάδης, Μπουφίδης, Πατσουράκος, Φωτήλας, Κουλούμπαρδος, Βέρριοις, Πετρομανιάτης, Σκάσης, Θεοδωρόπουλος, Θεοδωρίδης, Γρηγορίου, Χρηστίδης, Κ. Μᾶνος, Σῆμος, Παπαναστασίου, Μιχαλάς, Πετμεζᾶς, Κυρέλλος, Ἀραβαντινός, Ἰγγλέσης, Καφετζόπουλος, Δελακοβίας, Μιχαλόπουλος, Μαβίης καὶ Κουτούπης.

Ἐπίσης ἀνακοινοῦνται αἱ ἐξῆς τροπολογίαι καὶ προτάσεις νόμων, αἵτινες θέλουσιν ἐκτυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ. 1) Τοῦ βουλευτοῦ κ. Ραχτιβάν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἄρθρων 201, 807 καὶ 808 τῆς Πολι-

τικῆς Δικονομίας». 2) Τοῦ κ. Παπαναστασίου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ νομοπαρασκευαστικῶν Ἐπιτροπειῶν». 3) Τοῦ κ. Χρηστίδου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐπιδόσεως τῶν ποινικῶν δικαγράφων» καὶ ἕτερα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐπίδοσιν τῶν ποινικῶν δικογράφων προσώπων». 4) Τοῦ κ. Τσιριμώκου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐπιδόσεως τῶν ποινικῶν δικογράφων καὶ τῶν κατὰ τὰς ποινικὰς δίκας ἐρημοδικιῶν». 5) Τοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐπίδοσιν τῶν ποινικῶν δικογράφων προσώπων». 6) Τοῦ κ. Πέρρου ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ διαθηκῶν». 7) Τοῦ κ. Δαζέα ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ διαθηκῶν». 8) Τοῦ κ. Μπρισιμιτζάκη ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἐπίδοσιν τῶν ποινικῶν δικογράφων προσώπων». 9) Πρότασις νόμου «περὶ ὑπαγωγῆς διοικητικῶς τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ εἰς τὸν νομὸν Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος» ἐκ μέρους τῶν βουλευτῶν κ.κ. Τσιριμώκου, Ξηροῦ, Φωτιάδου Φραγκίστα καὶ Γραμματικά καὶ 10) τοῦ κ. Πετροκωνιάτη ἐπὶ τοῦ προσχεδίου τοῦ Συντάγματος. Αὕτη παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Συνατάγματός ἐπιτροπὴν.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακαινῶς εἶτα πρὸς τὴν Βουλὴν, ὅτι ὁ βουλευτὴς κ. Φικιώρης ζητεῖ δύο μηνῶν ἄδειαν διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ Βουλὴ συναινεῖ καὶ ἡ ἄδεια χορηγεῖται.

Μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ χορηγίας ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1910 ἐκ δρ. 4.288,637.36.

Ὁ κ. Πῶπ παρακαλεῖ ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου μέχρις ὅτου δοθῶσιν αἱ πληροφορίαι αἵτινες ὡς ἐκ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν ἐμφαίνεται, ἐζητήθησαν ἐκ μέρους τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἀπὸ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν.

Ὁ κ. Νεγρεπόντης λέγει ὅτι μόνον ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐζήτησε τὰς πληροφορίας ταύτας, τὰς ὁποίας ὅμως οὗτος ὡς πρόεδρος ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ζητήσῃ.

Ὁ κ. Κουλουβάκης δίδει ἐξηγήσεις τινὰς σχετικῶς πρὸς τὴν διεξαχθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς συζήτησιν καὶ λέγει ὅτι ὁ κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός πρέπει, ὡς αἰεὶ ὑποβάλλει πρὸς τὴν Βουλὴν τοιοῦτου εἴδους νομοσχέδια, νὰ τὰ ὑποβάλλῃ μὲ ὅλα τὰ δικαιολογητικά.

Ὁ κ. Σίμος δίδων ἐπίσης ἐξηγήσεις τινὰς λέγει ὅτι αἱ πληροφορίες δύνανται νὰ κοιμισθῶσι κατὰ τὴν γ' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ παρεμποδισθῇ ἢ εἰς β' συζήτησιν ἐπιψηφίσεις αὐτοῦ.

Πῶπ. Ἐγὼ ἤθελον νὰ γνωρίζω κατὰ πόσον αἱ πληροφορίες αὗται εἶνε σοβαραί, ὡς ἐπίσης ἐὰν αὗται παρεχόμεναι θὰ εἶνε τοιαῦται ὥστε νὰ ἔχωμεν καιρὸν νὰ ἐπιληφθῶμεν ἀμέσως τῆς εἰς γ' συζήτησιν ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου. Διὰ τοῦτο ἐγὼ θὰ ἐπεθύμουν ν' ἀναβληθῇ ἢ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις μόνον μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ε. Ρέπουλις (ὕπουργός Ἐσωτερικῶν). Ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου εἰς γ' ἀνάγνωσιν ἢ ἀξίωσις τοῦ ἐντίμου συναδέλφου θὰ ἦτο ὀρθοτάτη. Ἀλλὰ πρόκειται ἤδη περὶ ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ εἰς β' συζήτησιν. Ἐὰν αἱ κοιμισθόμεναι πληροφορίες εἶνε τοιαῦται ὥστε νὰ ὑπάρξῃ ἀνάγκη ὅπως διανεμηθῶσιν θ' ἀναβληθῇ ἢ γ' συζήτησις.

Ὁ κ. **Πρόεδρος** δίδει ἐξηγήσεις τινὰς σχετικῶς πρὸς τοὺς λόγους οἵτινες ἐπέβαλλον τὴν ἐπιψηφίσιν τοῦ νομοσχεδίου, μεθ' ὃ τὸ νομοσχέδιον ψηφίζεται κατ' ἀρχὴν ἄρθρα σύνολον εἰς β' συζήτησιν. Ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνακοινεῖ ὅτι ὁ βουλευτὴς κ. **Ἀκριδᾶς** υποβάλλει πρότασιν περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀρθρ. 9 τοῦ Συντάγματος, ἥτις παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπὴν.

Ψηφίζεται μετὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον περὶ χρησιμοποίησεως τοῦ στρατοῦ εἰς ἀλλοτρίας πρὸς αὐτὸν ὑπηρεσίας εἰς β' συζήτησιν.

Γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχὴν εἰς γ' συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ μέχρι τοῦ ἀμετακλήτου τῆς ἀποφάσεως χρόνου τῆς φυλακίσεως ἐν τῇ καταγινωσκομένῃ ποινῇ.

Ἐπὶ τοῦ μόνου ἀρθροῦ τοῦ νομοσχεδίου ὁ κ. **Δελακοβίας** υποβάλλει τροπολογίαν περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ μέτρου καὶ εἰς τοὺς πρὸ τοῦ 1892 καταδικασθέντας.

Ὁ κ. **Βελόπουλος** υποβάλλει ἐπίσης τροπολογίαν παρακαλῶν ὅπως αὕτη γίνῃ ἀποδεκτή.

Ὁ κ. **Γκλαβᾶς** λέγει ὅτι οἱ νόμοι δὲν γίνονται διὰ μερικὰ μόνον ἄτομα ὅτι δὲ ἡ Πολιτεία πρέπει πρὸς πάντας νὰ εἶνε εὐμενὴς καὶ παρακαλεῖ ὅπως ἐπεκταθῇ τὸ μέτρον καὶ διὰ τοὺς πρὸ τοῦ 1892 καταδικασθέντας χάριν τῆς ἰσότητος τῆς Δικαιοσύνης.

Ὁ κ. Ν. Δημητρακόπουλος (ὕπουργός Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὴν τροπολογίαν τοῦ ἐκ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος βουλευτοῦ νομίζω ὅτι αὕτη εἰσάγει εἰς τὸ νομοσχέδιον διάταξιν ἐντελῶς περιττὴν καὶ παρακαλεῖ ἔνεκεν τούτου αὐτὸν ὅπως μὴ ἐπιμείνῃ. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ ἐξ Ἀργολ. καὶ Κορινθίας δὲν δύναται νὰ τὴν δεχθῆ διότι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἀπονέμει χάριν τινά. Ὁ Δικαστὴς ὁ πρὸ τοῦ 1892 ἐδίκαζε λαμβάνων ὑπ' ὄψιν καὶ ὑπολογίζων ἐν τῇ συνειδήσει του τὴν χρόνον τῆς ὑποδικίας, οὕτως ὥστε ἐπέβαλε μικροτέραν πάντοτε ποινὴν. Τὸ μέτρον ὅθεν τὸ προτεινόμενον ἤδη οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν οὐδ' ἀναφορὰν πρὸς τὴν περίστασιν τῶν πρὸ τοῦ 1892 καταδικασθέντων.

Προσέρχονται ἐν τῷ μεταξύ οἱ μὴπω ὀρκισθέντες βουλευταὶ κ.κ.Ε. Χαντζάκος καὶ Γ. Νέζος καὶ δίδουσι τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος νενομισμένον ὄρκον ἔχοντα οὕτω.

«Ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοσίου καὶ ἀδαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ὁ κ. Μαυρίης λέγει ὅτι μετὰ τὴν δῆλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης οὐ δὲν ἔχει νὰ εἶπῃ.

Ἄλεξάκης. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δὲν μοι ἐφάνη πολὺ σοβαρὸν. Διότι ἐὰν ὑπῆρξαν δικαστήρια συνόδρων λαβόντα ὑπ' ὄψιν τὸν χρόνον τῆς ὑποδικίας ὑπῆρξαν καὶ ἄλλα μὴ λαβόντα τοῦτον ὑπ' ὄψιν. Ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργός τῆς Δικαιοσύνης ἐρευνήσῃ θὰ ἴδῃ ὅτι ὑπῆρξαν δικαστήρια ἐπιβαλόντα τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι ἔργον Δικαιοσύνης θὰ εἶνε ἐὰν ἀπεδέχετο ὁ κ. Ὑπουργός τῆς Δικαιοσύνης ν' ἀφαιρεθῆ ὁ χρόνος τῆς προφυλακίσεως καὶ ἀπὸ τοὺς πρὸ τοῦ 1892 καταδικασθέντας.

Ὁ κ. Γκλαβᾶς λέγει ὅτι οἱ καταδικασθέντες πρὸ τοῦ 1892 ὑπολογίζεται ὅτι ἐξέτισαν μέχρι σήμερον ποινὴν 19 ἐτῶν. Διὰ νὰ μένουν δ' ἀκόμη εἰς τὰς φυλακὰς πρέπει νὰ κατεδικάσθησαν εἰς ποινὴν ἀνωτέραν τῶν 19 ἐτῶν. Σκοπὸς τῆς ποινῆς, λέγει εἶνε ἡ ἠθικὴ βελτιώσις τοῦ κατηγορουμένου, ἄνθρωποι δὲ διαμείναντες ἐπὶ τόσα ἔτη εἰς τὰς φυλακὰς εἶνε ἐντελῶς ἀνίκανοι νὰ προξενήσουν κακόν τι. Τελευτῶν φρονεῖ ὅτι ὁ κ. Ὑπουργός τῆς Δικαιο-

σύνης δὲν θὰ ἐπιμείνη, ἀλλ' ὅτι θὰ δεχθῆ τὴν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν.

Βουλευτίνης Λέγει ὅτι ἐξ αὐτῆς τῆς ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου ἐξάγεται ὅτι τὰ δικαστήρια δὲν ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν τὴν προφυλάκισιν, καὶ συνηγορεῖ ὑπὲρ ἐπεκτάσεως τοῦ μέτρου.

Μπουφίδης Δὲν ὑπάρχει ἀμφισβήτησις ὅτι ἡ προταθεῖσα τροπολογία εἶνε ἐντελῶς ἄλλοτρία πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ εἰσαγομένου νομοσχεδίου, παρὰ τὸ δίκαιον καὶ εὐλογον αὐτῆς. Εἶμαι ἐντελῶς πρόθυμος νὰ συνηγορήσω προκειμένου νὰ ὑποβληθῆ εἰδικὸν νομοσχέδιον, ἀλλ' ἤδη φρονῶ ὅτι τὸ ἐν ζήτημα εἶνε ἄσχετον πρὸς τὸ ἄλλο.

Ναυπρακάκης. Λέγει ὅτι τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δὲν εἶνε ὀρθὰ διότι ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως μέχρι τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Ἀρείου πάγου, μεσολαβεῖ χρόνος, καθ' ὃν ὁ κατηγορούμενος διετέλει ἐν προφυλάκισι, τὴν ὁποίαν ὁ δικαστής, δὲν ἤτο εἰς θέσιν νὰ προῖδῃ.

Ν. Δημητριάκοπουλος. (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης) ἡ ὑποβαλλομένη τροπολογία, ἀνεξαρτήτως τῶν φιλανθρωπῶν σκέψεων, δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν βᾶσιν τοῦ εἰσαγομένου νομοσχεδίου, οὐδὲ ὑπαγορεύεται ἐκ τῶν κανόνων τῆς ἰσότητος· ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι ἐμμένω εἰς τὴν γνώμην μου καὶ ὅτι τὴν ψῆφον μου συμφώνως πρὸς αὐτὴν θὰ κανονίσω ἐὰν ἄλλως ἡ Βουλὴ νομίσῃ θὰ κανονίσῃ συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τῆς τὴν ψῆφον τῆς.

Δραγοῦμης. Ὑποβάλλει τὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ νομοσχέδιον μόνον καθόσον πρόκειται περὶ προφυλάξεως καθαρῶς δὲν ἀνιχνεύει πέραν τοῦ 1892. Ἡ δύνατο ὅθεν ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ προχωρήσῃ περισσότερον ἀποδεχόμενος τὴν τροπολογίαν ἀφοῦ ἀπλούστερος καὶ δικαιοτέρος τρόπος πρὸς ἀπονόμην χάριτος εἰς τοὺς πρὸ 20 ἐτῶν καταδικασθέντας δὲν ὑπάρχει. Θέλει ἀποδώσει· δ' εἰς τὴν κοινωνίαν ἀνθρώπους, οἵτινες οὔτε δύναμιν ἀλλ' οὔτε διαθέσιν ἔχουν πλέον ὅπως παραβλάψουν τινά.

Ὁ κ. **Πεδ.** **Ἡλιόπουλος** λέγει ὅτι τὰ ποινικὰ δικαστήρια ἐφαρμόζοντα τὸν νόμον ὡς ἔχει θὰ δέχωνται τὴν ἐπιεικεστέραν γνώμην καὶ θὰ ἐπεκτείνωσι τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ποινῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἀποτιόντων πρὸ τοῦ νόμου ΒΙΔ' καὶ ἀπορεῖ πῶς τὴν τοιαύτην γενικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιεικειᾶς ἀποκορῶει ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης διὰ τῆς αἰτιολογικῆς του ἐκθέσεως καὶ ζητεῖ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία.

11/9/1911

16

Ψηφίζεται μετὰ τοῦτο τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νομοσχεδίου.
Ἐπίσης γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἢ τροπολογία
τοῦ κ. Δελακοβία καὶ ψηφίζεται τροποποιηθὲν τὸ σύνολον
τοῦ νομοσχεδίου εἰς γ' συζήτησιν, ἔχον οὕτω.

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἀπὸ τῆς ἐνδόσεως τῆς ἀποφάσεως μέχρι τοῦ ἀμε-
τακλήτου τῆς καταδίκης χρόνος φυλακίσεως ὑπολογίζεται
εἰς τὴν διάρκειαν τῶν προσκαίρων ποινῶν τῶν περιοριζουσῶν
τὴν ἐλευθερίαν ὑπὸ τῆς ἐντεταλμένης τὴν ἐκτέλεσιν τῶν
δικαστικῶν ἀποφάσεων ἀρχῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 544 τῆς
Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ
νόμου τούτου καταγνωσθεισῶν ποινῶν, ὧν ἡ διάρκεια δὲν
ἔληξεν ἔτι.

Ἄρθρον 2.

«Αἱ διατάξεις τοῦ περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς
προφυλακίσεως ἐν τῇ καταγινωσκομένῃ ποινῇ ΒΙΔ' νόμου,
ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν καταδικασθέντων πρὸ τῆς ἰσχύος
τοῦ νόμου τούτου, ὧν ἡ ποινὴ δὲν ἔληξεν εἰσέτι».

Ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ νόμου περὶ μὴ ἐνεργείας ἐπα-
ναληπτικῶν ἐκλογῶν διαρκουσῶν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διπλῆς
Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ὁ κ. **Ἐξαρχόπουλος** ἐξηγεῖ
τοὺς λόγους οἵτινες προεκάλεσαν τὴν ὑποβολὴν τῆς προτά-
σεως καὶ λέγει ὅτι οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει ἐνεργείας ἐπανα-
ληπτικῶν ἐκλογῶν ἀφοῦ ἄλλως τε ὁ χρόνος τῆς παρουσίας
Βουλῆς θὰ εἶνε βραχύς.

Ὁ κ. **Δραγοῦμης** ἔχει δισταγμούς τινας περὶ τοῦ
δυνατοῦ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐκ τού-
του φρονεῖ ὅτι ὠφέλιμον θὰ ἦτο ἔάν εἴχομεν τὴν γνώμην
τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἐάν ἡ γνώμη τῆς Κυβερνήσεως ἦτο
σύμφωνος πρὸς τοὺς δισταγμούς τούτους θὰ ἦτο περιττὴ ἡ
περαιτέρω συζήτησις.

Ἐάν, λέγει, ψηφίσωμεν τὴν πρότασιν θὰ ὑποβιβάσω-
μεν τὸν ἀριθμὸν τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς εἰς
μικρότερον τοῦ διπλασίου, ὃν ὀρίζει τὸ Σύνταγμα. Ἡδύ-
νατο νὰ γίνῃ τοῦτο ἐάν προετάσσετο ἢ μεταρρυθμίσις τοῦ
ἄρθρου 107 τοῦ Συντάγματος, ἐφόσον τοῦτο δὲν γίνεται
δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιλειφθῶμεν τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νο-
μοσχεδίου διότι ἐάν τοῦτο πράξωμεν ἢ καταφέρεϊα εἶνε
μεγάλῃ καὶ τότε τὸ πᾶν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν.

Ὁ πρόγονος ἡμῶν Ἀριστοτέλης ἔδωκε τὴν ὑποθήκην.

τὴν ἔσκει τηρητέαν νὰ φυλάττη τις τοὺς νόμους καὶ «πρὸ πάντων τὸ μικρὸν φυλάττειν» διότι ὁ μὴ πράττων οὕτω ὁμοιάζει πρὸς ἐκεῖνον ὅστις δαπανῶν μικρὸν κατὰ μικρὸν τὰ χρήματά του ἀπώλλυσι τὴν περιουσίαν του πᾶσαν.

Ὁ κ. **Τσιριμῶκος** λέγει ὅτι ὁ δισταγμὸς τοῦ ἀξιολόγου προλαλήσαντος δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ εἶνε σεβαστός. Δὲν τῷ φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ πρότασις τῶν ἀξιολόγων συναδέλφων προσκρούει εἰς διάταξιν τινὰ τοῦ Συντάγματος, διότι τὸ Σύνταγμα δὲν κωνορίζει ἐὰν εἶνε ἀναγκαῖον, κενωθείσης θέσεως νὰ γίνῃται ἀναπληρωματικὴ ἐκλογή. Προκειμένου περὶ Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἔδει εὐθὺς ἀμέσως νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν περιστάσεων αἵτινες ἦτο δυνατόν νὰ συμβῶσιν λόγῳ τοῦ πολυαριθμοῦ τοῦ Σώματος. Καὶ ἡ πρόνοια αὕτη ἐλήφθη διὰ τῆς ὑποβληθείσης προτάσεως.

Μετὰ τοῦτο ὁ κ. **Τσιριμῶκος** συνιστᾷ ὅπως γίνῃ δεκτὴ τροπολογία καθ' ἣν διαρκουσῶν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἡ ἐκλογή πρὸς συμπλήρωσιν βουλευτοῦ ἀποβιώσαντος παραιτηθέντος, καταστάσαντος ἀνικάνου ἢ διορισθέντος εἰς ἔμμισθον ὑπηρεσίαν ἐκτὸς τῆς τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ εἰς θέσιν ὑποθηκοφύλακος, φύλακος μεταγραφῶν, συμβολαιογράφου καὶ δικαστικοῦ κλητῆρος ἢ ἐκλεγέντος Δημάρχου ἢ δημοκριτικοῦ Παρέδρου καὶ ἀποδεξαμένου τὴν ἐκλογὴν ὡς καὶ ἡ πρὸς ἀναπλήρωσιν βουλευτοῦ, οὐτινος ἡ ἐκλογή ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐνεκεν ἐλλείψεως προσόντων διατάσσεται μετὰ πάροδον ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς βουλευτικῆς ἑδρας, ἡ δὲ ψηφοφορία ἐνεργεῖται ἐντὸς δέκα μηνῶν ἀπὸ ταύτης.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὰς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου κενωθείσας βουλευτικὰς ἑδρας.

Ὁ κ. **Μαλιαροπούλος** λέγει ὅτι πρέπει νὰ φέρουν τοὺς ἀμέσους ἐπιλαχόντας.

Ὁ κ. **Παπαναστασίου** λέγει ὅτι εἶνε μὲν οἱ βουλευταὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ἀλλ' εἶνε καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν τοπικῶν συμφερόντων, τὰ ὅποια δυνατόν νὰ διατρέξωσι κίνδυνόν τινὰ λόγῳ τοῦ μικροτέρου ἀριθμοῦ.

Πρέπει ὅμως νὰ ληφθῇ πρόνοια τίς λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων καὶ ὡς τοιαύτην συνιστᾷ τὴν πρόσκλησιν τῶν πρώτων ἐπιλαχόντων.

Ἄλλεξάνδης. Λέγει ὅτι ἡ πρότασις ἀντίκειται εἰς τὰς Διατάξεις τοῦ Συντάγματος, δὲν εἶνε δὲ ὀρθὸν ν' ἀποκλείσωμεν τοὺς νομοὺς τοῦ νὰ παρίστανται ἐνταῦθα διὰ τοῦ

νομίμου ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων. Ἐὰν συνέβαιεν νὰ ἐκλί-
πουν πάντες ἐξ ἑνὸς νομοῦ ἔπρεπε νὰ στεροῖται ὁ νομὸς ἐ-
κεῖνος ἀντιπροσώπων; Ἐπίσης δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ ἐνεργηθῇ
ἐκλογὴ εἰς τμήματά τινα μόνον καὶ νὰ μὴ ἐνεργηθῇ τοιαύτη
πρὸς πλήρωσιν κενωθεισῶν θέσεων, τοιαύτην λογικὴν δὲν
δύναται νὰ ἐννοήσῃ.

Ὁ κ. **Μιχαηλῆκόπουλος** λέγει ὅτι εἴνε σκό-
πιμος ἡ πρότασις δὲν πρέπει νὰ φοβηθῶμεν, ὡς ὁ ἐξ Ἀτ-
τικοβοιωτίας συνάδελφος παρετήρησε, κίνδυνον διολισθή-
σεως. Ἡ πρότασις δέον νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ
Συντάγματος ἐπιτροπὴν, ἥτις νὰ ὑποχρεωθῇ ὅπως προσκο-
μίσῃ αὐτὴν ἐντὸς προθεσμίας βραχυτάτης διὰ νὰ ἐπιψηφι-
σθῇ. Οὕτω ἀποφεύγομεν καὶ τὸν ἐκλογικὸν σάλον καὶ τὰς
δαπάνας τοῦ Κράτους.

Ὁ **Τ. Ἡλιόπουλος** λέγει ὅτι θεωρεῖ καθήκον του
ν' ἀποκρούσῃ τὴν πρότασιν ὡς ἀντισυνταγματικὴν, διότι δὲν
ἀντιβαίνει αὐτὴ μόνον εἰς τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ
γράμμα τοῦ Συντάγματος, ὅπερ καθορίζει τὸν ἀριθμὸν ἐκά-
στης ἐκλογικῆς περιφερείας ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς Ἀνα-
θεωρητικῆς Βουλῆς. Μετὰ τοῦτο ὁ κ. **Τ. Ἡλιόπουλος** ἀντι-
κρούει ἀπάσας τὰς προεκτεθείσας θεωρίας καταλήγει δ' ἐκ-
φράζων τὴν γνώμην ὅτι ἡ πρότασις εἶνε ἀπαράδεκτος.

Ὁ κ. **Βοζίκης** λέγει ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποδεχθῇ
τὰ ὑπὸ τοῦ κ. **Μιχαηλοπούλου** λεχθέντα, διότι ἐξ αὐτῶν
ὀρμώμενος φθάνει εἰς δύο ἀπαράδεκτα τὸ μὲν 1ον πρὸς τὸ
Σύνταγμα καὶ τὸ 2ον ὡς πρὸς τὸν Κανονισμόν.

Ὁ κ. **Πῶπ** λέγει ὅτι πρὸ πάσης ἄλλης συζητήσεως
ἔπρεπε νὰ εἶνε γνωστὴ ἡ ἐπὶ τῶν προτεινομένων γνώμη τῆς
Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Τσιριγιώκος** ἀπαντῶν πρὸς τὰ λεχθέντα ὑπὸ
τοῦ κ. **Τ. Ἡλιοπούλου** δίδει ἐξηγήσεις τινὰς σχετικῶς
πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα.

Ὁ κ. **Μιχαηλακόπουλος** λέγει ὅτι ὁ κ. **Βοζίκης**
ἔπλασε πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶπε ἵνα λάβῃ τὴν εὐχαρί-
στησιν νὰ τ' ἀνατρέψῃ; δίδει δ' ἐξηγήσεις περὶ τῶν ὅσων
πραγματιῶς εἶπεν.

Ὁ κ. **Καλομενόπουλος**. Δὲν φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ
σταματήσῃ ἡ συζήτησις ὅπως ἀκουσθῇ πρῶτον ἡ γνώμη τῆς
Κυβερνήσεως λέγει δὲ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αὐ-
στηρὰν προσήλωσιν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ δὲν βλέπει οὐδε-
μίαν διάταξιν παρακωλύουσαν τὴν Βουλὴν ὅπως συζητήσῃ
ἐπ' αὐτῆς. Ἡ πρότασις δὲν εἶνε ἀντισυνταγματικὴ, ἀλλὰ
μόνον ἀφορᾷ εἰς τὴν μεταρρυθμισιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου.

Ὁ κ. **Χρυστίδης** φρονεῖ ὅτι ἡ πρότασις κατ' οὐσίαν

ἀφορᾷ τὴν μεταρρυθμίσιν διατάξεως μὴ θεμελιώδους τοῦ Συντάγματος καὶ παρακαλεῖ ὅπως οὕτως ἔλθῃ ἡ πρότασις ὡς μεταρρυθμίζουσα τὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **Κορυλλῖος** φρονεῖ ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἀναθεωρήσεως ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος ἀναλόγως τῆς ἐκάστοτε παρουσιαζομένης ἀνάγκης.

Ὁ κ. **Ρακτιβάν** λέγει ὅτι ἀπέναντι τῶν λοιπῶν ἀνωμαλιῶν εἰς ἃς φθάνομεν ἀποδεχόμενοι οἰανδήποτε τῶν προτάσεων τῶν προλαλησάντων, μικρότερα εἶνε ἡ ἀνωμαλία ἢ προκύπτουσα ἐκ τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἀρθ. 107 τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **Ζαβιτόανος** λέγει ὅτι ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ ἀπαρδέκτως ὑποβάλλεται ἐφ' ὅσον δὲν ὑποβάλλεται εἰς τὴν διαδικασίαν τὴν ὀριζομένην εἰς τὰ ψηφισθέντα ὑφ' ἡμῶν πρότινων ἡμερῶν. Δὲν εἶνε ὀρθὸν νὰ μειωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν.

Ὁ κ. **Ἑλ. Βενιζέλος** (Πρόεδρος Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος λέγει ὅτι θὰ ἦτο διατεθειμένος ν' ἀποδεχθῇ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Τσιριμώκου ὑποβληθεῖσαν πρότασιν, ἀλλὰ νομίζει ὅτι πρέπει νὰ θέσωμεν εἰς κίνησιν τὴν εὐρύτεραν ἐξουσίαν τοῦ Σώματος τούτου, ὅπως εἰσέλθωμεν τοιουτοτρόπως εἰς τὴν οὐσίαν τῆς προτάσεως. Συνιστᾷ ὅπως ἡ πρότασις παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος, ἥτις ἐντὸς 5 ἡμερῶν νὰ ὑποβάλλῃ τὴν ἐκθεσὶν τῆς.

Ὁ κ. **Δραγούμης** δίδει τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπὴ τὴν προσεχῆ Δευτέραν θὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ ὑποβάλλῃ πάντα τ' ἀφορῶντα τὴν μελέτην τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **Δαζέας** φρονεῖ ἐπίσης ὅτι ἡ πρότασις εἶνε ἀντισυνταγματική.

Μετὰ τοῦτο ὁ κ. Πρόεδρος θνται εἰς ψηφοφορίαν τὴν ἐξῆς πρότασιν ἥτις γίνεται ἀποδεκτὴ δι' ἀναστάσεως.

Ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίζουσα ὅτι ἡ πρότασις νόμου «περὶ μὴ ἐνεργείας ἐπαναληπτικῶν ἐκλογῶν δι' ἀρχαίων τῶν ἐργασίῶν τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς» ἀποτελεῖ πρότασιν τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος παραπέμπει ταύτην εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος καὶ ὀρίζει προθεσμίαν πρὸς ὑποβολὴν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως μέχρι τῆς 14ης Φεβρουαρίου 1911.»

Ἐπὶ τοῦ εἰς 6' συζήτησιν νομοσχεδίου περὶ νομοπαρασκευαστικῶν ἐπιτροπῶν ὁ κ. **Ἀλεξάκης** λαμβάνων τὸν

λόγον λέγει ότι πριν ή ή Βουλή προβή εις τήν ψήφισιν του Νομοσχεδίου εϊνε ανάγκη όπως προσκομισθῆ ὁ φάκελλος ὁ σχετικὸς πρὸς πάσας ἐν γένει τὰς μέχρι τοῦδε συστάσας ἐπιτροπείας ἀπὸ τοῦ 1888 καὶ ἐντεῦθεν.

Ν. Δημητρακόπουλος (Υπουργὸς Δικαιοσύνης).

Αἱ πληροφορίες αὗται θὰ κατατεθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐὰν τοῦτο ἐντελῶς δὲν ἤθελε κατορθωθῆ ποιούμαι τήν δήλωσιν ὅτι οὐδεμίαν αὗται ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸ νομοσχέδιον, καθόσον οὔτε τὸ δαπανηθὲν ποσὸν οὔτε ἡ ὑπάρχουσα ἐργασία ἔχουσι σημασίαν τινὰ πρὸς δημιουργίαν κρίσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Πῶπ ἐλέγχει τὸν κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν διότι ὑποβάλλει πρὸς τήν Βουλήν, χωρὶς καὶ νὰ μελετηθῆ τὸν σχετικὸν φάκελλον, νομοσχέδιον προσωπικὸν ἀφ' ἑνός, θεωρητικὸν ἀφ' ἑτέρου καὶ μηδεμίαν ἔχον σημασίαν πλὴν τῆς δαπάνης 220000 δρ. εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ δαπανήσῃ 200 χιλ. ὡς εἶπεν ὁ κ. Μιχαλάκοπουλος, δι' ἀναπληρωματικὰς ἐκλογάς. Μετὰ τοῦτο ἀναφέρει πάσας τὰς γενομένας μέχρι τοῦδε ἀποπειράς πρὸς σύνταξιν ἀστικοῦ κώδικος καὶ ἐρωτᾷ ἐὰν εἶνε ἐπιτετραμμένον εἰς Κυβέρνησιν ἀνορθώσεως νὰ ἔχῃ μέλη αὐτῆς διοριζόμενα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἢ καὶ ταύτης τῆς Βουλῆς διὰ νὰ λάβωσι 15000 δρ. ἕκαστος δι' ἐργασίαν τὴν ὁποίαν δὲν θὰ κάμωσιν. Πρόκειται λέγει, περὶ ἐργολαβίας καὶ μάλιστα ἀνευ μειοδοτικῆς δημοπρασίας, διότι οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὑπῆρχον ἐπιστήμονες οἱ ὁποῖοι, πτωχότεροι ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἐγνώριζεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, θὰ ἐδέχοντο νὰ εἰσφέρωσιν εὐθηνότερον τοὺς κόπους των δια τὴν κατάρτισιν Ἀστικοῦ κώδικος. Τελευταῖων ζητεῖ ὅπως μὴ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἂν μὴ προσκομισθῶσι τὰ ζητηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. βουλευτοῦ Ἀρκαδίας ἔγγραφα.

Ὁ κ. Ν. Δημητρακόπουλος (Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης). Διὰ μακρῶν ἀπαντῶν εἰς τὸν προλαλήσαντα λέγει ὅτι ἀπεπειράθη οὗτος ν' ἀνοίξῃ μίαν πύλην ὀρθάνοικτον, ἀφοῦ οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὰς γενομένας περιπετειώδεις ἀποπειράς πρὸς καθαρτισμὸν Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἑκατοντάδες χιλιάδων δραχμῶν ἐδαπανήθησαν χωρὶς οὐδὲν ἄξιον λόγου ἔργον τὰ κατορθωθῆ. Καὶ ὅταν εἰσηγοῦμαι τῶν Δικαστικῶν νομοσχεδίων εἶπον ὅτι τὸ σύστημα καθ' ὃ εἰργάζοντο αἱ ἐπιτροπαὶ ἐκείναι ὑπῆρξε πλημμυρὸς καὶ

τοῦτο λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ἀπεφάσισα νὰ εἰσηγηθῶ μέτρον δι' οὐ ἐλπίζω ὅτι θέλει κατορθωθῆ ἡ σύνταξις ἐλληνικῆς νομοθεσίας. Δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον εἰς Κυβέρνησιν νὰ σκεφθῆ περὶ ἀνορθώσεως ἂν μὴ πρῶτιστα ἐσκέπτετο περὶ Δικαστικῆς νομοθεσίας ἀδιάφορον ἂν πρόκειται νὰ δαπανήσῃ 200 χιλ. κατὰ τὸν προαγορεύσαντα περισσοτέρας δὲ κατ' ἐμέ. Τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος, ἅτινα ἀκριβῶς ἐψέξεν ὁ ἀξιότιμος συναδελφος ταῦτα ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν καὶ τὴν δικαιολογητικὴν ἔχθισιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ πρόσωπα, λέγει, ὅτι ὁ προλαλήσας θ' ἄγνοῇ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος διὰ ν' ἄγνοῇ τὴν ἔξοχον ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἀξίαν.

Ὁ κ. **Ἀραβαντινὸς** ἀνασκευάζει τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ψαρρῶν λεχθέντα λέγων ὅτι δὲν εἶνε ὀρθὸν τὸ ὅτι μὲλη τῶν ἐπιτροπῶν, ἐπληρώθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀσυκειδήτως καὶ χωρὶς νὰ ἐργασθῶσιν.

Καραπάνος ποιεῖται τὴν δήλωσιν ὅτι καὶ αὐτὸς ἐπληρώθη ἄλλοτε, ὡς γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Ἀραβαντινὸς** ἐξακολουθῶν λέγει ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἦτο ὀργανομένη ἡ ὑπηρεσία δὲν ἀπέφερε μέχρι τοῦδε οὐδὲν ἀποτέλεσμα.

Ὁ κ. **Πῶπ** λέγει ὅτι μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Βουλευτοῦ κ. Ἀραβαντινοῦ τῷ ἐγεννήθη μείζων σύγχυσις ἢ πρότερον, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ δηλώσῃ τί θὰ ψηφίσῃ ἡ Βουλὴ, πρόσωπα τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ συντάξουν ἀστικὸν κώδικα ἢ πρότασιν περὶ συντάξεως ἀστικοῦ κώδικος.

Ὁ κ. **Μιχαλακόπουλος** λέγει ὅτι δὲν ἀνέμενε νὰ ριφθῶσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὑπαινημοὶ ὅτι ἄνθρωποι παρέχοντες τὴν πνευματικὴν τῶν ἐργασίαν δὲν πρέπει ν' ἀμείβωνται, παρακαλεῖ δὲ τὸν κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ὅπως τὸν ἀπαλλάξῃ τῆς ἐπιτροπείας, διότι δὲν τοῦ ἀρέσκει νὰ ἐκτίθεται εἰς ὕβρεις.

Ὁ κ. **Πετμεζᾶς** παρακαλεῖ ἐπίσης τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως τὸν ἀπαλλάξῃ, φρονεῖ δὲ ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ Βουλευταί, οἵτινες εἶνε μὲλη τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ παραιτηθῶσιν, ἵνα μὴ παρεμβάλλεται πρόσκομμα εἰς χρησιμώτατον νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Ἀραβαντινὸς** παραιτεῖται ἐπίσης.

Ὁ κ. **Ζαβιτσᾶνος** λέγει ὅτι, θὰ ἦτο εὐτυχέστερος ἂν οἱ παραιτούμενοι ἐδήλουν ὅτι προσφέρουν ἀμισθὴ τὰς ὑπηρεσίας τῶν πρὸς τὸ Κράτος.

Ὁ κ. **Δεμερτζής** λέγει ὅτι, χωρὶς ν' ἀποδέχεται ὡς ὀρθὰς τὰς μορφὰς τοῦ Βουλευτοῦ ἐκ Ψαρρῶν ἀναγκάζεται νὰ παραιτηθῇ μόνον ἐκ πνεύματος ἀλλεγγύης πρὸς τοὺς συναδέλφους. Ἐξακολουθῶν ὑπολογίζει ὅτι κατὰ 5 ἑκατομμύρια θὰ ἠϋξάνοντο αἱ πρόσοδοι τοῦ Κράτους ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ Κώδικος, διότι οἱ πολῖται θὰ εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν Δικαιοσύνην, τὴν ὁποίαν τώρα δὲν ἔχουν. Οἱ Ἕλληνες δικασταί, λέγει, ἀποτελοῦν ἰδανικὸν δικαστικῶν λειτουργῶν, ἀδικεῖ ὅμως αὐτοὺς ἡ κακὴ ποιότης τῶν νόμων. Τελευτῶν λέγει, ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ συνταχθῇ κώδιξ ἄνευ μεγάλης καὶ πολλῆς θυσίας.

Ὁ κ. **Πῶπ** δίδων ἐξηγήσεις τινὰς παρατηρεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι ὁ ἔλεγχος δὲν ἀφορᾷ τοὺς βουλευτάς, ἀλλὰ τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι παρητήθησαν τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐνῶ εἶχον παυθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς χθές, κατόπιν τῆς γενομένης συζητήσεως.

Ὁ κ. **Δραγούμης** χαρακτηρίζει τὰ λαβόντα χώραν ὡς λυπηρὰν διολίσθησιν καὶ ἐκφράζει τὴν γνώμην ὅτι περισσότερο πάντων θὰ λυπῆται ὁ παραίτιος τῆς ὀλισθήσεως ταύτης βουλευτῆς ἐκ Ψαρρῶν. Ἐάν, λέγει, εὐθὺς ἀμέσως ἐγίνετο δεκτὴ ἡ τροπολογία μου δὲν θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὸ σημεῖον, ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἐρχόμενον ἐνταῦθα μετὰ σεβαστῶν ὀνομάτων νὰ γίνῃ ἀφορμὴ τοιαύτης διολισθήσεως τῆς Βουλῆς. Τελευτῶν ὑποβάλλει σημείωμα τροπολογιῶν, παρακαλῶν ὅπως ψηφισθῇ ἀμέσως εἰ δυνατόν, τὸ νομοσχέδιον μετὰ τούτων.

Ὁ κ. **Ν. Δημητρακόπουλος** (Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης) λέγει ὅτι ἀποδέχεται τὴν τροπολογίαν ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν, ὅπως καλλίτερον διατυπώσῃ αὐτὴν κατὰ τὴν γ' ἀνάγνωσιν.

Γίνεται δεκτὸν μετὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, εἰς β' συζήτησιν.

Ὁ κ. **Ε. Βενιζέλος** (Ὑπουργὸς Στρατιωτικῶν) καταθέτει ἔγγραφον ἀπάντησιν εἰς ἐπερώτησιν περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1911.

Λύεται εἴτα ἡ συνεδρίασις ὥρα 8.50' μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος

Οἱ Γραμματεῖς

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

‘Η Β’ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

ἀσκούσα τὴν συντακτικὴν αὐτῆς ἐξουσίαν πρὸς ἀναθεώρησιν
καὶ μεταρρυθμίσειν τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ
Συντάγματος.

Ψηφίζει.

Διαρκουσῶν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀναθεωρητικῆς ταύτης
Βουλῆς δὲν διατάσσονται οὐδ’ ἐνεργοῦνται ἐκλογαὶ πρὸς
πλήρωσιν τῶν Βουλευτικῶν θέσεων τῶν κενουμένων ἕνεκα
θανάτου τινὸς τῶν ἐκλεγέντων Βουλευτῶν, ἢ ἀκύρωσις τῆς
ἐκλογῆς αὐτοῦ ἕνεκα ἐλλείψεως προσόντων· ματαιοῦται δ’
ἡ ἐνέργεια τῶν προκηρυχθεισῶν ἤδη τοιούτων ἐκλογῶν.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ψηφίσματος ἀρχεται ἀπὸ σήμε-
ρον· θέλει δ’ ἐκδοθῆ καὶ δημοσιευθῆ τοῦτο διὰ τῆς Ἐφημε-
ρίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀθήνησι τῇ 16 Φεβρουαρίου 1911.

ὁ ἐξ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Βουλευτῆς

Γεώργιος Κ. Ἰατρίδης

ΨΗΦΙΣΜΑ

τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 1.

Διαρκουσῶν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διπλῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς δὲν θέλουσιν ἐνεργηθῆ ἔκλογαὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν θέσεων τῶν κενουμένων εἴτε ἕνεκα θανάτου ἐκλεγέντος βουλευτοῦ, εἴτε ἕνεκα ἀκυρώσεως ἐκλογῆς δι' ἔλλειψιν τῶν νομίμων προσόντων τοῦ ἐκλεγέντος.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ψηφίσματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Πέλος Παλιός 18

Συμφωνηθέν
ἀπὸ 16 φηβουαρίου
1911

ΕΝΤΥΠΙΟΝ ΣΤ.

79

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΙ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΔΗΦΘΗ ΕΚ

ΑΡΙΘ. ΔΙΕΚΤ.

16574

27/2 415ε 00 00 00

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Μεσογείων 73 35 27/2 1140ε
101

Κύριον Πλεσανο Βραζουζαν
Προεδρον

ειδητε

ειφρασω εχμαρδια συχαρητηρια
εσι ευαλερα διαγαρητρηρια δια
μεγελωμενον αιφνητηριασμον ιωδριαρχια και
ιδια ενδοξου πατριδος μου και γεννητεις
αιδιγιου μεγαλου ενδοξου δι ης ελυθηθη
μη ην ελυθησε λωσον

Κανος Ζαβοζιανης
Υποφνητος